

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (1435-1436) 1977 RUGPJOTIS - AUGUST 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Išlikti jėga

Ateitininkai rengiasi devintajam savo kongresui, kuris įvyks Klevelande š.m. rugsėjo 1-4 dienomis. Įvairių suvažiavimų, kongresų, žygių, konferencijų eilėje, tai atrodo vienas iš daugelio įvykių, nedaug lemiančių mūsų išeivijos bei visos tautos gyvenime. Tokį įspūdį galbūt susidaro plačioji visuomenė, skaitydama pranešimus apie minėtąjį kongresą. Visdėlto šis kongresas, nors išorine savo puse ir nežada trenkiančių dalykų, savo esme yra neeilinis etapas ateitininkijos gyvenime, nes jis bus ideinio-organizacinio gajumo patikrinimas. Jau daugiau kaip trys dešimtmečiai gyvename išeivijoje be gyvosios atramos — Lietuvos, kuri ateitininkijai yra gyvybinė erdvė fizine ir dvasine prasme. Užaugo nauja karta mūsų tautiečių, kuriems Lietuva tebėra širdies dalis, bet jau netokia reali, netokia magretiška, kaip vyresniajai kartai, išaugusiai Lietuvoje. Jų gyvenimas pasidarė dvilypis, dvikultūris, skiriantis jėgas ir gyvenamajam kraštui, ir Lietuvai. Su šia nepakeičiama aplinkybe kinta ir ateitininkijos veidas. Priauganti naujoji karta ima kvestionuoti pačius ateitininkijos pagrindus, kelti jos prasmės klausimą. Dėlto šiam kongresui ir skirtas šūkis: "Liudyti Kristų ir tautą!" Jis iškelia ateitininkijos esmę naujose gyvenimo sąlygose, kurios yra labai skirtingos nuo Lietuvoje buvusių.

AR TOKIOS būklės akivaizdoje kongresas rengiasi iš esmės keisti savo veidą? Peržvelgus programą ir vyraujančias idėjas ateitininkų veikloje, matyti ryškus užmojis susiorientuoti naujoje būklėje, bet nėra ženklų, rodančių ir esminius pakeitimus. Jau minėtasis šūkis lakoniškai išreiškia ištikimybės užmojų pagrindams, ant kurių buvo iki šiol statyti ateitininkijos dvasiniai rūmai. Religinės ir tautinės vertybės, be abejonės, liks ir toliau nepajudinamais principais, tačiau jų įgyvendinimas ryškiau pasuks naujais keliais. Tų kelių tiesimas jau buvo pastebimas ir anksčiau, daryta bandomųjų posūkių, ir tai gana sėkmingai. Šiame kongrese, reikia tikėtis, naujų kelių klausimas bei konkretūs jų tiesimas bus stipriai pabrėžtas, nes norima žvelgti drąsiau į ateitį. Tai pagrindinė išeivijos sąlyga. Ateitininkai didžiuojasi gana ilgą turiningą praeitimi, bet dabar visu sveriu iškyla ateities klausimas. Neužtenka minėti garbingą savo praeitį — reikia stipriau žvelgti į ateitį, kuri lems visos ateitininkijos egzistenciją. Praeitis yra tam, kad gaivintų, įkvėptų, stiprintų, itaigotų ateitį. Dėlto šiame kongrese laukiama ir iš kalbėtojų ne vien istorinio žvilgsnio, bet ir, sakytume, pranašiškos dvasios, nugalinčios visus paragrafus, organizacinius protokolus ir įkvėpiančios ateities dinamikos.

TA PRANAŠISKOJI dvasia neturėtų būti poetinis šūktelėjimas, jausminis momentas, bet realus užmojis apvaldyti ateitį, atspirti pavojams, kurie neišvengiamai atlenka. Ateities dvasia turėtų būti telkianti jėga, apimanti kiek galint daugiau lietuviško jaunimo. Yra paskirų dvasingų asmenų, bet jie negali tapti telkiančia jėga, nes ribojasi tik savimi. Ateitininkijos gyvenime reikia žmonių, pajėgiančių telkti kitus ir tuo būdu sudaryti jėgą. Neįmanoma atspirti pavojams, nesudarius sutelktinės jėgos. Ateitininkų sąjūdis buvo tokia jėga, sėkmingai pasipriešinusi ateizmo pavojui Lietuvoje ir daug prisidėjusi prie nepriklausomos Lietuvos kūrimo, patriotizmo išugdymo. Ir dabar, gyvenant lemtąja Lietuvai epocha, ateitininkai turėtų išlikti vis atsinaujinančia jėga, sugebančia bendru frontu pasipriešinti didiesiems pavojams, atslenkantiems ir pavergtos Lietuvos ir išeivijos plotus. Šis kongresas turėtų priminti krikščioniškai mūsų visuomenei, kad ir geriausi žiūrovai savo pasyvumu negali sudaryti pajėgios atsparos nei prieš nukriukščiavimą, nei prieš nutautėjimą. Reikia visiem dalyvauti dinaminėje veikloje ir sudaryti aktyvią, sutelktinę jėgą, veikiančią pozityvia, kuriančią linkme, galinčią atverti ardančias jėgas. Linkime šiam kongresui būti tuo etapu, vedančiu į naują dinamizmą įkvėptą ateitį, skleidžiančiu naują viltį ir skatinančiu į gerąją kovą. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Nuostolingi streikai

Orinį susisiekimą Kanadoje trim dienom sustabdė kontrolierių streikas, uždaręs 170 aerodromų. Vyriausybė jiems buvo pasiūliusi metinį algų padidinimą 8%, o unija reikalavo 12,6%. Kadangi tokio pakėlimo neleidžia atlyginimų bei kainų kontrolė, unija šį įstatymą bandė apeiti 60% kontrolierių pakėlimu ir augštesne kategorija. Susisiekimo min. O. Langas atsisakė tai padaryti, motyvuodamas faktu, kad tokiu atveju būtų skriaudžiami visi kiti kanadiečiai, pasitenkinantys įstatymu leidžiamu nuošimčiu algoms didinti. Kontrolierių streiką sustabdė federacinio parlamento priimtas įsakas, grąžinantis juos darban su 8% algų padidiniu. Dėl streiko daug vargo turėjo keliasdešimt tūkstančių keleivių, apie \$20 milijonų prarado orinio susisiekimo bendrovės, sutriko jau ir taip lėta pašto tarnyba. Susisiekimo min. O. Langas prasiitarė, kad vyriausybė rudeniį paruoš naują įstatymą,

draudžiantį streikus tokioms unijoms, kurios jungia esminių viešųjų tarnybų narius. Jų eilėms priklauso ir paštininkų unija, pasirošusi pradėti streiką dėl naujos sutarties. Šį O. Lango prasiitarimą betgi paneigė darbo min. J. Munro ir netgi pats premjeras P. E. Trudeau.

Premjeras P. E. Trudeau telefonu pranešė prez. J. Carteriui sutikimą Aliaskos dujotiekui pravedti Kanados teritorija pagal vadinamąjį Aliaskos planą. Kadangi šio plano įgyvendinimas pareikalautų \$10-12 milijonų, derybas dėl finansinių įsipareigojimų pradės Kanados ir JAV pareigūnai. Prez. J. Carteris galutinės rezultatus nori turėti iki rugsėjo 1 d., nes tada jam teks įteikti sprendimą tuo klausimu kongreso nariams. Perdidi Kanados reikalavimai gali priversti JAV vyriausybę dujotiekui pasirinkti Aliaskos teritoriją iš Prudhoe Bay į pietinį Valdez uostą, kur jau yra

Toronto dainos grupės "Volunge" narys (dalis jų) koncertuoja savo tautiečiams Edmontone, Albertoje, 1977. VII. 10. Apačioje pranešėja R. Ulbaitė supažindina klausytojus su koncerto programa. Nuotr. A. Dudaravičiaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Laisvojo pasaulio darbininkai

Profesinių sąjungų konfederacijos atstovai posėdžiavo Romoje ir lankėsi Vatikane

Tarptautinė laisvųjų profesinių sąjungų konfederacija ICF TU buvo įsteigta 1949 m. Šiuo metu ji jungia 90 valstybių 120 demokratiškai besitvarkančių profesinių sąjungų, turinčių daugiau kaip 50 milijonų narių visame pasaulyje. Konfederacijos pagrindinius tikslus išreiškia trys žodžiai — duona, taika, laisvė. Tai reiškia, kad ji gina dirbančiųjų teises ir medžiaginius reikalus, siekia geresnės bei teisingesnės visuomeninės santvarkos, sumažinti turto skirtumus tarp žmonių ir valstybių ir tokiu būdu pašalinti įtampų priežastis pasaulyje, išlyginti tautų ir klasių santykius, prisidėti prie taikos sukūrimo bei išlaikymo.

Augščiausias tarptautinės laisvųjų profesinių sąjungų konfederacijos organas yra kas ketvirtą pranešimą pranešęs El Paso naftotiekis. Dujos tada būtų suskystinamos ir į JAV gabenamos tanklaisviais.

Kanados baltiečių Federacija, vadovaujama esto L. Leivato, atskleidė Sovietų Sąjungos vykdomą Helsinkio susitarimų pažeidimą. Konkrečių pavyzdžių buvo pasirinkta Toronte vėžiu merdėjanti latvė Amalija Graublis. Jų atvykimui iš Rygos buvo gautas Kanados sutikimas gegužės 10 d., bet sovietų pareigūnai jiems atsisako išduoti vizą. Šiuo klausimu specialų vedamąjį apie Helsinkio konferencijos pažeidimus liepos 28 d. laidoje (Nukelta į 8-tą psł.)

Ir metai šaukiamas visuotinis suvažiavimas, kuriame dalyvauja visų konfederacijų sudarančių organizacijų atstovai. Suvažiavimas renka 29 narių, atstovaujančių įvairioms pasaulio dalims, vykdomąją valdybą, kuri paprastai dukart per metus renka kasi posėdžius. Neseniai Romoje įvyko pirmoji šių metų pusmės posėdis, kuriame buvo apsvastyti svarbūs žmogaus teisių bei profesinių sąjungų laisvės gynimo klausimai, o taip pat būdai bei priemonės dabartinei pasaulio ūkinei krizei įveikti.

Ta proga vykdomosios valdybos nariai buvo priimti popiežiaus Pauliaus VI, kuriam jie reišė pagarbą. Konfederacijos pirm. indietis dr. Narayanas sveikinimo kalboje nurodė, kad jo vadovaujama organizacija yra grynai pasaulietinė, jungianti įvairių kraštų, tautybių ir išitikinimų darbo žmones, bet didelę jų dalis esą tikintys ir praktikuojantys krikščionys. Jis taip pat pažymėjo, kad konfederacijos nariai gerai žino ne tik popiežiaus palankumą jų siekiams, bet ir tai, kad nūdienė Katalikų Bendrija skelbia visuomeninio teisingumo ir pažangos reikalą, kaip tai liudija enciklika "Populorum progressio", nuo kurios paskelbimo šiemet sukako lygiai 10 metų.

Atsakydamas į TLPS konfederacijos vykd. valdybos narių sveikinimą, Šv. Tėvas kalbėjo: Tokiais laikais, kaip mūsų, darbo žmonių gyvenimą liečiančios problemos smarkiai prašoka visas valstybių sienas ir reikalauja tarptautiškai suderintos veiklos. Todėl visai nenuostabu, — kad toks pa-

saulį apimantis organizmas, kaip Katalikų Bendrija, gyvybiškai rūpinasi tokiomis klausimais, kaip darbininko orumas ir tinkamos darbo sąlygos. Katalikų Bendrija turi būti ištikima savo steigėjui Kristui, kuris daugino duoną, kad pasotintų kūno ir dvasios alkį. Jo liepimu ji skelbia pakilią taikos ir laisvės Evangeliją. Visus, kurie trokšta taikos, ji ragina įieškoti teisybės, nes tikras išlaisvinimas galimas tikrai tiesoje.

Šiandien, kaip ir praityje, — kalbėjo popiežius, — K. Bendrija siekia savo principus pritaikinti konkrečioms situacijoms ir trokšta savo socialine doktrina nušviesti gyvenimo paslaptį, kaip ją išreiškia žmogaus darbas. Antrosios Vatikano santarybos žodžiais, K. Bendrija nori, kad pasaulio darbininkai pasiektų savo vertybę ir išpildytų savo pašaukimą dalyvauti Dievo kūrybos atgaime. Todėl ji pabrėžtinai skelbia, kad žmogaus darbas viršija visus kitus ekonominio gyvenimo pradus. Toks K. Bendrijos išitikinimas yra glaudžiai susietas su globaline pažiūra į žmogų, jo prigimtį ir likimą. Ši pažiūra yra priešybė ateistinio materializmo ideologijai, kuri skelbia smulto dialektiką, paskandina asmens laisvę kolektyve ir paneigia žmogaus bei jo asmeninės ir kolektyvinės istorijos transcendentistikumą. Baigdamas savo kalbą popiežius išreiškė viltį, kad tarptautinė konfederacijoje apsiįjungusios laisvosios profesinės sąjungos bendromis pastangomis sugebės išsaugoti žmogiškąją darbininkų vertybę.

A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

PREZ. J. CARTERIO PASTANGOS SUŠAUKTI ZENEVOŠ KONFERENCIJA Artimųjų Rytų taikos klausimu susilaukė nesėkmės dėl Izraelio ir Sirijos užsispyrimo. Valstybės sekr. C. Vance, sekdamas H. Kissingerio pavyzdžiu, išsiųs savaitę paskyrė diplomatinėm keliuonėm Artimuosiuose Rytuose. Pradžioje vilties teikė Egipto prez. A. Sadato pasiūlymas Niujorke surengti Egipto, Izraelio, Jordanijos ir Sirijos užsienio reikalų ministerių pasitarimus, kuriuose būtų aptarti pasiruošimai Zenevos konferencijai šį rudenį. Šį pasiūlymą betgi atmetė Sirijos prez. H. Assadas, kovojantis už palestiniečių PLO organizacijos atstovų dalyvavimą. PLO vadovybė padarė nuolaidų Izraeliui, sutikdama pripažinti Jungtinių Tautų rezoliuciją nr. 242, užtikrinančią saugias Izraelio sienas, jeigu būtų pasitraukta iš 1967 m. okupuotų arabų žemių. PLO betgi nori, kad ta rezoliucija būtų papildyta nauju paragrafu, garantuojančiu palestiniečių teises. Izraelio premjeras M. Beginas, kietos linijos šalininkas, atmetė betkokią PLO palestiniečių dalyvavimą derybose, jų valstybės įsteigimą vakarinėje Jordano upės pakrantėje ir netgi Izraelio pasitraukimą į prieškarines 1967 m. sienas. Vašingtonan C. Vance grįžo tuščiomis rankomis, išskyrus pažadą susitikti atskirai su Izraelio ir arabų šalių užsienio reikalų ministrais, kai jie atvyks į Jungtinių Tautų posėdžius Niujorke. Atrodo, prez. J. Carteriui teks išvystyti griežtesnį spaudimą Izraeliui, ypač jo dabartiniam premjerui M. Beginui, nors tokia linija Vašingtone nėra populiari dėl JAV žydų įtakos.

Sėkmingas bandymas Karalienė Elzbieta buvo nuskradinta į Hillsborough pili priė Belfasto ir į naująjį S. Airijos universitetą prie Coleraine. Čia ji pasakė kalbą, raginančią katalikus ir protestantus užmiršti ligišiolinius nesutarimus, užbaigti tarpusavio kovą. Karalienės apsilankymą katalikai sutiko protesto demonstracijomis. Primindami gausias aukas, jie Elzbietą pavadino mirties karaliene. Jos apsilankymas greičiausiai tik dar labiau suskaldys S. Airijos gyventojus.

Mirė prezidentas Sirdies smūgis užbaigė Kipro prezidento arkivyskupo Makarios politinę karjerą. Jo mirtis gali atnešti naujų neramumų šioje saloje, kurios tris ketvirtadalius 647.000 gyventojų sudaro graikai, vieną — turkai. Pastaruosius remia apie 25.000 turkų karių, pasilikusių Kipre po 1974 m. invazijos. Turkų kilmės kipriečiai nori federacinės respublikos su pilna autonomija ir silpna centrine vyriausybe. Taiką Kipro saloje vis dar saugo Jungtinių Tautų kariuomenės daliniai, tarp kurių yra 500 kanadiečių. Prezidento pareigas laikinai eina graikas S. Kyprianou, parlamento pirmininkas. Pradžioje buvo tikėtasi, kad jis užbaigs arkiv. Makarios mandatą, bet nesutarimai tarp graikų politikų priverstė skelbti naujus prezidento rinkimus rugsėjo 10 d.

Lankėsi karalienė Britanijos karalienė Elzbieta, švedgama sidabrinį savo jubilėjų, aplankė neramiausią savo karalijos dalį — Šiaurinę Airiją, kur 1969-77 m. susikirtimuose tarp katalikų ir protestantų jau yra žuvę apie 1.800 gyventojų ir britų karių. Saugumo sumetimais vizitui buvo pasirinkta karališkoji jachta "Britannia", kurioje karalienė Elzbieta, princas Pilypas, sūnūs Edvardas ir Andrius praleido daugiausia laiko. Malūnsparniu

Panamos kanalas

Prez. J. Carteris paruošė dvi sutartis, kurios iki 2000 metų užtikrins Panamos kanalo bei jo zonos perdavimą pačiai Panamai. Kanalo reikalus iki 1990 m. tvarkys amerikietis administratorius, o po šios datos — panamietis. JAV taipgi įsipareigojo teikti Panamai apie \$50 milijonų metinę paramą, ilgalaike beveik \$300 milijonų pagalbą. Antroji sutartis užtikrina nuolatinį Panamos kanalo neutralumą, jo saugumą palikdama amerikiečių rankose. Sutarčių patvirtinimas gali susidaryti 9-tą psł.)

Šiame numeryje:

Išlikti jėga
Devintasis ateitininkų kongresas Klevelande

Matyti abi puses
Mokytoja Šeina Gertnerienė apie lietuvių-žydų santykius

Paveikslas
Rašytojas Br. Norimas pasakoja apie savo bičiulio regėjimus

Mokslo ir veiklos keliu
Dr. K. J. Čeginskui 50 metų amžiaus

Laimėjimai ir nuogstavimai
Lietuvių rūpesčiai ir džiaugsmas tolimoje Venecueloje

Vyskupai baltiečių iškilmėje
Otavos baltiečių surengtas platus sibirinių trėmimų minėjimas

Amerikos ir sovietų leidėjų derybos

Siuo metu vyksta amerikiečių ir sovietų leidėjų derybos dėl laisvesnės knygleidėjų

Lietuviškos periodikos leidiniai

Dr. J. Balsys apie ALKOS muzėjuje esančius lietuvių laikraščius

Paskutinė darbo pamaina
Kazio Milerio novelė apie kelių pensijon

Jaunas solistas iš Lietuvos
Ričardo Daunoro nuėitas kelias ir koncertai Š. Amerikoje

Putinas sesers atsiminimuose
Rašytojas J. Kuznickis apie M. Slavenienės knygą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

LIETUVIŲ ŽYDŲ KLAUSIMU

Matyti abi puses

Mokyt. Šeina Gertnerienė

Kaikurie priekaištai ir mano ankstyvesnį straipsnį "T2" 1977. IV. 21 paragino mane vėl parašyti keletą minčių.

Tai tiesa, kad gana didelis skaičius žydų tautybės žmonių laikosi mano nuomonės, tačiau yra ir daug tokių, kurie sako, kad visa lietuvių tauta yra kalta dėl žydų naikinimo Lietuvoje. Nėra prasmės vėl čia pakartoti visa tai, apie ką jau buvo rašyta ir kalbėta. Nėra ko ginčytis dėl mūsų nukentėjusių skausmo, prisiminimo anų žvėriškų veiksmų, naikinant nekaltus kūdikius. Mes negalime ir nenorime žudikams atleisti, tačiau objektyviai žiūrint į anuos istorinius faktus, tenka išskirti eilę kitų klausimų.

Ką pasakyti apie ukrainiečių, lenkų ir vokiečių fašistų žverškus? Kaip žiūrėti į tuos faktus, kad jų teritorijose buvo pastatyti didžiausi pastatai, kurie tarnavo nekaltų žmonių naikinimui dujomis? Ką pasakyti apie kitų Europos tautų pasyvumą (išskyrus danus ir olandus)?

Kaipgi nekaltinti įvairių humanizmo organizacijų? Argi jos veikė? Jei veikė, ar sugebėjo užgesinti ugnį? Juk degusių nekaltų žmonių kūnų dūmų kvapas sklaidėsi po Europos dangumi. Kiek širdžių sudrebėjo? O jeigu sudrebėjo, ko gero, gal neveikė?

Kas pasakė nors keletą gerų žodelių apie žydus, bent apie tai, kad žydai visais laikais turino pasaulio tautų sukurtą lobyną technikos ir kultūros srityse? Jeigu kas ir pasakė, ar tai padėjo?

Argi reikia būti istoriku, kad pasakytum, jog viskas ėjo pagal politiką, pagal valdanciu jų sluogvnių komandas. Baisu pagaltoti, kad jų valdymo principai buvo senų seniausių laikų, būtent, "žudyk ir valdyk". Pasikeitė tik kovos įrankiai — akmenis ir peilio vietas užėmė šautuvai ir lėktuvai. Taigi, technika pakilo į dangų dvidešimtam amžiuje, o humanizmas nuėjo priešinga kryptimi — žemyn.

Deja, žydai neturėdami iki šiol tėvynės, buvo visuomet geru įrankiu, ant kurio įvairios valdžios suversdavo savo nesėkmių kaltę. Senojo Rusijoje net vyravo priežodis "mušk žydą ir gelbėk Rusiją". Pasaulyje buvo ir tebėra kurstoma viena tauta prieš kitą. Dar visi prisimename lenkų ir lietuvių kovas dėl Vilniaus, vokiečių neapykantą dėl Klaipėdos. Ir kaipgi aiškinti faktą, kad pačioj Vokietijoje žydai bendradarbiavo puikiai su vokiečiais įvairiose gyvenimo srityse? Tik fašistams atėjus į valdžią, viskas pasikeitė. Ir kaipgi galėjo tokia civilizuota tauta, kaip vokiečiai, sužverėti? Anų laikų fašistai dangstėsi dar tam tikra džiunglių žvėrių idėja. Jų įtakos dėka sužverėjo ir kitų tautų silpnavačiai bei jų atmatos.

Mes prisimename, fašistų įtaka skverbėsi į Lietuvą jau keletą metų prieš Hitlerio atėjimą valdžion. Tada jau verslininkų ir kitų tautinių organizacijų veiksmas buvo nepalankūs žydams.

Tačiau čia verta prisiminti ir tai, kas buvo gera. Prieš tai žydų kultūra pasiekė žydejiimo augštybes maždaug nuo pirmojo iki antrojo pasaulinio karo. Tuos faktus smulkiai aprašė B. Kahhan Amerikoj knygoj "Hebrew Education and Culture in Europe Between the Two World Wars" (psl. 150-170). Edited by dr. Levi Schafstein. Ogen Publishing House of Histadruth Iv-rith of America 1957.

Ir dabar Izraelyje ir visame pasaulyje (net Pietų Afrikoje) žydai išsiskiria savo gyvenimo tradicijomis, savo darbo stiliumi ir kultūra, žinoma, iš gerosios pusės. O iš kur gi atsinešta to gero grūdo sėkla, jeigu ne iš Lietuvos?!

Taigi, iškelti žiaurumus ir blogybes, būtina prisiminti ir tai, kas gera. Ne dėlto, kad teisingume blogybes ir žiaurumus žmonių. Ne! Reikia prisiminti gerį dėlto, kad jau laikas atėjo pakelti žmonių santvarkas ir mintis prie humanizmo vartų. Tada artimoje ateityje žmogus bus vertinamas pagal jo jautrumą humanizmui ir pagal tai, kaip jis sugeba būti naudingas visuomenės nariu, nežiūrint tautybės.

Iš laikraščių matyti, kad Amerikoj ir Kanadoje aktualūs žmonių (mažumų) bendravimo klausimas. Eina ginčai, nesutarimai, nors autoritetingi asmenys pasisakė teigiamai. Už tai ir mes klausiamo: kokia nauda tautoms ir pavieniams asmenims iš įsiekiojimo priekaištų? Kas įsiekio, tas randa. Tada geriau įsiekioji gėrio. Įsiekiojami tikrai rasime.

Bendraudami žmonės mato, kad velnias nėra toks baisus, kaip vaizduojamas. Dažniausiai nesusipratimai kyla dėl neteisingos informacijos (ta mintis ukrainiečio dr. O. Pidhainy, atspausdinta "T2" š.m. 17 nr. 6 psl.). Būdamas mokytoja ir turėdamas per ilgametę praktiką įvairių tautybių mokinius, galėčiau duoti šimtą pavyzdžių, kad tikrai visų vaikų samprotavimai vienodi (žinoma, ne gabumai). Mūsų rankose ateities gerovė. Tad tik truputį daugiau susipratimo, daugiau humanizmo! Tuomet jaunosios kartos sugebės ilgus, ilgus metus išlaikyti taikos vėliava.

Tel Aviv, 1977. VII. 14.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas aptarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mobawk
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

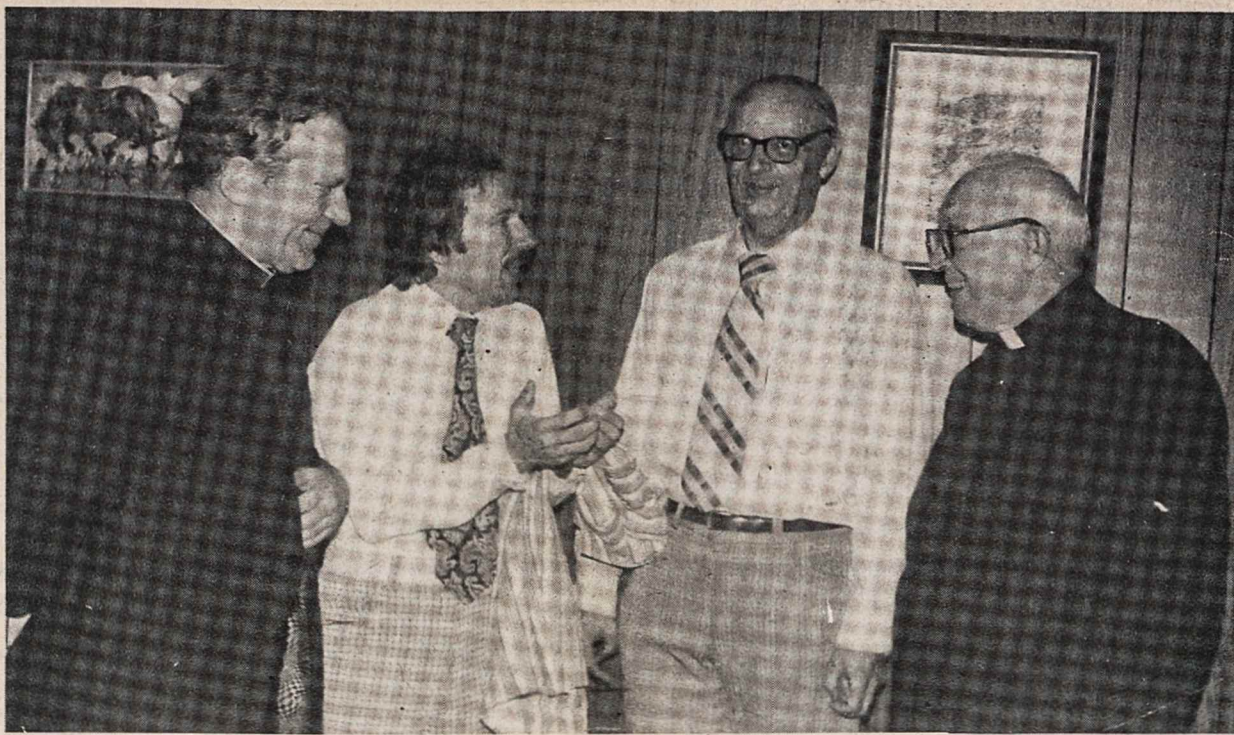
Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

KLB Otavos apylinkė 1977. VI. 16 suruošė priėmimą-kavutę prel. J. Balkūniui, kuris buvo pakviestas į sibirinių trėmimų minėjimą. Priėmimo metu prel. J. Balkūnas pasidalino mintimis apie lietuvių išlikimo perspektyvas S. Amerikoj ir taip pat diskutavo dalyvių iškeltus klausimus apie įvairius mūsų gyvenimo reiškinis. Nuotraukoje (iš kairės): kun. dr. V. Skilandžiūnas, prof. Genius Procuta, Juozas Danys ir prel. J. Balkūnas

SUBELETRISTINTA ISTORIJA

Iš mielo bičiulio, kurį vadinsiu Jonu N., gavau įdomų laiška. Jame jis aprašo žemiau dedamą istoriją. Iš minimų trijų vizijų, kurias Jonas pergyveno, pirmoji liečia II D. karo pradžią ir nacių, o vėliau sovietų okupaciją; antroji vizija išpranašavo Jonui, kad jis gyvens po trimis vėliavomis. Abi vizijos gyvenime išsipildė — Lietuva buvo sovietų okupuota, o Jonas gyvena Amerikoj, prieš tai iš Lietuvos išvykęs į Vokietiją. Trečioji vizija parodė Jonui išlaisvintą nuo sovietų Lietuvą, bet suprato, jog Tėvynei prisikels, jis pats bus jau miręs... Šios vizijos buvo paskelbtos Amerikos lietuvių spaudoje.

Paskutiniame savo laiške mano bičiulis rašo, jog istoriją apie paveikslą jis pranešė ir Nekaltai Pradėtošios Mergelės Marijos vienuolėms. Likimo jam skirtą šio paveikslą nurodė jis laiko pačios Sv. Marijos dovana ir tūkstantį kartų svarbesniu įvykiu, kaip anos trys vizijos. Visą gyvenimą slėpęs tai nuo žmonių, nes niekad neatspėjęs kodėl Sv. Mergelė tokiai malone pasirinko jį, paprastą nusidėjėlį...

Badas sukaustė Lietuvą. Vokiečių rekvizuotas maistas iškelio ir vakarus, palikdamas žmones be atsargų. Tūkstančiai vilniečių plūdo Augštaitijon, įsiekdami už drabužius ar avalynę išsikeisti maisto.

Gyvenome prie pat plento ir Ukmerge. Tėvai plentą vadindavo "geruoju keliu", nes juo iš įvairių šalių pravažiudavo arba praeidavo labai daug žmonių, ir tėveliai visada išsiekisdavo maisto gaminius ir kokius naudingus ar įdomius daiktus.

Gražia pavasario popietę į mūsų kiemą atėjo moterėlė, dideliu krepšiu nešina.

— Gal norite pirkti šventų paveikslų? Pigiai atiduosiu...

Mano mama ėmė žiūrėti paveikslus. Visi jie buvo spalvoti, labai gražūs. Negalėjau atitraukti nuo jų savo akių. Buvau dar mažas, bet tada supratau, kad ir mamytė paveikslai patiko. Ji pasirinko jų kelis ir atidavė moterėlei du svarus svies-to ir gabalą lašinių. O moteris likusius paveikslus susuko vėl į ritinį.

Paveikslų tarpe man labiausia atmintin įstrigo Švenčiausios Mergelės Marijos atvaizdas, su kūdikėliu Jėzumi ant rankų. Tada net ir pagalvoti negalėjau, kad tos moters atėjimas ir šventieji paveikslai turės tiek daug įtakos ne tik mano vaikystei, bet ir paliks neįšildomą, gražų atsiminimą, besitęsiantį iki šiol.

Pirktieji paveikslai buvo be rėmų, bet mama šią problemą išsprendė su duonos tešla. Lengvai antros paveikslų pusės kraštus ištepusi tešla, prilipdė juos vieną po kito ant sienos didžiajame, pereinamame kambaryje, kuris dabar pavirto turtu kokia šventove. Kasdien po keliasdešimt kartų praeidavau šį kambarį, vis apžiūrinėdamas paveikslus. Čia buvo Jėzus Kristus žėrinčia, atvira širdimi, ir Nukryžiuotasis, ir šventas Antanas, bet kada tik įeidavau į kambarį, visada mane pasitikdavo Sv. Mergelės veidas. Toks malonus, rimtas žvilgsnis palydėdavo mane ligi kitų durų. Man atrodė, lyg šiame kambaryje būtų apsigyvenusi nauja gyventoja, kuri visada manęs laukdavo ir lyg norėdavo kažką pasakyti... Mano vaikiškoji siela labai pamilo toki švelnų, motinišką paveikslą žvilgsnį.

Vaikystės dienos brendo. Mano sieleje vyko kažkoks pasikeitimas, tarytum be žodžių pasikalbėjimas su atvykusia iš Vilniaus nauja mūsų namų "gyventoja". Jau žinojau, kad veidrodo pagalba mėtydamas saulės

spindulį, aš neturiu pačios saulės, o tik jos atspindį. Lygiai taip pat samprotavau ir apie šį paveikslą, kad pietose Sv. Mergelės akyse perduotas tikrasis dangiškosios Motinos žvilgsnis.

Palengva šis paveikslas tapo tartum mano sąžinės balsu. Kai nebūdavau tėvų apibartas ir nesudarydavau jiems jokių rūpesčių, aš su pasididžiavimu žvelgdavau Sv. Mergelę ir akis, o būdamas kuo nors prasikaltęs, nulenkdavau galvą ir panarindavau akis, lyg atsiprašydamas paveiklą už nuskaudimą.

Šventovėje mačiau smilkant kvapias žoles Kristaus pagerbimui, todėl sugalvojau šitaip pagerbti ir savo paveikslą. Surasdavau motinos džiovintų mėtų ir užmesdavau jas ant žarijų, atšinešty skardoje. Tada mėtų kvapas pasklisdavo kambaryje, o aš jutau malonų pasitenkinimą, galėdamas pagarbinti Tą, kuri pasidarė taip miela mano vaikiškai širdėlei. Sugrįžę iš laukų, namiškai stebėdavosi:

— Iš kur čia dabar tasai mėtų kvapas?

Jau gimnaziją lankydamas, kas vasarą grįždavau atostogų, sustodavau ir žiūrėdavau į paveikslą. Matydavau savo vaikystę ir nusišypsodavau, prisiminęs namiškių stebėjimąsi ir šūksnius pajutus mėtų kvapą.

Baigęs gimnaziją, gavau valdinę tarnybą. Turėjau apsigyventi toli nuo tėviškės laukų ir labai retai ten atvažiuodavau. Tik po kelerių metų atsirado proga aplankyti tėvų namus. Dar kartą sustojau ties savo mėgstamu paveikslu ir susimąščiau.

— Juk jeigu taip retai atvažiuoju, tai turėčiau pasiimti tokį daiktą, kuris man visada primintų brangią gimtinę.

Bet tuoj pat radau atsakymą: — Paveikslą, tik paveikslą pasiimsiu!

Ilgai negalvojęs, atsargiai atplėšiau paveikslą kraštus nuo sienos. Per ilgą laiką popierius pagelto, o duonos tešla stipriai pridžiūvo. Menkas neatsargumas galėjo iplėšti paveikslą. Suviniojau jį į ritinį, kaip kadaise anoji moterėlė. Atsargiai elgdamasis su savo brangiu nešuliu, vežiau šimtus kilometrų, kol pasiekiau nuolatinę savo gyvenvietę. Mano vaikystės dieną miela ir brangi mano tėviškės gyventoja pagaliau atvyko į naujus mano namus!

Kaipgi aš galėčiau Tave pagerbti, Švenčiausioji Mergelė? Ką turiu Tau sakyti po tiek metų? Per tą laiką tiek daug kartų pervariau Tavo motinišką širdį, lyg koku durklu, savo netvarkingu ir nuodėmingu gyvenimu... O, kad galėčiau grįžti atgal ir visa tai atitaisyti! Tada galėčiau drąsiai žvelgti Tau į akis, kaip kad mažas būdamas žvelgdavau.

Baisus skausmas spaudė mano širdį, įsisąmonius, kad nebėgiu grąžinti vaikystės tyrumo. Vienintelis kelias beliko — sulenkiausi prieš Ją kelius ir atgalodamas aukojau Švenčiausiąją Mergelę Jos dieviškojo Sūnaus kančią. Nežinau, kiek laiko šitaip meldžiausi. Buvo vėlus vakaras, todėl skubėjau pakabinti paveikslą ant sienos, nes ilgus kelionės nuovargis vertė eiti poilsio.

Naktį mane pažadino baisus ūžimas. Atrodė, lyg visi pasaulio vandenynai ant manęs griūtų. Ūžimas vis artėjo. Išsigandęs, šokau iš lovos, ir tuoj pat ūžimas staiga nurimo. Nakties tamsoje pamačiau paveikslą švytintį kažkokia keista šviesa, tarytum jis būtų fosforinis. Bet

keisčiausia, kad jis nekabojo ant sienos, o žėrėjo rankos ištiesimo atstumu nuo manęs, priešingoje kambario pusėje nuo jo pakabinimo vietos! Rodos, lyg kas laikytų jį ore. Aplink tamsu, ir tik pats paveikslas švietė, išryškindamas Sv. Mergelės malonią šypseną.

Nustebęs žiūrėjau, lyg užburtas, nesuprasdamas, kas čia dedasi. Pagaliau sugalvojau patikrinti, ar paveikslas tebėra ant sienos, bet nespėjau pajudėti, kai šviesa pranyko... Pažvelgiau į sieną, radau paveikslą, kabantį toje pačioje vietoje!

Šis įvykis liko visam mano gyvenimui neišaiškinama mįsle. Nuo to laiko paveikslas pasidarė man brangiausia dovana ir niekad su juo nesiskyriau. Per visą karą, per abi okupacijas ir per sunkiausius pasitraukimo iš Tėvynės keliones daug naudingų daiktų numečiau ar palikau, bet paveikslą visada saugiai vežiojau iš vietos į vietą.

Gyvenant tremtinių stovykloje, buvo laukiama popiežiaus įgaliotinio atsilankymo. Žmonės rengė lauke altorių Mišioms laikyti. Rengėjai rūpinosi, kaip gauti koki nors religinį paveikslą, kad altorius gražiau atrodytų, bet niekas nesugalvojo kur tokį gauti. Tada aš atnešiau savąjį paveikslą... Rengėjų veiduose mačiau didelį nustebimą.

— Tokį didelį paveikslą atsi-vežei iš Lietuvos! Kokių tikslų?

Jaučiausi labai laimingas, kai atnašaujamas kielikas iškilo įgaliotinio rankose prieš visada rimtas, bet tokias malonias Motinėles akis mano paveiksle. Jaučiau pasididžiavimą, kad aš vienas likausi Jai ištikimu riteriu.

Su nuostaba prisimenu dar vieną savotišką sapną: paveikslas Motinėlei laiko mane, lyg koki mažą vaiką, ant rankų, tartum norėdamas nuo ko išsaugoti. Pabudęs jaučiau saldų džiaugsmą, bet tuoj pat paklausiau save — ką tai turėtų reikšti?

Kai, prasidėjus karui, pirmąją dieną patekau vokiečių mirties bataliono nelaisvėn, vienas karys man pareiškė:

— Mes belaisvių neimame.

Nepaisant rūsčių vokiečių veidų, nepaisant to, kad buvau prieš uniformoje, viskas taip susiklostė, kad vokiečiai atvežė mane į Vilnių ir paleido namo pas šeimą. Pravėręs duris, pamačiau mane pasitikusį rimtą, bet visada malonų savo vaikystės paveikslą žvilgsni. Supratau kas mane išsaugojo.

Mano tėviškės laukai liko toli už vandenynų, ir Tėvynė tebekencia kruvina vergija, bet vaikystės dienų paveikslas kiekvieną dieną man juos primena. Be šio paveikslą turėjau Apraizdos man atskleistas tris nuostabias vizijas. Dvi iš jų tiksliausiai išsipildė, tapusios istorijos faktais, o trečioji, bylojanti apie būsimą Lietuvos laisvės atgavimą, tikiu, taip pat išsipildys.

Serkšnoti senatvės pirštai jau liečia mano veidą ir plaukus. Netrukus nebėgalėsiu pasiimti savo paveikslą į paskutiniąją kelionę... Liūdna pasidaro pagaltėjus, kad greit ateis laikas, kai niekas nežinos kam šis paveikslas priklausė ir kad jis yra buvęs kažkam brangiausiu prisiminimu...

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontoe

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
rankiamai seni FIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

A+A EDEI JANKUTEI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos liūdinčiai seseriai ELZEI JANKUTEI bei artimiesiems, o jos laidotuvių proga vietoje gėlių aukojusiems Tautos Fondui gilią padėką:

I. Adomavičienė	\$20	G. Balčiūnienė	\$5
F. Kupčiūnienė	20	O. Indrelienė	5
A. Lymantas	20	Z. Jackus	5
A. Aperavičienė	10	V. Jegelevičius	5
U. Bleizgienė	10	L. M. Kalinauskai	5
L. M. Garbačiauskai	10	L. Lubinski	5
VI. Jocas	10	M. Račys	5
G. Maurušaitytė	10	T. Stanulis	5
A. Mikšienė	10	K. Stulpinas	5
J. Pacevičienė	10	M. Šenferienė	5
J. K. Steponai	10	V. Štreitas	5
		K. Bubliskienė	1,50

Karo audros išplėsta iš tėviškės namų, Rambyno kalno papėdės, svetur keliaudama gyvenimo keliu, Tu mylėjai savo tėvynę, rūpinaisi jos ateitimi. Su viltimi laukei laisvės ryto Lietuvos šalelei.

Liūdi Tavęs sesuo Elzė, palikusi viena iš tos garbingos Bitėnų Jankų šeimos, liūdi giminės, draugai ir pažįstami.

Ilsėkis ramybėje, lietuvių tautos dukra! Tebūna tau, miela Ede, šviesūs žvaigždžių takai Viešpaties amžinybėje.

Aukotojams, pagerbusiems velionę bei jos valią, t.y. parėmusiems pavergtos tėvynės Lietuvos laisvinimo pastangas, reiškiamo vieša padėką.

**Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė**

Padėka

Šių metų liepos 12 d. staiga paliko šį pasaulį mūsų mylimas vyras ir tėvas

a. a. Vincas Daraška

Nuoširdžiai dėkojam klebonui, kun. J. Liaubai, OFM, už maldas ir Šv. Mišias, romuvėnams karsto nešėjams, giminėms ir draugams už visokeriopą pagalbą.

Taip pat dėkojame visiems, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir pareiškusiems užuojautą.

Nuoširdi padėka visiems, lankiusiems velionį laidotuvių namuose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą. Tegu visiems atlygina Augščiausias!

**Nuliūdusi žmona Genė ir
sūnūs — Romas, Algirdas, Vytautas**

Brangiai sesutei EDEI

amžinybėn iškeliavus, ELZEI JANKUTEI nuoširdžią užuojautą reiškia —

**Vanda ir Povilas Šepečiai
Dearborn Hts., JAV**

EDEI JANKUTEI mirus,

jos seseriai ELZEI JANKUTEI

reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą —

**Stasė ir Jonas
Čipkai**

A+A

E. SENKUVIENEI

mirus, valdybos narį sūnų ALGI ir jo tėvelį

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Toronto Lietuvių Namai

A+A

Sergiejui Savokaičiui

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai, dukroms, anūkams ir proanūkei —

**S. K. Karaška M. J. Rybij
J. Karaliūnas, Hamilton, Ont.**

Ramutė ir Edmundas Kudirka, London, Ont.

A+A

Pranui Kalvaičiui

mirus, jo žmonai STEFANIJAI, broliui ir seseriai su šeimomis, kitiems giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

**Dervaičių šeima Pusdešrių šeima
Kudžmienė su dukra J. Lekutis**

Toronto "Gintaro" šokėjai CHIN radijo stoties tarptautinėje gegužinėje Toronto salose Nuotr. O. Burzdžias

Mokslo ir veiklos keliu

Dr. Kajetonui J. Čeginskui 50 metų amžiaus

K. BR. LIUBINAS

Siemet liepos 1 d. dr. Kajetonui Čeginskui suėjo 50 metų amžiaus. Tai sukaktis, kuri skatina bent trumpai pažvelgti į gyvenimo kelią, į jo iki šiol nuveiktus darbus.

Gyvenimo datos

Dr. K. J. Čeginskas gimė 1927 m. liepos 1 d. Alytaus mieste. Ten pat jis sėmėsi mokyklose ir savo pirmąsias žinias. 1944 m. jį užklupo dar nebaigus mokytojų seminarijos ir tuo pačiu gimnazijos. Teko tai atkilti jau Vokietijoje. Čia jis stabelėjo tuolaikinėje anglų zonoje ir Blombergo mieste lietuvių gimnazijoje gavo brandos atestatą. Pradėjo universitetines studijas Hamburge, netrukus persikėlė į Eichstaettą, paskui Romą, kur ramiai studijavo keletą metų. Ten gavo filosofijos licenciatą laipsnį ir stipriai pasivarė teologijos mokslo, nes buvo numatęs tapti katalikų kunigu. Tačiau, matyt, taip buvo lemta, kad džiūkiui teko susikirsti su džiūku kolegijos rektoriumi ir taip pakeisti savo gyvenimo kryptį. Kajetonas ilgai nesidairė — tuoj pradėjo tolimesnes studijas Strasburgo universitete, kurias 1956 m. apvainikavo filosofijos daktaro laipsniu, tiesa, pasirinkdamas daugiau sociologijos kryptį. Netrukus vedė ten pat studijavusią estų tautybės merginą Ebbą. Augina 5 vaikus, kurių vyriausioji Marytė jau universitetė, o jauniausioji — dar kūdikis.

Darbai

Atrodo, jei Kajetonas būtų gyvenęs ne svetimuose kraštuose, o Lietuvoje, būtų ruošęs profesūrai. Tačiau gyvenimo tikrovė buvo kitokia, ir teko dailrytis, iš kur bus gaunama kasdieninė duona sau ir šeimai. Atsirado laikina galimybė dirbti JAV-bių informacinėje tarnyboje Muenchene, tačiau ji netruko ilgai. Už metų vėl reikėjo įšokti galimybių uždirbti kasdieninę duoną sau ir savo šeimai. Kadangi žmonos Ebbos artimieji gyveno Švedijoje ir ten atsirado galimybės abiem gauti darbo, Čeginskas persikėlė į Uppsalą. Dr. Kajetonas čia prisiglaudė prie universiteto bibliotekos ir iš jos užsidirbo sau ir savo šeimai pragyvenimą. Ilgokai dirbo bibliotekoje, kartu stengėsi dalyvauti lietuviškoje mokslineje ir visuomeninėje veikloje. Tame laikotarpyje Čeginsko raštaiis džiūgėsi visa eilė lietuviškųjų laikraščių. Be to, jis rašė nemažai ir Lietuvos Enciklopedijai, pradėdamas nuo IX-jo tomo.

Pagrindinis ir svarbiausias dr. Čeginsko ligšiolinės mokslinės veiklos laukas buvo lietuviškoji studijų savaitė. Su ja jis yra susirišęs nuo pat pradžios. 1953 metų Tuebingene, Vokietijoje, įvyko pirmoji Europos LF Bičiulių konferencija. Kajetonas buvo vienas jauniausiųjų dalyvių joje (1953 m. įstojo ir į Lietuvių Frontą). Kaip daugelis kitų, taip ir Kajetonas jautė būtinybę susitikti, vėl atsinaujinti lietuviškoje dvasioje kartu su kitais lietuvais. Todėl prof. A. Maceinos mestoji studijų savaitė mintis buvo tuoj pat pagauta daugelio ir bendru darbu padaryta nuolatine tradicija.

Kajetonas jau savo pradinėje

DR. KAJETONAS J. ČEGINSKAS, sulaukęs 50 metų amžiaus

jaunystės darbuotėje Alytuje buvo surištas su rezistencinėmis nuotakomis — dalyvavo slaptame draugų būrelyje vokiečių okupacijos metais, platino pogrindžio spaudą, kurioje buvo demaskuojami nacių kėsimai prieš lietuvius. Kai 1954 m. balandžio 10-11 d.d. Pfullinge no mieste V. Vokietijoje buvo sutartas pirmosios studijų savaitės paskaitų planas, jos vieta ir laikas, Kajetonas buvo vienas iš dalyvių. Toje pirmojoje studijų savaitėje Ludwigs-hafene prie Bodeno ežero skaitė jis taip pat savo pirmąją paskaitą tema "Technokratiija ir demokratija". Apie tą paskaitą jis pats šiandien atsisilepia, kaip apie pirmąjį mėginimą, bet tas mėginimas buvo sėkmingas ir toliau kasmet per 24 metus Čeginskas buvo studijų savaitių paskaitininkas, nagrinėjęs įvairiausias temas, bet daugiausia Lietuvos rezistencija, jos okupacija, jos kovas ir pastangas atgauti laisvę, išsilaikyti gyvųjų tarpe.

Ne tik kaip paskaitininkas yra Kajetonas susirišęs su studijų savaitė, bet ir kaip paskaitų organizatorius, kaip ilgalaikis visos studijų savaitės paskaitų vadovas. Oficialiai juo jis buvo bene 6 kartus, bet praktiškai kone kiekvienoje studijų savaitėje jo įnašas buvo jaučiamas visų dalyvių.

Nemažos vertės turi ir dalyvavimas diskusijose po paskaitų. Čia Čeginskas būna labai aktyvus. Vargu ar yra buvusi kokia nors paskaita, po kurios nebūtų vienu ar kitu būdu pasisakęs paliestaisiais klausimais ir jis. O kur įvairiausi kiti pa-

rengimai, vyksta studijų savaitės rėmuose! Kone visur yra Čeginskas vienu pagrindinių dalyvių. Vienu žodžiu, studijų savaitės nėra įsivaizduojamos be jose aktyviai dalyvaujančio dr. Kajetono Čeginsko.

Organizacinė veikloje

Svarbi jo veiklos sritis yra taip pat Europos LF Bičiulių organizacija. Nuo 1953 m. jis aktyviai reiškiasi joje, yra buvęs įvairiausiose jos veikimo organuose, o mirus prof. Z. Ivinskiui yra tapęs nuolatinio jos pirmininku. Trumpą laiką jį jau yra buvęs ir dar Ivinskiui esant gyvam, nes velionis nenorėjo savęs padaryti nuolatinio tos organizacijos vadovu ir kasmet rinkimuose vis atsisakinėdavo, rekomenduodamas savo vieton kitus. Taip kartą tos rekomendacijos paklaustas susirinkime dalyvavę bičiuliai ir dr. Kajetonas išrinko savo pirmininku. Tačiau už metų jis tą garbingą uždavinį vėl grąžino prof. Z. Ivinskiui. Vadovavimas Europos LF Bičiuliams daugiausia yra surištas su aktyviu dalyvavimu ruošiant studijų savaites, bet yra ir kitokių organizacinių ir reprezentacinių uždavinių. Kajetonas stengiasi aktyviai prisidėti ir prie bendrojo LF veikimo. Taip jis buvo pagrindiniu 63-64 nr. žurnalo "Į Laisvę" redaktorium, kartu su eile kitų europiečių.

Nors Švedijoje lietuvių gyvena nedaug, tačiau ir ten stengiamasi susiorganizuoti ir Lietuvių Bendruomenę. Jai taip pat priklauso dr. K. J. Čeginskas ir yra, berods, kone nuolatinis jos valdybos narys. Tiesa, pastutiniaisiais metais jis negyvena Švedijoje, o Vokietijoje, Muencheno mieste. Iš savosios darbovietės ir gyvenvietės jis karts nuo karto išvyksta į įvairias Vokietijos vietas, ypač lietuviškųjų švenčių metu, ir skaito saviškiams paskaitas, daro pranešimus. Su paskaitomis jis yra visą eilę kartų dalyvavęs ir baltiečių draugijoje, jos metiniuose susirinkimuose.

Reikia tikėtis, kad ir toliau dr. K. J. Čeginskas uoliai darybusis lietuviškuose darbo baruose. Galimas daiktas, apsirėikš lietuviškajai visuomenei ir kokio nors rašto veikalo pavidalu. Tenka jam palinkėti geros sveikatos, gražių darbų ir mielo šeimyninio gyvenimo.

A+A

EDEI JANKUTEI

staigiai mirus, velionės sesei ELZEI JANKUTEI reiškiamo sielvartingą užuojautą ir kartu griaudžiame —

Marta Buntins

Anita Žugaraite

A+A

Pranui Kalvaičiui

mirus, nuliūdime pasilikusius — ŽMONĄ, broli ANTANĄ su šeima ir kitus gimines bei draugus giliai užjaučiame ir patys liūdime —

K. ir J. Zara,
California

Venecuelos lietuviai

Laimėjimai ir nuogaštavimai

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Mūsų bendradarbi Venecueloje

Pasibaigus karui, nemaža dalis lietuvių imigravo į Venecuelą, mažai ką žinodami apie tą kraštą, jo klimata, gyventojų rasę, gyvenimo sąlygas. Daugumai begyvenant Vokietijoje, ekonominė padėtis pradėjo sunkėti. Laukėme iš kokio nors krašto pasiūlymų imigracijai. Į Venecuelą atvažiavo apie 2.000 lietuvių, bet vėliau, nesuradę tinkamų isikūrimui sąlygų, didelė dalis išvažinėjo. Šiandien galime priskačiuoti Venecueloje tik iki 700 galvų.

Išikūrimo sąlygos buvo sunkios, nemokant ispanų kalbos, neturint tinkamos profesijos bei pasirušimo emigranto gyvenimui. Be to, ir klimato sąlygos mums, šiauriečiams, nevisur buvo priimtinos ir tinkamos, todėl daugumas pasirinko Karako miestą — su vėsesniu klimatu.

Uždarbis, palyginus su Š. Amerikos ar Kanados darbininko pajamomis, buvo labai menkas. Dar ir šiandien Venecueloje darbininkas uždirba per vieną savaitę tiek, kiek Š. Amerikos darbininkas uždirba per vieną dieną, todėl ir praturtėjimui nebuvo sąlygų.

Turime ir čia šeimų, kurių ekonominė padėtis nevaržo jų gyvenimo dėl palankios jų profesijos. Prasigvyveno ir tie, kurie metėsi į prekybą. Jaunajai kartai sąlygos šiandien jau daug lengvesnės.

Izoliuoti nuo spaudos

Kai buvome jaunesni ir mūsų buvo daug, tai ir visuomeninė veikla buvo stipriau pasireiškus, bet, praėjus beveik 30 metų, viskas pasikeitė. Didžioji dalis išvažiavo iš Venecuelos, senoji karta jau retėja, dalis išmirė, kita dalis dėl senatvės ar ligų nebepajėgus, o likusioji dalis nutapo. Mums tai yra skaudžiausia, nes su jais netekome ir jų vaikų — ateities atžalyną.

Gaila labai, kad Š. Amerikos "lietuvių išlaikyti veiksniai" taip mažai rūpinasi mūsų likimu. Meno ar kultūros darbuotojai labai retai kada yra mūsų palankė. Š. Amerikoje didesnės lietuvių kolonijose savaitgalio išsiblaškymui pobūviai būna dažni, o mes kartais mėnesiais neturime progos susieiti. Vienintelė mūsų paguoda tai mūsų spauda, bet ir toji nenoromis prisideda prie mūsų nuobodžiavimo — nutautilmo. Spauda iš Š. Amerikos pasiekia mus tik per 6-7 mėnesius. O užsisakyti oro paštu nepajėgiame. Pasaulio lietuvių įvykius sužinome iš laišku per pažįstamus.

Kultūrinė veikla

Karake buvo surengtas iškilmingas Čiurlionio minėjimas. Keletas radijo stočių Karako mieste davė Čiurlionio muziką kas 15 minučių. Vakare per iškilmingą aktą kalbėtojai buvo puikiai pasiruošę ir supažindino publiką su Čiurlionio gyvenimu, jo muzika ir tapyba. Po paskaitų Karako simfonijos orkestro kvartetas sugrojo Čiurlionio muzikos kūrinių. Venecueloje spauda taip pat gražiai atsiliepė apie Čiurlionio minėjimą.

Venecueloje veikia dvi tautinių šokių grupės — viena Valencijos mieste, kita — Karake. Abiejų grupių šokėjai yra pasiekę puikių rezultatų.

Vakari Kanados lietuvių jaunimo stovykloje Kalgario apylinkėse RASA ŠOLIŲNAITE prie mergaičių namų durų. Stovyklą rengė Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba Nuotr. A. D.

Taip pat jau turime pralaužę ledus į vietas spaudą ir, reikalui esant, mūsų straipsniai yra spausdinami. Per paskutinius trejus metus vietos spaudoje buvo pasirodę 38 straipsniai bei skelbimai.

Silpnėja pamatai

Mišrių šeimų turime nemažai, bet džiaugiamės, kad kol kas neturime grupinės nesantaikos. Mišrios šeimos mielai talkina kiekvienam darbe, kur tik yra prašomos prisidėti darbu bei pinigais prie mūsų sumanymų įvykdymo.

Religinio požiūriu gyvenimas labai susilpnėjo. Anksčiau kapelionas kun. Antanas Perkumas laikydavo pamaldas kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje kartą į mėnesį. Šiandien lietuvių kapelionas nuvažiuoja jau tik į vieną Maracay miestą kas mėnesį. Taip pat atlaiko pamaldas Karako mieste, o kitose trijose kolonijose vietose pamaldas atlaiko tik porą kartų į metus dėl lankytojų stokos ir nesidomėjimo. Kun. Antanas Perkumas labai sielojasi, matydamas kaip žiauriai nutautėjimas graužia lietuviybės pamatus. Siūlo net ir mėnesinę piniginę paramą lietuviybės veiklai, bet, deja, neatsiranda norinčių dirbti.

Jungtinė veikla

Kaikurie asmenys dėjo didelės pastangas jungti baltiečių tautas bendram darbui. Prie šio jungimo darbo ypač daug prisidėjo Jūratė Statkutė - de Rosales. Jos globojamas jaunimas jau kelintai metai veikia aktyviai. JAV ambasados augstas pareigūnas dr. Vytautas Damb-rava savo darbu labai pagyvino lietuviybės veiklą Karake. Deja, jis buvo iškeltas iš Venecuelos į Salvadora valstybę augštesnėm pareigom.

Jungti baltiečių tautas sumanymas buvo labai gražus, pareikalavęs didelio darbo. Jis buvo apvainikuotas trijų dienų suvažiavimu bei plačia programa. Tik ateitis galės parodyti, ar užsibrėžtas tikslas bus pasiektas. Baltiečių surengta paveikslų paroda susilaukė ypatingai gražių atsiliepimų. Ją aplankė keletas tūkstančių asmenų.

Veikėjai ir kritikai

Yra grupelė asmenų, kurie nuolat mielai prisideda prie visokių sumanymų ir darbų atlikimo, bet tai maža dalis. Kita dalis laikosi nuošaliai ar visai nesidomi lietuviška veikla, net kartais kritikuoja tuos, kurie dirba, sakydami, kad tas visas darbas yra nereikalingas. Būna dar skaudžia, kai tai pasako mūsų pačių tautiečiai. Apie šią karčią teisybę mes visi pagalvojame, bet, kaip skaudų dalyką, nutylime.

S.m. gegužės mėn. Karakas Lietuvių Bendruomenė išrinko naują valdybą dviem metams. Valdyba sudaro: pirm. Vladas Mažeika, Albina Rodrigues, Petras Krikščiūnas. Kultūros Fondo valdyba: pirm. Juozas Menkelūnas, Jūratė Statkutė - de Rosales, Julius Vaisiūnas ir Petras Krikščiūnas. Naujai valdybai linkime geriausių sėkmės jų darbe, kad tėviškės žiburiai apšviestų jiems kelią, nurodytų kryptį užėti ir į tuos namus, kuriuose tautinė dvasia jau yra apmirusi.

Gyvensime viltimi, kad skaidresnis rytojus jau nebetoli.

Tėviškės žiburiai • 1977. VIII. 18 — Nr. 32-33 (1435-1436) • 3 psl.

Ontario Etninės Spaudos Sąjungos ekskursija autobusu aplankė kaikurias žymesnes Ontario provincijos vietas, jų tarpe ir Kingstoną, kur gyvena dailininkai A. A. Tamošaičiai. Nuotraukė iš kairės: dail. A. Tamošaitienė, "TŽ" atstovė Rasa Draugelytė, dail. A. Tamošaitis, etninės spaudos sąjungos pirm. Vl. Mauko Nuotr. J. Kreilio

Jurgučio šeima spaudoj

Viešas susirašinėjimas su Sov. Sąjungos ambasados pareigūnu

Otavoje leidžiamas dienraštis "The Ottawa Journal" š.m. liepos 4 d. išspausdino Sov. Sąjungos ambasadoje tarnaujančio spaudos attache pavaduotojo Igorio Lobanovo laišką. Šiuo laišku autorius reagavo į tame pačiame laikraštyje anksčiau išspausdintą baltiečiams palankaus žurnalisto John (Jack) Best straipsnį apie žmonių teises Sov. Sąjungoje. Laiške I. Lobanovas teigė, kad Sov. Sąjungoje "all basic human rights are fully enjoyed by the people". Į tai atsiliepė keliolika laikraščio skaitytojų. Vienas iš jų, pasirašęs L. C. inicialais, savo ilgame laiške aprašė muziko Aloyzo Jurgučio Lietuvoje pasilikusios žmonos ir dukters vargus, bandant gauti vizą išvažiavimui į Ameriką.

Atrodo, kad L. C. naudojosi paskutiniu Lietuvių Informacijos Tarnybos pranešimu (žr. "N. Lietuva" nr. 26), kuriame rašoma, kad "per paskutinius 3 metus Marija Jurgutis išsėmė visas galimybes oficialiu keliu gauti išvykimo vizą". Desperatiškai bandydama išvykti iš Sov. Sąjungos, M. Jurgutienė š.m. gegužės 25 d. įteikė pareiškimą Vyriausiam Augščiausiojo Sovieto Komitetui ir Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministerijos vizų skyriui, kuriuo ji atsisakė sovietų pilietybės. Laiško autorius Otavos dienraštyje klausia, įteigę Sov. Sąjungoje "visi žmonės turi pilnas teises", kodėl M. Jurgutienė ir jos 13 metų duktė Daina yra neišleidžiamos į Vakarų pas savo vyrą ir tėvą.

Liepos 14 d. "The Ottawa Journal" išspausdino I. Lobanovo atsakymą. Labai ilgame laiške išdėstomos priežastys, dėl kurių tam tikras skaičius (pagal jį, labai mažas) Sov. Sąjungos piliiečių nori išvykti į kitus kraštus, būtent, jų noras išvengti su-

ėmimo dėl kriminalinių nusikaltimų arba noras išgyti privačią nuosavybę. Naudodamasis proga, jis vėl paskleidė nemažai sovietiškos propagandos, kaip pvz. jo teigimas, kad 98,4% norinčių išvykti iš Sov. Sąjungos gauna vizas, gi likusiems 1,6% vizų neišdavimas esantis tik laikinis dalykas. Jie esą sulaikomi dėl sekančių priežasčių: asmuo yra kalinamas arba tardomas dėl kriminalinių nusikaltimų; prašančio išvykti giminės yra nesutvarkę legalių reikalų, ypač tų, kurie yra materialinio pobūdžio; prašantis žino kaikurias valstybines paslaptis.

I. Lobanovas pažadėjo, gavęs informaciją iš Maskvos, viešai pranešti kuriai kategorijai priklauso M. Jurgutienė.

Nors tiems, kurie pažįsta sovietinę sistemą, Jurgučio šeimos neišleidimo priežastys yra aiškiai žinomos, visdėlto bus įdomu sužinoti vadinamąją "oficialią" poziciją. Žinoma, I. Lobanovas gali "užmiršti" savo pažadą arba iš savo viršininko gauti įsakymą daugiau į laikraščius nebersinėti, ypač po to, kai jo du laiškai išsėmė tokią stiprią, Sov. Sąjungos vyriausybei nepageidautiną skaitytojų reakciją.

Kadangi Aloyzo Jurgučio šeimos likimas yra labai neaiškus, būtų gera, jei kanadiečiai (lietuviai ir nelietuviai) rašytų Sov. Sąjungos ambasadai laiškus, reikalaujanti ne paaiškinimo dėl neišleidimo, bet leidimo Marijai Jurgutienei ir jos dukrai Dainai išvykti pas savo vyrą ir tėvą, kuris šiuo metu gyvena Čikagoje. (Ambasados adresas: His Excellency Alexander N. Yakovlev, Ambassador of the Union of Soviet Socialist Republics, 285 Charlotte Street, Ottawa, Ont., K1N 8L5).

Korespondentas

Liudykime Kristų ir savąją tautą!

IX ateitininkų kongresas 1977 rugsėjo 1-4 d.d., Klevelande

PROGRAMA

KETVIRTADIENIS, 1977. IX. 1.
Kongresinė konferencija (Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje)
2.00 Ateitininkų Federacijos konstitucijos pakeitimai ir papildymai — Vaclovas Kleiza
3.00 Ateitininkų finansai — Jurgis Mikaila, Paulius Alšėnas, dr. Vaclovas Šaulys
4.30 Jaunučių veiklos formos — referuoja dr. A. Damušis
6.00 Ykarienė
7.00 Užsienio ateitininkų keliuose — Kęstutis Sušinskas

PENKTADIENIS, 1977. IX. 2.
Kongresinės konferencijos tęsinys (Bond Court viešbutyje)
9.00 Ateitininkų spauda ir leidiniai — dr. Kęstutis Keblys, kun. dr. Kęstutis Trimakas, dr. Jonas Dėdinas
10.30 Tiltai iš studentų į sendraugius
Kongresas (Bond Court viešbutyje)
12.30 Šv. Mišios — vysk. Charles Salta, pamokslas — kun. dr. Antanas Paškus

2.00 Atidarymo posėdis
Kongreso rengėjų komiteto pirmininko kun. Gedimino Kijausko, SJ, žodis, Ateitininkų Federacijos vado dr. Petro Kisieliaus žodis. Paskaita "Palangos konferencijos suktikės ženkle" — prof. Simas Suziedėlis
3.30 Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyvos išvijoje ir išpareigojimai ateičiai: MAS — dr. Mirga Girniuvienė, SAS — dr. Elona Vaišnienė, ASS — dr. Vytautas Bieliauskas
5.30 ASS bendra vakarinė
8.00 Susipažinimo vakaras. Jaunų-

jų ateitininkų kūryba. Šokiai
SEŠTADIENIS, 1977. IX. 3.
10.00 (Bond Court viešbutyje) Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas — dr. Vytautas Vardys
1.30 Gyvoji dvasia: kelias į krikščionišką atsinaujinimą — kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. Antanas Rubšys, kun. Stasys Yla, dr. Vytautas Vygantas, kun. Jurgis Sarauskas, ses. Onutė Mikailaitė.
4.00 Šv. Mišios
8.00 (Euclid High School salėje) Algirdo Landsbergio drama "Sventasis narys", premjera

SEKMADIENIS, 1977. IX. 4.
10.00 Organizacinis posėdis (Bond Court viešbutyje): AF valdybos pranešimai, AF kontrolės komisijos pranešimas, konstitucijos pakeitimai, nutarimai
2.00 Šv. Mišios (Bond Court salėje) vysk. Vincentas Brizgys
Pamokslas vysk. A. Deksnio. Gieda Čiurlionio ansamblis kompoz. A. Mikulskio Mišias "Už kenciančią Lietuvą" su kanklių palyda
4.00 Uždaromasis posėdis (Bond Court viešbutyje)
7.30 Banketas-šokiai (Šv. Prokovo salėje)

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš bityno: 30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VILNIAUS TAKSIAI

Vilnius turi beveik 900 taksijų su spiraliniu 750 vietų kelių augstų garažu. Kasdien taksiais pasinaudoja 50.000 vilniečių. Visi Vilniaus taksistai yra aprūpinti radijo telefonu ryšiais su centrine, kuriai aparatūra sukonstravo Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos specialistai. Taksistų galima užsisakyti telefonu, paskamčius ir centrine. Užsakymai taipgi priimami iš Vilniun skrendančių lėktuvų, tarptautinio Varšuvos traukinio. Taksistams yra naudojamos iš Gorkio gaunamos dviejų rūšių „Volgos“ — įprastinės ir su nuleidžiamom užpakalinėmis sėdynėmis, duodančiom daugiau vietos bagažui. Vilniaus — Kauno greitkelio taksistai kasdien perveža tiek keleivių, kad jiems reiktų keturių traukinių.

REKTORIAUS PROTESTAS

Vakar pasaulį pasiekė Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. prof. dr. Viktoro Butkaus protesto raštas religijos reikalus tvarkančiam Maskvos politrukiui K. Tumėnui. Jo nuorašai taipgi buvo pasiekti vysk. J. Matulaičiui-Labukui, vysk. L. Poviloniui, vysk. R. Kriščiūnui, mons. G. Krivaičiui, kan. J. Andriukui ir kun. A. Vaičiui. Raštas atskleidžia sufabrikuotą pasikalbėjimą su rektorium kun. prof. dr. V. Butkum, paskelbtą 1976 m. birželio 12 d. sovietinei propagandai skirtame savaitraštyje „Moscow News“ ir liepos 31 d. prancūziškie „Nouvelles de Moscou“ laidoje. Apie šį niekada neįvykusį pasikalbėjimą kun. prof. dr. V. Butkus patyrė tik iš atsitiktinai išgirstos Vatikano radijo laidos su atitinkamais komentarais. Protesto laiške kun. prof. dr. V. Butkus rašo: „Jokio interviu nei angliškam, nei prancūziskam 'Maskvos Naujienų' savaitraščiui nesu davęs ir niekada su šiuo savaitraščiu jokių kontaktų nesu turėjęs. Kas ši tariama mano interviu yra parašęs, iki šiol niekaip negalėjau išsiaiškinti. Gaila, kad man niekaip nepasisekė surasti 'Maskvos Naujienų' nei anglų, nei prancūzų kalba ir negalėjau patikrinti originalinio šio interviu teksto, tačiau Vatikano radijo perduotoje laidoje buvo visa eilė klaidų, kurių iš viso joks kunigas, juo labiau seminarijos rektorius, negalėjo padaryti. Sąryšys su visa tuo prašau išsiaiškinti, kas ši interviu mano vardu be mano sutikimo parašė, jį atšaukti ir padaryti visa, kad atšauktų tokių faktų nepasikartotų.“ Pasikalbėjimo sufalsifikavimas užsieniui skirtuose propagandinuose Maskvos savaitraščiuose yra valstybinio masto žiauriausias žmogaus teisių pažeidimo pavyzdys, kuris turėtų būti iškeltas Belgrado konferencijoje. Demokratiniuose kraštuose tokių laikraščių leidėjai bei redaktoriai tuojau pat atsidurtų kaltinamųjų suole. Sovietų Sąjungoje nukentės ne jie, o greičiausiai pats kun. prof. dr. V. Butkus, išdrįsęs protestuoti.

ŠIAULIŲ SPORTININKAI

„Tiesos“ korespondentas Sigitas Blėda liepos 19 d. laidoje paskelbė rašinį „Nusirite nuo garbės pakylės“ apie du šiaulių vaikų ir jaunių sporto mokyklos auklėtinius — A. Černiauską ir S. Vyšniauską. Pirmasis ką tik buvo išskiriamas Lietuvos jaunimo imtynių čempiono vardą ir ruošėsi dalyvauti sąjunginėse varžybose Minske, bet buvo sumintas už plėšimius. Beveik tuo pačiu metu į milicininkų rankas pateko ir kitas imtynininkas S. Vyšniauskas, grobštės valstybinį bei asmeninį turtą. S. Blėda rašo: „Susitaręs su savo bendrais, S. Vyšniauskas naktį išplėšė vienos istaigos kasa. Paskui buvo žygis į Šilėnus, kur iš klubo pagrobė įvairių muzikos instrumentų už 1247 rublius. A. Černiauskas su S. Vyšniausku nėra pirmūnėliai, kurie padarytasi nusikaltimais uždėjo gėdos dėmę savajai sporto mokyklai. Per porą pastarųjų metų net šeši mokyklos auklėtiniai įvykdė sunkius nusikaltimus — apiplėšimus, išžaginimus. Ir visi šeši — iš imtynininkų skryliaus...“ Nusikaltėlius auginančiai sporto mokyklai vadovauja direktorius K. Petreikis. Trenerių abiejungama jaunulių auklėjimui liudija S. Blėdos pateikiami P. Tendzėgolskienės ir E. Jovaišo pasiteisinimai. P. Tendzėgolskienė pareiškusi: „Neprivalau už tėvus vaiką auklėti. Jei jis išpildo visus reikalavimus, punktualus — tai ko mums daugiau bereikia...“ Rankas nusiplovė ir E. Jovaišis: „Aš atsakau tik už sportines treniruotes ir jų rezultatus. Pritariu Tendzėgolskieni...“

STUDENTAI KLAIPĖDOJE

Lietuvos augstųjų mokyklų studentai propagandinę duoklę sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimties metų atidavė dainų ir šokių šventei Klaipėdoje. Centriniam „Žalgirio“ stadione liepos 9 d. buvo surengta apie 2.000 šokių bei dainininkų. Žodį jiems tarė augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo „ministeris“ H. Zabulis. Šventės aprašyme minima V. Laurušo revoliucinių dainų suita „Revoliucija“, masinė choreografo R. Tanučio kompozicija „Už tarybų valdžią“, choreografas E. Morkūnienės suita „Su Spalio šventėmis“. Šventės užsklandai buvo pasirinkta I. Dunajevskio „Daina apie tėvynę“, kurion įsijungė ir žiurovai. Vyriausiu dirigentu buvo kompoz. K. Kaveckas, vyr. baletmeisteriu — J. Gudavičius, vyr. režisiorium — A. Zauka. V. Kst.

DEMOKRAFINIAI DUOMENYS
Duomenų apie okupuotos Lietuvos gyventojus pateikia Vilniuje išleistas metraštinis „Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra 1975 metais“. Iš jo puslapių sužinome, kad 1976 m. pradžioje Lietuva turėjo 3.315.300 gyventojų, kurių 1.560.200 buvo vyrai, o 1.755.100 — moterys. Lyginant su prieškariniais duomenimis, susilaukta tik labai nežymaus gyventojų pagausėjimo — 100.000. Iš tikrųjų tas pagausėjimas yra gerokai didesnis, siekiantis 754.000, nes 1951 m. Lietuvoje tebuvo likę 2.561.000 gyventojų. Taigi, 1976 m. pradžioje jau buvo išlyginti karo ir Stalino teroro padaryti nuostoliai. (I ta skaičių įeina ir kolonistai rusai). Nepriklausomybės metais 77,1% visų Lietuvos gyventojų gyveno kaimuose, 22,9% — miestuose. Šis santykis dabar jau yra pasikeitęs miestų naudai: miestiečiai sudaro 57,4% gyventojų, kaimiečiai — 42,6%. Sostinė Vilnius 1976 m. pradžioje turėjo 446.700 gyventojų, Kaunas — 351.700, Klaipėda — 168.500, Šiauliai — 112.200, Panevėžys — 94.100, Alytus — 47.800, Kapsuku vadinama Marijampolė — 35.100, Kėdainiai — 26.300, Umergė — 25.700, Telšiai — 24.700, Jonava — 24.000, Tauragė — 23.700, Mažeikiai — 19.800, Utena — 19.500. Liūdnai atrodo Lietuvos gyventojų santykių ir skyrų duomenys: 1975 m. buvo sutuoktus 23.609 poros, o išsiskyrė beveik trečdalis šio skaičiaus. Taigi, skyrų bomis baigiasi beveik kas trečia santuoka.

TIESIA NAFTOTIEKI

Uralo ir Pavolgio nafta į Mažeikius atkeliaus Polocko — Biržų — Mažeikių naftotiekio, kurio ilgis yra 442 km. Naftotiekio tiesimas buvo pradėtas prieš porą nepilnų metų. Lietuvos teritoriją vamzdžiai pasiekė prie Rokiškio pernai vasarą, o dabar jie klojami N. Akmenėje. Apie 150 naftotiekio kilometrų jau pripildyta naftos. Naftotiekio tiesimą tikimasi užbaigti iki Spalio revoliucijos išvakarė. Mažeikių naftos perdavimo įmonė gamins mazutą, benzina, dizelinį kūrą, tepalus. Valstybinės plano komisijos energetikos ir kuro skyriaus viršininko J. Choroševskio teigimu, beveik trečdalią geležinkeliais įvežamų krovinių svorio sudaro naftos gaminiai. Vien tik elektros įėjainė Elektrėnuose per parą suvartoja 10.000 tonų mazuto, kuriam atgabenti reikia kelių ešalonų.

ANSAMBLIAI VILNIUJE
Spalio revoliucijos šešiasdešimties metų visoje Sovietų Sąjungoje rengiami meno savaitės festivalai, kuriuose programa atlieka geriausi ansambliai. Vilniuje toks ansamblių saskrydis įvyko liepos 18-23 d. Dalyvių eilėse buvo net Lenkijos, R. Vokietijos ir Kubos ansamblių. Šia proga liepos 21 d. prie Lenino paminklo buvo paminėtos priverstinio Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon 37-tosios metinės. Čia buvo atlikta speciali programa „Mus jungia Lenino idėjos“ su anuomet Lietuva Sovietų Sąjungai pardavusio J. Paleckio eilėmis. „Lietuvos“ ansamblis su operos sol. V. Baku programa papildė A. Cholimnovo „Daina apie Leniną“. Suvažiusių ansamblių koncertai buvo rengiami visose didžiojoje Vilniaus salėse, o baigminis įvyko Kalnų parke. Pedagoginis Vilniaus institutas savo studentų būrį saskrydį surengė Rūdninkų girioje, kur yra atstatytos sovietinių partizanų žeminės, įrengtas muzėjus. Tose žeminėse kadaise slapstėsi Maskvai tarnaujantis dabartinis instituto rektorius Vytautas Uogintas, partizanų radistas.

TAIP VAIZDUOJA SOVIETINĘ STATYBĄ HUMORISTINIS LAIKRAŠTIS „ŠLUOTA“: „O dar sako, kad Lietuvoje nepasitaiko žemės drebėjimų“

Toronto „Gintaro“ ansamblio nariai Otavoje Kanados gimtadienio iškilmėse laukia eilės tautybių pasirodymų aikštėje prie parlamento rūmų

HAMILTON ONT

IS VYSK. M. VALANČIAUS LI-TUANISTINIS MOKYKLOS vedėjo pareigų pasitraukusiam mokyto. Jonui Mikšui spalio 1 d. rengiamas pagerbimas. Be oficialios dalies, bus šilta vakarienė ir pasilinksminimas, grojant Benni Ferri orkestrui. Ta proga bus pristatytas Kazys Mileris — naujasis mokyklos vedėjas. Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas kviečia visus dalyvauti pagerbime bei išreikšti padėką J. Mikšui už jo 27 m. darbą šeštadieninėje mokykloje. Pakvietimai pradedami platinti rugpjūčio 21 d. po pamaldų. Jie gaunami pas tėvų komiteto išd. J. Sauską tel. 549-8059.

PAS BUVUSI nepriklausomos Lietuvos ir Kanados šachmatų meistrę Povilą Vaitonį lankėsi buv. Lietuvos futbolo ir ledo ritulio rinktinės žaidėjas iš paverptos Lietuvos Juozas Klimas. Svečias Amerikos kontinente renka medžiaga knygai apie Lietuvos sportinį gyvenimą. Tad prie vėsių stalo svečias iš Kauno pasidalino mintimis ir gavo informacijos iš pakviestų svečių apie

Lietuvos ir Kanados sportinį gyvenimą.

SOL. R. DAUNORO koncertas Hamiltone bus rugsėjo 17 d. K.B.

SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖ buvo sėkminga. Liepos 24 d. A. Padolskio gražioje sodyboje susirinko daug svečių iš Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Brandfordo, Paris ir kitų miestų. Buvo atvykę J. Čeplienė, St. Jokūbaitis su žmona, J. Petrauskas ir kt. St. Jokūbaitis, atliekantis Onos Poškienės vardo įamžinimo apeigas, pasakė patriotinę kalbą.

I SLA gegužinę kas metai vis daugiau atvyksta ir kanadiečių, kurie noriai perka loterijos bilietus ir lietuvišką maistą. Arūno Setiko graži lietuviška muzika visus linksmino. Soko lietuviai ir kitataučiai.

Dalyvis

SLA 72-RS KUOPOS loterijos laimieji bilietai buvo: \$25: nr. 311; po \$10: nr. 146, 227, 240, 280, 603; po \$5: nr. 82, 89, 216, 232, 427, 728, 775, 919, 940, 1002. J.S.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavoje namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadienis uždarytas. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$9,000,000.

“TALKA”

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas... 11%
nekiln. turto pask... 9 3/4%

PIGIOS ATOSTOGOS

• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos • Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams
1922 — 55 metai — 1977
• Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
• Visais keliainių reikalais kreipkitės į

Las
TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686
AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Florida,je,
Meksikoje,
Havajuose,
Barbadoje,
Ispanijoje,
Kairuose,
Pietų
Amerikoje

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East (East of Sanford)

Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

I 1977 M. PAVERTŲ TAUTŲ SAVAITĖ, paskelbtą prez. J. Carterio, šį kartą reagavo Sovietų Sąjungos ambasada Vašingtone, išsiuntinėdama amerikiečių ir net lietuvių spaudai propagandinį Vytauto Zenkevičiaus raštą. Pastarasis dabar yra tituluojamas Lietuvos „užsienio reikalų ministeriu“, pakeitusiu Leokadiją Diržinskaitę - Piliušenką. Vilniuje jis priima iš Maskvos atvežtus diplomatus, nors iš tikrųjų sovietų okupuota Lietuva neturi jokio tiesioginio ryšio su užsieniu. Savo pareikšime jis bandė įrodinėti, kad Lietuvoje yra visiškai laisvė ir kad Pavertų Tautų Savaitė turi būti panaikinta, nes ji tėra šaltjo karo liekana. V. Zenkevičius rašo apie emigraciją iš Lietuvos nepriklausomybės metais, teigdamas, kad dabar visiems užtenka darbo, tačiau visiškai nutyli masinius Stalino laikų tremimus į Sibirą, dešimčių tūkstančių lietuvių pasitraukimą į laisvuosius Vakarus II D. karo pabaigoje. Jo teigima, kad šandien Lietuvoje yra visos žmogaus laisvės, pradedant kalbos bei sąžinės ir baigiant religijos, net demonstracijų, sugrąauna beveik tuo pačiu metu mūsų spaudą pasiekęs Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. prof. dr. V. Butkus raštas, demaskuojantis „Moscow News“ propagandistų sufabrikuotą pasikalbėjimą apie tariamą religijos laisvę, nors tokio pasikalbėjimo jis jiems niekada nebuvo davęs ir apie jį sužinojo tik iš Vatikano radijo.

MUZ. ALFONSUI MIKULSKIUI, Čiurlionio ansamblio vadovui Klevebande, padaryta operacija. Pacientas jau yra grįžęs namo ir sveiksta žmonos Onos priežiūroje. Čiurlionio ansamblis, užbaigęs vasaros atostogas, naują sezoną pradeda rugpjūčio 15 d. Pirmasis jo pasirodymas bus atietininkų kongrese Klevelande, kur giedos A. Mikulskio sukurta Mišias „Už kenciančią Lietuvą“.

SIMAS KUDIRKA baigė rašyti savo atsiminimus iš sovietinių koncentracijos stovyklų bei kalėjimų. Juos skėdėtais metais išleis Scribner and Sons leidykla. Šį rudenį žiūrovus pasieks jau baigtas kurti filmas „The Defection of Simas Kudirka“, vaizduojantis jo tragediją bei išlaisvinimą.

JUOZEI AUGAITYTEI, buvusiai Kauno operos solistei, liepos 21 d. padaryta sėkminga atviros širdies operacija. Ji sveiksta Medical College of Penna ligoninėje, 305-F kambarėje, 330 Henry Ave., Philadelphia, Pa. 19126. Ilgesnį laiką turęs gydytis ligoninėje ir namie.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO sodėlį papuošė trečias paminklinis kryžius mirusio kun. ir skautininko Jono Raibūdo, SJ, atminimui. Pas A. Paskočimą jį užsakė Čikagos jūru skautai. Kryžius bus pašventintas šį rudenį. Jaunimo Centras savo 20 metų veiklos sukaktį paminės spalio 2 d. akademine dailimi su menine programa, pokyliu, jaunimo organizacijų rengiama mugė.

VYSK. V. BRIZGIO PAGERBIMA aukšinės kunigystės proga Niujorko rugsėjo 25 d. surengs šio miesto LB apygardos valdybos sudarytas komitetas. Tas pats komitetas rūpinasi ir Lietuvių Bendruomenės dvidešimtpenkmčio paminėjimu gruodžio 3 d.

PREL. JONO AMBOTO stipendijų fondas lietuvių kilmės jaunuo-liams Hartforde birželio 26 d. paskyrė 10 stipendijų po \$300. Fondas, įsteigtas Šv. Trejybės parapijiečio G. Griško iniciatyva a. a. prel. J. Amboto atminimui, per 15 metų jau paskyrė 94 stipendijas, kuriom lėšos buvo suteiktos asmeninėms aukoms.

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMAS birželio 19 d. Buenos Aires mieste paminėjo penktąsias Romo Kalantos mirties metines, kartu pagerbdamas ir kitus žuvusius didvyrius. Jiems skirtas Mišias Aušros Vartų šventovėje atnašavo kun. A. Steigvilas, taręs ir įautrų šiai progai skirtą žodį. Po Mišių jaunimas gėlių puokštę papuošė lietuvišką kryžių parapijos kieme. Iškilmė užbaigta V. Barzdžiaus kalba ir bendra malda.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS jaukiu pobūviu atšventė Antanų, Jonų, Petrų, Povilų ir Vladų vardines. Susilaukta tiek dalyvių, kad visiems neužteko vietos. Juos šeiminkės pavašino skaniais pietumis. Patarnavo jaunimas. Pirm. J. Mičiūdas visus varduvininkus pakvietė scenon, pasveikino ir apdovanojo cigalais. Dalyvių eilėse buvo ir svečias Pablo Lopez. Susizavėjęs lietuvių veikla, jis padovanojo 50.000 pežų Argentinos Lietuviai Centrai.

Brazilija
LIETUVISKA ŠEIMOS ŽIDINĖ Sao Paulo mieste sukūrė inž. Nelsonas P. Saktūnas ir mokytoja Danutė Sukytė. Jaunuosius liepos 5 d. palaimino prel. P. Ragazinskas.

VI P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS įvyks 1978 m. vasario 2-5 d.d. Urugvajuje, Montevideo mieste, su priekongresine jaunimo stovykla. Kongrese negalės dalyvauti Brazilijos lietuviai, neturintys jos pilietybės. Tokiems asmenims, vykstantiems Urugvajun, Paragvajun, Argentinon, reikia palikti valstybi-

niame banke apie \$1.000 užstatą vieneriems metams be jokių palūkanų. Toks užstatas privalomas ir Brazilijos piliečiams, jeigu jie vyksta į kitus pasaulio kraštus. Kartais susilaukiama išimčių.

Urugvajus

URUGVAJIAUS LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS valdybė išrinkti: pirm. V. Josponis, vicepirm. B. Lasauskas, jn., I sekr. T. Dorelytė, II sekr. A. Puodžiūnaitė, I išd. J. Kamandulis, jn., II išd. B. Basanta ir narys S. Kaminskas. Revizijos komisija sudarė dr. A. Stanevičius, V. Cieslinkas ir G. Mačankas.

“AZUOLYNO” ANSAMBLIS savo veiklos 9 metų sukaktį paminėjo specialia švente, kurioje, be azuolietčių, dalyvavo vokiečių grupė „Los Alpinos“, ispanų „Islas Canarias“, urugvajietčių grupė „Romance Americano“. Šiai šventei azuolietčiai uoliai ruošėsi su vadove S. Stendelyte ir akordeonistu A. Siniausku. „Azuolyno“ ansamblis taipgi dalyvavo V-tojo televizijos kanalo programoje su penkiais mūsų tautiniais šokiais.

Britanija

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ Londono lietuviai paminėjo Sv. Kazimiero šventovėje kun. dr. J. Sakevičiaus atlaikytomis Mišiomis ir pamokslu, kuriame jis taipgi priminė Dariaus ir Girėno 44-ąsias žuvmio metines. Pamaldose dalyvavo būrys svečių iš JAV ir Londono tautinių šokių grupės „Lietuva“ jaunimas. Pavertų tautų savaitės minėjimą Caxton salėje surengė Britų Sąjunga Europos Laisvei, bet nekokį įspūdį dalyviams paliko fašistinės grupės paltinamas laikraštinis „Action“, dalinami atsisaukimai, pasisakančys prieš Bendrąją Europos Rinką. Paskaitininkas R. Body, parlamento narys, buvo pakviestas kalbėti apie komunizmo pavojų Europai, bet iš jo kalbos susidarė įspūdis, kad šandien didesni pavoja Europai sudaro Bendrąjį Rinką ir Europos seimas. Pavertų tautų savaitės renginys tapo eiliniu susirinkimu, raginančiu Britaniją pasitraukti iš Bendrosios Rinkos, nedalyvauti Europos parlamento rinkimuose. Nusivylę dalyviai norėtų atsisriboti nuo tokių organizacijų, kurios pavergtas tautas panaudoja savo reikalams.

VOKIETIJA
LOS ANGELES LIETUVIŲ jaunimo ansamblis „Spindulys“ su savo vadove O. Razutiene liepos 21-23 d. d. viešėjo Vasario 16 gimnazijoje, aplankė įdomesnes šios apylinkės vietoves. „Spindulio“ tautinių šokių bei dainų koncertą liepos 22 d. vakarą Vasario 16 gimnazijos kieme surengė Romuvos LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. R. Tendzėgolskio. Programa stebėjo apie 60 tautiečių. Sveikinimo ir padėkos žodį tarė pirm. R. Tendzėgolskis, Vasario 16 gimnazijos kuraotorijos valdybos pirm. kun. A. Bernatonis.

TRADICINĖ VASAROS ŠVENTĖ Miesau LB apylinkės valdyba pradėjo kun. Br. Liubino Mišiomis ir pamokslu Elsbacho šventovėje. Liturginis skaitymas atliko klierikas A. Staliaraitis, svečias iš Romos. Po pamaldų apie 50 tautiečių susirinko dr. St. Šereikos sode lyje, kur buvo pvestos sporto varžybos vaikams. Olga Šereikaitė, 13 metų, susilaužė rakitą. Dalyvių eilėse buvo net trys gydytojai. Pirmąją pagalbą suteikė atvykę dr. V. Totoraitis. Šventėn buvo įkvikęs ir VLB krašto valdybos išd. R. Tendzėgolskis.

AUKSINIŲ VIENUOLISKO GYVENIMO jubilėjų Neumuensteryje paminėjo lietuvaitė seselė Petra (Ona Augaitytė), priklausanti Sv. Elzbietaus vienuolijai. Dvi dienas trukusias šios sukakties iškilmes jai surengė Sv. Elzbietaus vienuolija ir Sv. Vicelino parapija. Seselė Petra, turinti jau 77 metus amžiaus, seka lietuvišką spaudą, domisi tautiniais šokiais ir lietuviškomis dainomis. Nors darbuojasi tarp svetimtųjų, randa laiko aplankyti lietuvius bei su jais pabendrauti.

ITALIJA
TĖVŲ MARIJONŲ CENTRO koplyčioje Romoje liepos 24 d. dvigubą sukaktį paminėjo du lietuviai marijonai kunigai — dr. Juozas Vaišnoras ir dr. Jonas Sakevičius. Abu jie yra marijampoliečiai, pirmuosius vienuolinius įžadus padarė 1927 m. Taigi, šiemet jiems sukako 50 vienuolinio gyvenimo metų ir 45 kunigystės. Mons. Kl. Razmino pranešimu, su kaktuvininkai Mišias koncelebravo su generaliniu Tėvų marijonų vadovu kun. J. Sielskiu ir jo pavaduotoju kun. D. Petraičiu. Jiems skirta pamokslą pasakė Tėvų marijonų generalas vysk. C. Sipovičius. Iškilmėje dalyvavo Romoje gyvenantys Tėvai marijonai, Vatikano vienuolių kongregacijos atstovai, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tula-ba, vicerektorius prel. P. Jatulis ir kiti lietuviai kunigai. Kun. dr. J. Vaišnoras šiuo metu gyvena Romoje, rūpinasi arkiv. J. Matulaičio paskelbimo palaimintuoju byla, dirba lietuviškame Vatikano radijo skyriuje. Kun. dr. J. Sakevičius vadovauja Sv. Kazimiero parapijai Londone, Britanijos sostinėje.

“Daugiau aukosiu tautos reikalams”

Šiandien visiems laisvojo pasaulio lietuviams tenka daugiau aukoti mūsų tautos reikalams. Vieni tautiečiai tiems reikalams duoda gausią auką, kiti — simbolinę. Yra tautiečių, kurie tautos reikalams neduoda jokios aukos.

Gražų pavyzdį parodė Jonas Kibickas, gyvenęs Sudbury, Ont. Jis šiais metais Tautos Fondo atstovybei Kanadoje atsiuntė 1000 dolerių. Kai pasiturtint lietuvis duoda didesnę auką Tautos Fondui, nieko nuostabaus, bet tikrai nuostabu, kai 1000 dolerių tam tikslui aukoja

JONAS KIBICKAS, paaukojęs Tautos Fondui 1000 dolerių

nepasiturtintis tautietis, pensininkaujas jau 14-tus metus.

J. Kibickas į Kanadą atvyko 1927 m. Keletą metų turėjo daug vargti, bet nenuėjo antilietuviškais keliais, kaip tai padarė dalis lietuvių, į Kanadą atvykusių 1927-29 m. J. Kibickas savo kuklias santaupas yra paskyręs savo artimųjų šelpimui pavergtoje Lietuvoje. Jis į Lietuvą išsiuntė siuntinėlių už 24.000 dolerių. Kai okupantai labai pakėlė muitus dovanų siuntinėliams, J. Kibickas pasakė: “Dabar daugiau aukosiu tautos reikalams”. Ir jis tą sprendimą vykdė: dabar Tautos Fondui paaukojo \$1000, 1973 m. į Kanados Lietuvių Fondą įnešė \$1000, 1972 m. Lietuvos Katalikų Bendrijai — \$100, neskaitant mažesnių aukų. Paskutiniu laiku J. Kibickas Tautos Fondui kasmet aukodavo po \$50, kai tokių aukų retai sulaukiama iš profesionalų.

Jonui Kibickui už stambią auką Tautos Fondui reiškiau nuoširdžią padėką ir linkių sėkmingų pensininko dienų.

Juozas Vaičieliūnas,
Tautos Fondo atstovybės
Kanadoje pirmininkas

Teiktina visokeriopa pagalba

S. ŠETKUS

Yra gaila ir nuostabu, kad lietuvių tarpe, lietuviškoje išeivijoje atsiranda balsų prieš Brazilskus. Balsų, kartais tiesiog paimtų iš sovietų spaudos. Jau vien tas faktas, kad gali kuris lietuvis sutapti, kad ir retkarčiais, su Lietuva smaigiančio okupanto propaganda, kažkaip netelpa į galvą.

Ar gi ta propaganda nėra nukreipta į tautos gyvybės siūlus? Į tuos siūlus, kuriuos tiesiog didvyriškai palaiko pavergtą mūsų tautą? Kaip besakytumėm, tauta veda žūtbutinę kovą už gyvybę. Niekas pasaulyje negali pralenkiti sovietų demonikumo šiuo atžvilgiu. Nepastebimai iščiulpiami lietuviškumo syvai, nepastebimai įliejami rusiškai. Tam rafinuotumui okupantas turi neribotus kiekius kapitalo, armiją gerai treniruotų tautinės sąmonės žudytojų. Baltijos kraštai, kaip ir carų laikais, turi tapti grynai rusiška teritorija, kad rusų tauta amžiams turėtų garantuotą priėjimą prie Baltijos jūros — lango į pasaulį.

Kokios tad priemonės šioje žūtbutinėje kovoje už tautos gyvybę gali būti kritikuotinos? Juk tėvas ir sūnus Brazilskai seniai galėjo nueiti tarnauti okupantui, kaip daugelis kad nuėjo, teisindamiesi, esą lietuvis gali būti geresnis saviems žmonėms, negu rusas. Praktika jau seniai įrodė, kad taip nėra. Nėra ir būti negali, nes tokie lietuvių tampa botagais, net kirviais rusų rankose. Jie negali nebūti aštrūs. Jei tokie nebus, liks numesti į šalį arba visai sunaikinti.

Brazilskai tačiau rusams — sovietams tarnauti nenuėjo. Jie pasirinko kovą už savo, kitų lietuvių ir visos tautos laisvę. Jei okupantas aptvėrė pavergtą kraštą kalėjimo tvora, nepereinama jokiais būdais, tai Brazilskams beliko įieškoti kito kelio, tokio, kur jų negalėjo pakirsti iš bokšto paleistas šūvis, kur okupanto sargai turėjo irgi rizikuoti. Galėjo dëlto žūti Brazilskai.

Laisvo pasaulio lėktuvo palydovės tokiais atvejais nekašioja savo galvų. Niekas iš jų to ir nereikalauja, išskyrus sovietus. Dëlto jie, o ne Brazilskai, yra už tai kalti. Vienas tautietis rašo, esą dël tokio Brazilskų pasielgimo visų lėktuve buvusių kele-

vių gyvybė atsidūrė pavojui. Nebūtų atsidūrę, jei palydovė būtų pasielgusi taip, kaip elgiasi viso laisvo pasaulio palydovės.

Negalima lyginti Brazilskų žygio su laisvų kraštų gangsterių veiksmais. Šių motyvai dažniausiai būna padiktuoti savanaudiškų asmeninių interesų. Gi tikri tautos interesų kovotojai nesivadovauja egoistiniais motyvais. Nuostabu tad, kad lietuvių tarpe atsiranda tokių žmonių, kurie to nesupranta, kaltina Brazilskus tuo, kuo yra kaltinami šių kraštų padaužos. Vieni grobia lėktuvus, kiti turtingus žmones, tretį plėšia bankus. Pilni kalėjimai tokių žmonių. Lyginti juos su Brazilskais yra visiškai siauraregiškumas, įsijungimas į okupanto frontą, paniekimas mūsų tautos laisvės pastangų. Tai smūgis į nugara Brazilskams tada, kai jie ir taip yra prisilęgi toli siekiančio okupanto kumščio.

Tiems lietuviams, kovojantiems su sovietine vergija, reikia visokeriopos pagalbos, o ne smūgių. Tokių savuosius plakandžių lietuvių elgesy negalima neįžiūrėti okupanto propagandos pasekmių. Nors visi žino tą melo propagandą, visdëlto kažkokiu būdu vienas kitas jai pasiduoda, palaiko mintį, jog gera laikyti pavergtą Lietuvą, gera siųsti ten jaunimą, nes Lietuvoje yra “dideli dalykai”. Deja, tie visi “dideli dalykai” nėra sukurti Lietuvos naudai, bet rusų tautos geresniam ir greitesniam įsitvirtinimui Baltijoje. Nėra jokia paslaptis, kad Baltija yra pavirtusi viena didžiausių sovietų karinių bazių.

Prieš ką tos bazės? Kas puls Sovietų Sąjungą per Baltiją, kai puolimui yra tūkstantį kartų geresnių bei erdvesnių sričių. Kiniečiai nepuls per Baltiją. Kam tad tuos taikius kraštus paversti rusų mašinerijos kamšatimi? Atsakymas paprastas, dar Lenino išdėstytas. Tokioje mašinerijoje negali išlikti jokia tauta. Tik rusai ne tik išliks, bet ir nepajudinamai įsikurs. Už kiekvieną prosovietišką žodį okupantas atlygina ne tik medaliais, bet ir automobiliais. Pakalikai gyvena gerai. Dedasi gudriais, “mokančiais kovoti” lietuviams. Patenkinti ir išeivijos prosovietiniai simpatikai, nes ir tiems nemaža iš to nauda. Bet tai ne kova. Okupantas nėra toks neapdairus. Kova tegali būti tiesi ir griežta.

Mokosi lietuviškų dainų vakarų Kanados jaunimo stovykloje prie Kalgario (Exshaw), Albertoje 1977. VII. 1-9 d.d. Stovyklą surengė Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga

PREL. J. BALKŪNAS, dalyvavęs sibirinių tremimų minėjimuose Toronte ir Otavoje. Nuotraukoje — kalba anglikonų Sv. Mato šventovėje Otavoje, kur dalyvavo baltiečiai, ukrainiečiai ir penki vyskupai

Vyskupai baltiečių iškilmėje

Otavos lietuviai, latviai ir estai jau penkti metai minėjo 1977. VI. 15 sibirinius tremimus kartu su ukrainiečiais. Bendra minėjimo tema — baltiečių ir ukrainiečių tautų kančios sovietų okupacijoje. Ukrainiečių šių laikų istorijoje skaudžiausias įvykis buvo 1932-33 m. dirbtinis badas Ukrainoje, kurio metu mirė 6 milijonai žmonių.

Ekumeninės pamaldos ir religinis koncertas atliekami keturių tautybių dvasiškių ir menininkų, bet jau antri metai savo pritarimą ir paramą teikia čekoslovakai, gudaai, lenkai ir vengrai, atsiųsdami savo atstovų į minėjimą.

Minėjimas rengiamas Sv. Mato anglikonų šventovėje, kurios vadovybė visada nuoširdžiai į remia ir jame dalyvauja. Tuo būdu minėjime susijungia katalikai, liuteronai, ortodoksai, Rytų apeigų katalikai ir anglikonai.

Augstieji dvasiškiai

Iškilus šių metų momentas buvo 5 vyskupų, lietuvių prototaro dalyvavimas. Atvyko A. Lūsis — latvių liuteronų arkivyskupas, I. Borecky — ukrainiečių katalikų vyskupas, Nicholas — ukrainiečių ortodoksų vyskupas, K. Raudsepp — estų liuteronų vyskupas, Robinson — rytinės Kanados anglikonų vyskupas ir prel. J. Balkūnas — Sv. Sosto protonotaras. Visi trumpai kalbėjo apie sovietinius persekiojimus bei priešpauzdą. Išsamiausiai ir svarbiausiai kalbėjo prel. J. Balkūnas. Jo suglaustos, vaizdingai perduotos mintys strigo kiekvienam į širdį. Po minėjimo daug įvairių tautų atstovų jį sveikino už aiškią ir įspūdingą kalbą.

Ekumeninėse pamaldose ištraukas iš Sv. Rašto gimtosiomis kalbomis skaitė vietiniai dvasiškiai: kun. dr. V. Skilandžiūnas, ukrainiečių ortodoksų kun. N. Rauliuk, latvių liuteronų kun. E. Lange, katalikų ukrainiečių kun. S. Chmilar. Estų liuteronų vysk. K. Raudsepp pasakė pamokslą.

Religinis koncertas

Augšto lygio koncerto programoje Nora-Mall Kerson, esanti smuikininkė iš Toronto, pagrojo “Ave Maria” (Gounod) ir “Allegro moderato” (Haendel). Vargonų muzikė Anita Randans, latvė iš Toronto, atliko “Intermezzo” (Pavasars), “Improvisation of the Pascal Lamb” (Tournemier) ir akompanavo solistams.

Ukrainiečių ortodoksų choras, vad. J. J. Tokaryk, atliko “Cherubim” ir “Lord’s Prayer” (abu Tereščenko). Sol. Gina

Čapkauskienė iš Montrealio jai įprastu muzikalumu pagiedėjo progai pritaikytas giesmes “Pietta signore!” (A. Stradello), “O, Kristau!” (St. Gailevičiaus iš Toronto) ir “O vos omnes” (T. Dubois). Tai buvo stipriausia religinio koncerto dalis. Įspūdingai skambėjo neseniai St. Gailevičiaus sukomponuota giesmė “O, Kristau!”.

Minėjimo pradžia ir užbaiga

Minėjimas buvo pradėtas vėliau įnešimu, palydint tautiniais himnais, iškilminga 5 vyskupų bei 7 kitų dvasiškių procesija ir kankinių vainiko iš spygliuotų vielų padėjimu. Vainikas simbolizavo išvežtųjų ir ištremtųjų vargus Sibiro stovyklose.

Pabaigoje visi dvasiškiai kartu iškilmingai sukalbėjo “Tėve mūsų” ir iškilminga procesija karsu su vėliavomis užbaigė iškilmę.

Minėjime dalyvavo per 500 asmenų, jų tarpe dvasiškių iš kitų Otavos bendruomenių, Kanados United Church moderatoriaus pavaduotojas, sen. P. Yuzyk, sen. C. W. Carter, parlamento nariai dr. S. Haidas, K. Robinson, O’Connell ir kiti. Po minėjimo dvasiškiai, koncerto atlikėjai, parlamentarai ir visų tautybių atstovai buvo pavaišinti kava Sv. Mato par. priėmimų salėje.

Jungtinis baltiečių minėjimas, pasikviečiant kitas tautybes, ir ekumeninės pamaldos, įtraukiant įvairių religijų dvasiškius, yra tikrai vertingas bendradarbiavimas. Tai daug padeda iškelti lietuvių ir kitų tautų vargus Sovietų Sąjungoje ir žmogaus teisių laužymą. Panašūs jungtiniai minėjimai jau rengiami ir kitose vietovėse, nors gal kiek kitokio pobūdžio. Ypač mažesnės kolonijos turėtų stipriau išvystyti bendradarbiavimą tokių minėjimų proga su kitomis tautybėmis ir kitomis religinėmis bendruomenėmis.

Dns.

Baltiečių žygis

Baltiečių žygio už žmogaus teises vykdomas komitetas gavo dėmesio vertą laišką, parašytą angliškai penkiolikos metų jaunuoliu, kuris ketvirtadaliu savo kilmės yra lietuvis. Jam žygio komitetas nusiuntė informacinės literatūros, o tėvui — laišką. Štai to jaunuolio laiško vertimas.

“Mielieji, Aš esu lietuvių kilmės penkiolikmetis. Šiais metais aš labai susidomėjau disidentų sąjūdžiu baltiečių kraštuose. Aš labai rimtai galvoju pasirinkti profesiją, kuri liečia disidentų sąjūdį, ypač Lietuvoje. Kai išgirdau apie baltiečių žygį už žmogaus teises, labai susidomėjau.

Deja, turiu problemą. Mano tėvas, būdamas tik iš dalies lietuvių kilmės, labai abejoja, ar leisti mane į Vašingtoną su Niujorko valstijos miesto jaunimo grupe. Man reikia jūsų pagalbos jam įtikinti, kad yra svarbu pritraukti kiekvieną galimą asmenį. Kai šis klausimas iškyla, jis sako: “Ieisk kam nors kitam tai daryti”. Aš suprantu, kad turiu prisidėti prie baltiečių kraštų išlaisvinimo, nors ir maža dalimi.

Prašau siųsti visą literatūrą apie žygį man. Taip pat asmeniškai jūsų laiškas mano tėvui gal padės: aš taip noriu vyksti! Dėkoju jums jau dabar už jūsų pastangas “įtikinti”. Aš būsiu visados dėkingas”

Amerikos ir sovietų leidėjų derybos

Siuo metu vyksta privačių Amerikos leidėjų ir valstybinių Sovietų Sąjungos leidyklių atstovų svarbios derybos. Tikimasi susitarti dėl abiem pusėm priimtino protokolo teksto. Amerikiečių leidėjai, kurie veda derybas nepriklausomai nuo savo vyriausybės, tikisi, kad tokio protokolo pasirašymas išplės rašytojų išraiškos laisvę ir stiprins kultūrinius ryšius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos “Helsinkio sutarties dvasioje”.

“Mes mėginame išgauti iš rusų daug preciziškesnę sutartį, kurioje nebūtų pasitenkinima banalybėmis apie “taiką ir pažangą”, pareiškė vienas amerikiečių leidėjų, dalyvaujančių privačiose derybose. “Kaip verslininkai, mes esame pripratę prie tikslų ir tvirtų sutarčių. Mes nenorime protokolo, kuris tesako, jog saulė teka rytuose ir leidžiasi vakaruose”.

Siuo metu amerikiečių pasiūlytasis protokolo tekstas svarstomas Maskvoje. Dar neaišku, ar jis bus priimtinas sovietiniams pareigūnams, bet amerikiečių leidėjai yra optimistiški dėl dviejų priežasčių. Pirmą, Maskva nori, kad amerikiečiai dalyvautų pirmojoje tarptautinėje knygų mugėje, kuri vyks Maskvoje rugsėjo 6-14 d.d. Antara, 1980 m. olimpiadai artinantis, Sovietų Sąjungos vyriausybė, praktiškai sumetimais, turi labiau toleruoti skirtingas pažiūras.

Apie Amerikos ir Sovietų Sąjungos derybas pirmą sykį buvo plačiau išsirtarta praėjusį mėnesį Bermudose įvykusiame Amerikos Knygų Leidėjų Sąjungos suvažiavime. Ten žurnalistams pavyko sužinoti ir keletą dabar planuojamo protokolo idėjų. Jo projekte paliečiami šie svarbūs klausimai.

1. Plėsti tiesioginius ryšius tarp Sov. Sąjungos ir Amerikos leidėjų bei rašytojų “be jokių vyriausybės organų trukdymų”;

2. Plėsti Sov. Sąjungos knygų pardavimo tinklą Amerikoje ir padidinti amerikiečių autorių knygų pardavimą Sovietų Sąjungoje;

3. Plėsti abipusį rašytojų kūriniių vertimą ir leidimą “be jokios cenzūros”. Amerikos ir Sovietų Sąjungos rašytojų knygos turi būti laisvai prieinamos abiejų šalių bibliotekose ir knygynuose.

Kaip griežtai amerikiečių leidėjai turėtų reikalauti, kad Sov. Sąjunga laikytųsi tokio protokolo nuostatų? Šiuo klausimu jų nuomonės gerokai skiriasi. Kai kurie leidėjai siūlo komercines derybas vesti palaipsniui, žingsnis po žingsnio, ir vengti spaudimo į oficialiąsias Sov. Sąjungos leidyklas bei nedėti ypatingų pastangų dėl disidentinių rašytojų. Tokiai pažiūrai atstovauja Robert E. Baensch, “Harper & Row” leidyklos vicepirm. ir Amerikos Knygų Leidėjų Sąjungos tarptautinio skyriaus pirmininkas. Jisai sutinka, kad reikia laikytis Helsinkio sutarčių, bet jaučia, jog būtų galima daug laimėti atsargiai plečiant komercinius ryšius.

Robert L. Bernstein, “Random House” leidyklos pirmininkas, pritaria tiems leidėjams, kurie reikalauja tvirtos laikyenos derybose su Sov. Sąjungos leidyklomis ir budrių pastangų tenkinti rašytojų, vertėjų ir leidėjų teisėms apsaugoti. Jis paminėjo savo susitikimą Mask-

Buvęs Lietuvos garbės konsulas plk. G. L. Grant-Suttie Kanadoje, kuris lankėsi nepriklausomoje Lietuvoje ir įsteigė Kanados taurę geriausiai pasižymėjusiai gimnazijai sporte. Si Arėjo Vitkausko nuotrauka, padaryta prie Ontario ežero, buvo atspausdinta 1936 m. “Trinite” Lietuvoje

Žygio komitetas tikisi 1977 m. rugsėjo 24 d. Vašingtone susilaukti daug tokių entuziastų — jaunųjų ir vyresniųjų.

voje su Andriejumi Sacharovu, kurio knygas leidžia “Random House”. To susitikimo metu, kalbėjo Bernsteinas, juos demonstratyviai sekė KGB agentai.

Bernsteinas pabrėžė, kad “ir moraliniais, ir komerciniais sumetimais” amerikiečių leidėjai turėtų tiesiogiai tartis su Sov. Sąjungos rašytojais. Pasak jo, dabartinėje padėtyje moralės ir komercijos negalima atskirti, nes “normali prekyba knygomis neįmanoma ten, kur rašytojai nuolatos bijosi suėmimų ir persekiojimų, savo rankraščius konfiskavimo, nuolatinio kišimosi į jų privatų gyvenimą”.

Amerikiečių leidėjų suvažiav-

vime Bernsteino nuomone paremė ilgametis “New York Times” korespondentas Maskvoje ir įžvalgių straipsnių apie Lietuvą autorius Hedrick Smith. Jis ragino amerikiečių leidėjus susisiekti su Sov. Sąjungos intelektualais, kuriems pavyko išvykti į Vakarus ir kurie galėtų patarti kokius rašytojus reikėtų verst. Smithas pareiškė, kad kairieji rašytojai Sov. Sąjungoje “rašo iš stalčių”, tikėdamiesi, jog jų knygos bus kada nors išspausdintos. Tačiau, Smitho nuomone, reikia atkreipti dėmesį ir į rašytojus, sugebancius pasisakyti svarbiais klausimais fantastikos ir satyros rėmuose.

ps

Toronto gintariečiai šoka tautinius lietuvių šokius sostinėje Otavoje Kanados gimtadienio proga

Nuotr. V. Priščeponkos

Padėka

Kilniausių ir nuoširdžiausių padėkų išreiškiu giminiams, moterų draugijai, karstanešiams ir visiems kitiems už dalyvavimą laidotuviuose ir palydėjimą į paskutinę kelionę

mano vyro **Valterio**,

kuris po ilgos ligos atsisakė iš šio pasaulio.

Ypatinga padėka kun. A. Žilinskiui už kilnius paskutinio atsisveikinimo pamokslą žodelius; visiems už žavingas gėleles, Elzei Jankutei ir p-lei Dambaraitei už kruopštų laidotuvių organizavimą.

Liūdesio ir skausmo valandoje Jūs visi, mano brangieji, suteikėte man raminančią širdies ir sielos paguodą.

Dėkoju iš širdies gilumos —

Marta Buntinienė

A+A Vytui - Pranui Kažemėkui

staigiai mirus, reiškiamo užuojautą MAMAI, sūnums JONUI ir VLADUI su šeimomis, žmonai ALDONAI ir dukroms su žentu —

Vyt. ir Irena Mačikūnai

Mielam draugui Vytui Kažemėkui

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžią užuojautą reiškiam žmonai ALDONAI, dukroms RAMONAI ir DAIVAI, mamytei VLADISLOVAI, broliams JONUI ir VLADUI su šeimomis —

Ida ir Lionginas Paškai

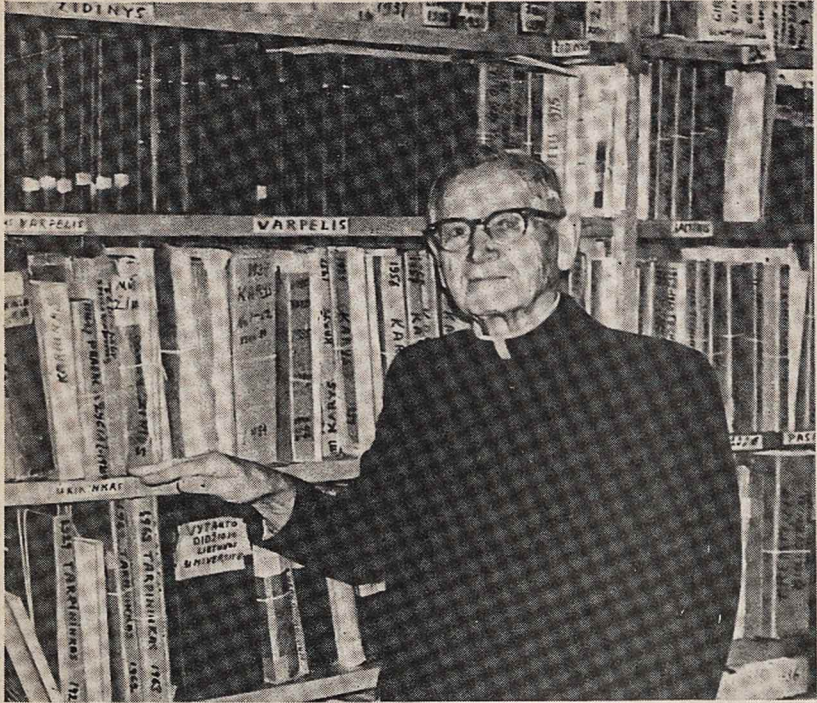
YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistras darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

PREL. PR. M. JURAS savo įsteigtae muzėjuje ALKA Putname, Conn., prie lietuviškos spaudos rinkinių

Lietuviškos periodikos leidiniai

Planuojamas naujas pastatas ir lėšų telkimo vajas

DR. JONAS BALYS

Lietuviškame gyvenime nuolatosis susiduriame su netikėtais. Dažnai jie yra nemaloniūs, bet kartais būna nuostabiai patrauklius bei džiuginą. Kas galėjo prieš 35 metus numatyti, kad tokiam užkampyje, kaip Putnam, Conn., iškurs lietuvačių vienuolynas, atsirastė ten gerai įrengta spaustuė ir lietuviškas muzėjus A L K A (Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas).

Sio archyvo ir muzėjaus steigėjas prel. P. M. Juras pradėjo medžiagą kaupti nuo 1943 m., klebonaudamas L a w r e n c e, Mass., lietuviškoje parapijoje. Pirmiausia rinko medžiagą, kuri parodo Amerikos lietuvių gyvenimą, jų organizacijas ir spaudą, o paskum ir šiaip viską, kas liečia Lietuvą ir jos istoriją, liaudies meną ir etnografiją. Savo lėšomis nupirko sklypą žemės ir pastatė namą, į kurį ir sukrovė tuos rinkinius.

Ten randame visko: Amerikos lietuvių organizacijų vėliavas ir dokumentus, Tumo - Vaižganto kailinius, gintaro dirbinių rinkinį ir kitus rankdarbius, knygas, laikraščius ir žurnalus. Yra nemažas istorinių veikalų rinkinys, daugiausia supirktas iš antikvarų Romoje. Jis mažiau idomus, nes tuos veikalus galima rasti didesnėse bibliotekose.

Idomiausias ir vertingiausias, mano nuomone, dalykas yra lietuviškų žurnalų ir laikraščių rinkinys. Juos yra labai sunku surasti, jeigu kam prisireikia (o taip dažnai atsitinka), ypač kai dabartinės sąlygos Lietuvas bibliotekų rinkiniai sunkiai pasiekiami arba laikomi po užraktu. Nedaug tėra vietų, kur vienoje vietoje yra sukaupta taip daug lietuviškos spaudos.

Aš aplankiau ALKOS muzėjų 1974 m. rugpjūčio mėnesį. Ant greitųjų pasidariau ten esančios lietuviškos periodikos sąrašą. Vėliau apsilankė A. Kantautas ir daug ką įtraukė į savo knygą "A Lithuanian Bibliography" (1975). Sujungus į vieną mano ir jo sąrašus, susidaro gana išpūdingas lietuviškos periodikos sąrašas. Aš čia jį ir noriu pateikti alfabetine tvarka, nes manau, kad daugeliui jis bus labai naudingas.

Daug yra nepriklausomybės laikų periodikos, leistos Kaune (kaikurie pradėti dar prieš pirmąjį pas. karą). Jei leidiniai išėjo ne Kaune, skliausteliuose nurodoma leidimo vieta. Nevėsados buvo galima tiksliai nurodyti, kokius metus jie apima, tačiau ką pastebėjome, Kantautas ir aš užsirašėme. Tai labai svarbu: kas ieškos, sutalpys laikui sau ir muzėjui, nereikės veltui susirašinėti. Štai tas sąrašas.

Ateitis, 1911-1940 (nepilnas kom-plektas). 1946 — (pilnas). Atgarsiai (Caracas?) nr. 1-15. Auszra (Tilžė) 1883-84. Darbininkas (Brooklyn, N.Y.) 1915-Dirva - Zinyčia (Shenandoah, Pa.) 1903-04. Draugija 1937-40. Garsas (Brooklyn - Wilkes - Barre) 1918-40. Jaunoji Karta 1935-38. Jaunoji Lietuva (Chicago: 1914-16; New York: 1928-?) Kariūnas (?-?) Karys 1934-39. Katalikas (Chicago) 1914-15. Lietuva 1925-26. Lietuvos Aidas 1930-40. Lietuvos Mokykla 1919, 1921, 1930-34, 1937-38 (nepilnas komp.). Lietuvos ūkininkas 1905. Lietuvos ūkis 1921-23, nr. 1-75.

Lietuvos Žinios 1924-25. Lithuanian Bulletin (New York) 1945-51. Margutis (Chicago) 1928-61. Mūsų Kelias (?-?). Naujoji Romuva 1931-40. Romuva 1921-22. Nepriklausoma Lietuva (Toronto) 1949, 1952-53.

Pavasaris 1927 — (?). Pradai ir žygiai 1926-27. Santarvė (London) 1953-57. Savivaldybė 1923-40. Sv. Pranciškaus Varpelis 1923(?). Šaltinis (Seinai) 1906-12. Tarpininkas 1927(?). Tautos ūkis 1931-39. Tėvynės Sargas (Tilžė) 1884, 1897, 1901-02. Tėvų Kelias (Caracas) 1952. Tiesos Kelias 1925-39. Trimatis 1923-24, 1929-31, 1935-37, 1939-40 (nepilnas komp.). Ūkininkas (Tilžė) 1893-1901 (nepilnas komp.). Vairas (Vilnius) 1914. Vairas (Kaunas) 1931 nr. 6-9, 11; 1937 nr. 11; 1938 nr. 4-5, 8-17, 19-24; 1939.

Varpas (Tilžė) 1889-90. Vytiis (JAV) 1915. Vieniybė 1908-1912. Vieniybė Lietuvininkų (Plymouth, Pa.). Žemės ūkis 1927-31. Žiburiai (Augsburg) 1945-49 nr. 1-110. Zinyčia (Tilžė) 1900-02. Zvaigždė (Brooklyn, N.Y.: 1902-?; Philadelphia, Pa.: 1923-?).

Zinoma, netaip jau lengva pasiekti Putnamą, kaip Cikagą ar Niujorką, tačiau muzėjus turi kopijavimo mašiną, ir manau, kad už prieinamą kainą galėtų padaryti straipsnių kopijas, jei kam jų labai prireiks. Suprantama, kad tas sąrašas nėra pilnas, nes nevisa medžiaga buvo aptvarkyta. Reikėtų, kad kas sudarytų pilną sąrašą su tiksliais nurodymais pagal metus, datas ir numerius. Tada kas ieškos, jau iš anksto žinos, kas galima ten rasti. Tokį sąrašą reikėtų paskelbti žurnale "Lituanus" arba "Journal of Baltic Studies", kaip buvo padaryta su lietuviška periodika, esančia Kent State universitete. Būtų didelė pagalba lituanistinėms studijoms.

Prel. P. M. Jurui jau suėjo 86 metai. Jis dar ištisas dienas praleidžia tame savo muzėjuje, tvarkydamas rinkinius. Labai reikėtų savanorių talkininkų, kurie jam padėtų. Sunku tvarkytis, kai ir patalpos pasidarė permažos. Iš tikrųjų jos daro sandėlio įspūdį.

Muzėjus dabar pavestas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos globai. Reikalinga didesnė patalpa, bent du tris kartus didesnė, negu dabartinė. Planai jau yra daromi ir ruošiamasi skelbti piniginių vajų.

Apie tai išgirdęs, tuojau pasiunčiau savo kuklią duoklę ir iš vajuas pirm. Juozo Kapočiaus gavau laišką, kuriame jis rašo (1977. III. 24):

Maloniai dėkojame už tokia didelę aukla ALKOS muziejaus statybai (\$100). Tai pirma tokia kregždutė, dar nepaskelbus ALKOS statybos piniginio vajuas.

Manau, kad vajuas dar neskelbiamas plačiau, kol nebus padarytas statybos planas — tai architektų darbas. O kai bus planas ir skelbiamas piniginis vajuas, visi remkime šį užmojį! Ir palinkėkime prel. Jurui, kad jis dar pamatytų užbaigtą naują pastatą ir savo rinkinius ten gražiai išdėstytus. Būtų labai gerai, jeigu jau ir dabar būtų paruoštas to muzėjaus vadovas, kuriame esami rinkiniai būtų suklasifikuoti ir smulkiau aprašyti.

ANTANAS SKIRKA

Meldžiuosi ir prašau

Šiandien man taip liūdna, nusiminęs, Šypsėnos ant veido jau nėra. Praslinko gyvenimo geriausios dienos, Kaip praslėnka tolimoj audra.

Jaučiu, kaip slegia gyvenimo metai, Kaip sunki, sunki našta ant pečių. Dieve, pavargau, nes laiko vėrpetai Vis nešė gyvenimo keliu plačiu.

Ir šiaudien pavargęs ir nusiminęs, Meldžiuos prieš Tave išbalusiais plaukais: — Viešpatie! Vistiek ilgiosios Tėvynės, Su jos upėmis, ežerais ir miškais...

Gerai žinau, kad nieko taip nemylėjau, Kaip Tėvynę ir šilimą gimtų namų. Gimtinės vaizdą vis širdyje nešiojau, Nors ten gal laukia — tik krūva pelenų.

Kad įdiegei meilę, kaltas nesijaučiu Motinai, Tėvynei ir gimtims namams. Nes Tavo Zodis, o, Viešpatie, aš tikiu, Galioja dangui, žemei ir žvaigždynams.

Prieš mirtį Tave prašau: duok laisvę Tėvynei, Dar reikės duot ataskaitų, jaučiu. Tuomet pavargusiomis kojomis dar eičiau, Tik palengvink našta nat pečių.

Šiandien man taip liūdna, nusiminęs, Su ašarom dar į Tave šaukiuos: — O, Viešpatie, pasigailėk manęs, Kai pašauks mane Angelas mirties...

Australija, Sydney, 1977 m. gegužės 27 d.

Atsiūsta paminėti

Brunonas Bušackis, RADVILA JUODASIS. Patriotas ir protestantas. Biografija. Viršelis — dail. Vytauto Igno. Cikaga, 1977 m. Kultūrinio Devenijų fondo leidinys nr. 1. 262 psl. minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta, leidėjo adresas nepateiktas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, 6051 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

A. Rubikas, KODEL KUNIGAS SU ALTORIUM ATSIUKO Į ŽMONES? Liturginių reformų prasmė. 44 psl. minkštais viršeliais, kaina nepažymėta. Išeido 1977 m. V. Europos lietuvių sielovados centras, Kirchenstr. 5, 8939 Bad Woerishofen, W. Germany.

KAZYS MILERIS

Šiaurinėje miesto dalyje, prie ežero į l a n k o s, išsidėstęs plačiuose žemės plotuose, dunkso didelis pieno fabrikas. Iš tolo į jį žiūrint atrodo lyg uždara tvirtovė su augštais kaminiais, iš kurių nuolat rūksta skirtingos spalvos dūmai. Fabrikas karts nuo karto, lyg pabudintas žvėris, užbaubia, bet, greitai pritrūkęs kvapo, tuoj nutyla.

Tenai, apsirengę asbestiniais apsiaustais, apsiavę sunkiais plieno plokštėm kaustytais batais, su šalmais ir su plastikiniais skydais ant veidų dirba sušlapę ir aprūkė žmonės. Jie atidirba savo valandas, nuplauna nuo kūno sudžius, prakaitą; ant geležinio kablo užkabine, patraukia į palubes savo drėgną, kūno druskų baltais takais išrašytą darbo drabužį, kad išdžiūtų, ir nešindas lauk. Skuba, bėga iš ten greitai, sunkiai besulaukdamai net savo pakaitalo, nes tos aštuonios valandos yra labai ilgos ir nuobodžios. Dirbi čia ir nežinai, ar dienos šviesa jau prasidėjo, ar jau baigėsi. Automatiškai eini nuo vieno užsiėmimo prie kito, kol pradėdi jausti, kad kas nors turi ateiti ir tave pakeisti.

Būna momentų, kad gali iškšęs galvą pasižiūrėti, kas lauke dedasi. Bet ten pamatai vien tik skurdų stovyklinį vaizdą: aprūksią, išdžiūvusią ir apdulkęsiją aplinką, kurios tolimesnį vaizdą visada užstoja sukrautų plytų ir geležies laužo krūvos.

Gyvybės gal kiek paskleidžia nuo ežero atskridusi drąsesnė žuvėdra, įsieškodama pavakarių likučių. Gali pastebėti ir ant savo nukalkinto stulpo betupintį laukinį karvelį ar kartais prabėgančią perkarusią katę. Ausis visada apkurtina vos patempdami krovinį dusliai kalenrantys dizeliai.

Didysis fabrikas turi daug skyrių — departamentų. Vienas jų angliskai vadinamas "Open Hearth". Tai nepaprasto dydžio ir augščio pastatas su penkiais įmūrytais židiniais, kuriuose virina skystą, kaip putrą, pieną. Iš augštųjų krosnių traukiniais čia veža dar nespėjusią sustingti geležies lavą, pila ją į tuos židinius, virina ir pridėda norimai pieno rūšiui reikalingų priedų, taipgi priemaišų jos išgryninimui, kol pagaliau gauna norimo kietumo, minkštumo bei lankstumo pieną, reikalingą automobilių gamybai, spyruoklėms, lyg vamzdžiams, metalinei šveitimui vatai.

Prie tų židinių - krosnių, iš-

Jonas Grinius, VEIDAI IR PROBLEMOS LIETUVIŲ LITERATŪROJE II. Redagavo A. Liutima, S.J. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 1977 m. leidinys. 500 psl. kietais viršeliais. Kaina \$14. Užsakymus priima LKM Akademijos reikalų vedėjas, Piazza della Pilota 4, 00187 Roma, Italy.

ŽEMAIČIŲ KANKINIAI. Rainių miškėlio tragedija 1941. VI. 24-25. Pirmąją laidą 1942 m. išleido "Žemaičių Žemė". Antrosios 1977 m. laidos leidėjas — D. L. K. Algirdo šaulių kuopa, 48 Halton St., Hamilton, Ont., Canada. 68 psl. minkštais viršeliais. Kaina \$3.

Paskutinė darbo pamaina

Žaliųjų Lietuvos laukų artojas plieno fabrike pasitinka pensininko dienas

dirbęs jau 25-rius metus, šiaudien užbaigia čia savo darbą Juozas Lekaitis. Tai paskutinė jo darbo pamaina. Ši vakarą jis išleidamas paskutinį kartą prie laikrodžio atmuš savo darbo kortelę. Rytoj Juozui jau prasi-dėda pensininko dienos.

Dar turėtų negreit iššauti mažų dinamito užtaisų užmūryta užpakalinė krosnies anga. Reikia iš pieno viralo išimti daugia anglies. Dar neįstatyti į krosnį ir deguonies vamzdžiai paskutiniam virimui. Nesumesti mangamo maišai į didįjį kubilą. Juozas dar turi laiko. Pilnoj savo darbo aprangoj jis užlipa ant rampos, patraukia medinę kablo ritę ir atsideda. Tai jo čia sostas — niekas kitas ir nebando jo vietos užimti. Beveik visada jis randa minutėlę ant to sosto pasėdėti. Čia ateina ir praeina visokie cigarą rūkantys viršininkai, bet tas mūsų sėdinciuoj nejaudina. Visi žino, kad tas cigaras čia reiškia valdžią. Jį dažniausiai laiko dantyse visokie prižiūrėtojai. Darbininkas užsikuria cigarą tada, kai nori parodyti kitiems, kad jis šaltas ir lengvai tvarkosi su savo darbu. Ši vakarą nepalieka Juozo ramybėje bendradarbiai:

— Juozai, paskutinė diena, o tu dar sėdi. Ar neužteks tau to poilsio dabar?

Juozas žino, kad vyrai tik juokauja. Ir jis kalba sau:

— Jie netokie kaip mes, kai čia pradėjome. Žiūrėk, po šalmu netelpa jų ilgi plaukai. Išlindusios kasos žvilga lyg Kalėdų medis geležies dulkių žvaigždutėmis. Bet jau tokia mada, laikai keičiasi...

Paskutinę dieną "steelworker" prisimena, kai jis su dideliu drausmės ir darbo išpareigojimu pradėjo čia dirbti. Tada manė, kad paklusnūs ir darbštūs bus atlygintas koku nors atpildu. Šitie jaunieji atėjo su kitokiomis pažūromis ir su savo reikalavimais. Juozas yra gir-dėjęs, kaip jie atšaua prižiūrėtojai:

— Jei noriu, dirbu, jei noriu, einu į namus; nebandyk mane varinėti, nes galiu susirgti...

O tada toks lūgonis, išsireikavęs raštelį, eis į pirmąją pagalbą, kol pagaliau gauna norimo kietumo, minkštumo bei lankstumo pieną, reikalingą automobilių gamybai, spyruoklėms, lyg vamzdžiams, metalinei šveitimui vatai.

Prie tų židinių - krosnių, iš-

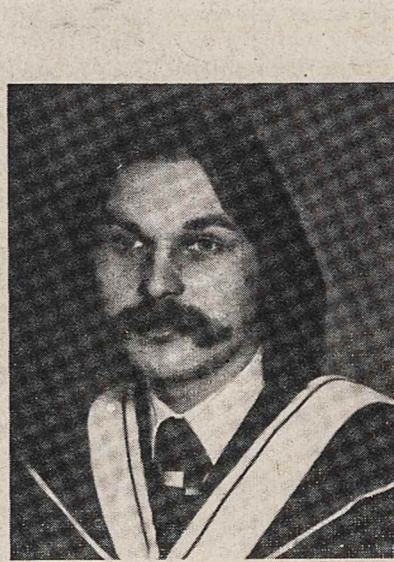
JŪRATĖ KAMINSKAITĖ iš Sault Ste. Marie, Ont., baigusi prancūzų literatūrą Paryžiaus universitete, Prancūzijoje, daktarės laipsniu ir labai geru pažymiu. Dvejus metus dėstė anglų kalbą tame pačiame universitete. Iš Kanados tarybos (Canada Council of Doctoral Fellowship) buvo gavusi stipendiją. McMaster universitete Hamiltone ji yra gavusi prancūzų kalbos bei literatūros bakalaures ir magistrės laipsnius

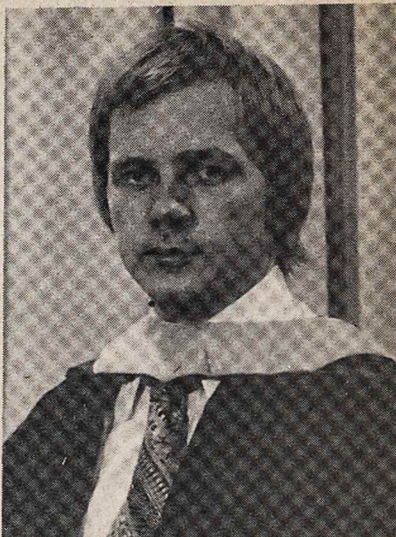
INA MAZILIAUSKAITĖ, baigusi psichologiją ir biologiją Toronto universitete bakalaures laipsniu. Taip pat ji yra baigusi šeštadieninę mokyklą. Dalyvavo skautų veikloje, tautinių šokių grupėse, choruose. Rudenį ketina tęsti studijas Toronto universitete.

IRENA R. DANYTĖ iš Otavos baigė McGill universiteto biochemijos skyrių Montrealyje ir gavo bakalaures laipsnį (B.Sc., Hon.) su augščiausios klasės pažymėjimu. Studijuos mediciną; priimta į McMaster ir McGill universitetų medicinos fakultetus

ALGIRDAS RIMKUS, hamiltoniečių Albinos ir Felikso Rimkų sūnus, Otavos Carletono universitete gavo žurnalistikos ir politinių mokslų bakalauro laipsnį. Šiuo metu Laval universitete, Kvebeke, jis gilina prancūzų kalbą. Algis yra baigęs Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos 10 skyrių; anksčiau buvo skautas; gerai groja akordeonu, domisi tapyba ir rodo didelį talentą fotografijos mene. Žada toliau tęsti studijas savo pasirinktoje srityje

REMIGIJUS STEIGVILAS, baigęs Althouse College of Education kurį Western Ontario universitete. Mokėsi Annadale gimnazijoje Tillsonburge, Ont. McMaster universitete baigė chemijos fakultetą su garbės pažymėjimu. Mokėsi lietuviškoje mokykloje Delhi, Ont. Dalyvavo lietuvių jaunimo tautinių šokių grupėje. Moksle Remigijus buvo pirmūnų eilėse. Šį rudenį ruošiasi mokytojauti, gavęs darbą Durham Bord of Education. — Remigijaus tėvai Antanas ir Stasė Steigvilai, prekybininkai, gyvena Glen Meyer, Ont. Jų trys sūnūs baigė augštuosius mokslus, o duklė Nemyra studiuoja Western universitete London, Ontario

Nepriklausomos Lietuvos tautietė, pasipuošusi tautiniais drabužiais

sau Juozas. — Kodėl nenorėjo manęs grįžtančio iš darbo su-laukti dar paskutinį kartą? Dažnai ji manęs laukdavo. O aš šį vakarą turiu tiek daug pasakyti, išsikalbėti ir norėčiau, kad kas mane suprantantis paklaustų...

Pasideda jis "grabelių" vadinamą savo užkandžio dėžutę, numeta kepturę ir šiltus miškakirčio marškinus. Pradeda galvoti, kaip paminėti tokį vakarą. Gal pažadinti Kostę ir priminti, kad jį negerai padarė jo nelaukdama. Bet jų jau tiek daug prikalbėta tokiais vėlyvais vakarais. Daug kalbėta apie savo įsi-gyto sodo obuolių derlių, apie sūnus, kurie nors mokėsi, bet netaip jau gerai. Buvo ir pasi-ginčyta — dėl baltų salono iš-klojimų, dėl spalvų dažant namą, dėl padidinio užpakalinio darbo ploto. Šį vakarą jis nori kalbėti širdimi, šį vakarą ne-reiks ginčytis.

Jis išsiima iš šaldytuvo bonką alaus, atsideda prie virtuvės stalo ir rankomis uždengia stambiomis raukšlėmis išvagotą savo veidą. Jo sunki galva ilsisi tarp dviejų prakaitu ir muilu atsi-duodančių rankos delnų, o min-tys nulekia į 32 metų praeitį.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VIKTORIJOS MENININKŲ DRAUGIJA savo galerijoje Melbourne, Australijoje, surengė žiemos sezono parodą, kurioje dalyvavo 105 dailininkai su vienu savo kūriniumi. Jų tarpe buvo ir dail. Juozas Baukas-Banks, parodai patekęs akvarelę „Vakaras“.

FILATELIJOS PARODA, skirtą dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktiui, Čikagos Jaunimo Centre lapkričio 5-6 d.d. surengs filatelistų draugija „Lietuva“. Parodos vadovu yra pakviestas buvęs šios draugijos pirm. Kazys Meškonis.

LITUANISTIKOS INSTITUTA, veikiančį JAV, papildė devyni nauji nariai: čikagiečiai Algirdas T. Antanaitis ir kun. Juozas Vaišnys, SJ, Kento universitete dirbantis lietuvių kilmės dr. John F. Cadzow, Antanas Girmius iš Roslindale, MA, Aušra M. Jurasienė iš West Orange, NJ, dr. Vladas Juodeika iš Los Angeles, dr. Alfredas Kulpavičius iš Toronto, Kanados, dr. Povilas Mažeika iš Pass Christian, MS, ir kun. dr. Kęstutis Trimakas, SJ, iš Forest Park, Ill.

BALTIEČIŲ MENO PARODA spalio 29-30 d.d. bus surengta Niujorke, Kultūros Židinio salėse. Su savo įvairaus žanro kūriniais joje dalyvaus lietuvių, latvių ir estų dailininkai. Parodą papildys kultūrinė programa.

STEPO ZOBARSKO vadovaujama „Manyland Books“ leidykla Niujorke išleis pokarinės lietuvių poezijos antologiją, paruostą dr. Jono Zdanio. Įvadą yra parašęs prof. dr. R. Silbajoris. Antologija bus išleista dviem kalbom — lietuviškai ir angliškai. Ją įtraukti 28 poetai, gyvenantys laisvajame pasaulyje ir pavertoję tėvynę. Jų kūrinius į anglų kalbą išvertė antologijos sudarytojas dr. J. Zdanys.

ALGIRDAS LANDSBERGIS parėšė naują dviejų veiksmų dramą „Sventasis narvas“, pasinaudodamas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ medžiaga. Drama vaizduoja dabartinį gyvenimą sovietų okupuotoje Lietuvoje. „Sventojo narvo“ premjera įvyks IX-jame ateitininkų kongrese Klevelande, Euclido gimnazijos auditorijoje, rugsėjo 3 d. Spektaklį ruošia Darius Lapinskas su žymiaisiais Čikagos lietuvių aktoriais.

SIEMETINIAME MUENCHENO OPEROS FESTIVALIJE didelio dėmesio susilaukė R. Strauss'o opera „Dafnė“, kurios libretą yra parašęs Vienos teatro istorikas Joseph Greger, miręs 1960 m. „Dafnė“ buvo pradėtas operos festivalis, vadovaujamąs dirigento Wolfgango Sawallischs. „Dafnės“ spektaklį režisavo Filipo Sanjust. Pagrindinį Dafnės vaidmenį atliko Lilija Sukytė, vokečių spaudoje žinoma kaip Lilian Sukis, Apolono vaidmenį — tenoras Peter Lindroos. Laikraščiai „Muenchener Merkur“, „Sueddeutsche Zeitung“, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ giria dirigentą Wolfgangą Sawallischs ir mūsiškę L. Sukytę. Muzikos kritikai H. Schmidt-Garre jį savo švelniais preciziniais judesiais primena Botičello Dafnę. G. R. Koch dažniausiai jos sukurtu Dafnės paveikslu, kuriam didėles įtakos turėjo jos išvaizda ir dainavimas monologinėse bei dialoginėse šios operos dalyse, baigminėse scenose. Žinomas kritikas K. H. Ruppel sol. L. Sukytę laiko idealia Dafnės vaidmens atlikėja, lengva ir gracinė, turinčia gražią kantileną, jausmingumą. Jos spindantis sopranas turi tembrą, kuris gražiai derinasi su natūraliu, nepaliestu Dafnės paveikslu. Augstas L. Sukytės muzikalumas, apvaldytas dainavimas ją padaro idealia Dafnės atlikėja. Savo rašinį K. H. Ruppel baigia reikšmingu sakiniu: „Audringi plojimai visiems, ovacijos Lilijai Sukytei ir Wolfgangui Sawallischs“. Laikraštis „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ savo kritiko G. R. Kocho recenziją papuošė didoka L. Sukytės nuotrauka, kurioje ji matyti Dafnės vaidmenyje.

DAIL. VLADAS MESKENAS Australijoje yra pasižymėjęs kaip talentingas portretistas, lig šiol neturėjęs individualios savo darbų parodos. Portretus sunku sutelkti, nes jie daugiausia kuriami pagal užsakymą ir nepasilekia pas dailininką. Pirmą individualią savo darbų parodą dail. V. Meskenas neseniai surengė Paddingtone, Settlerio galerijoje. Joje vyravo piešti bei tapyti portretai, papildyti žanriniais tapybos kūriniais, grupinėm kompozicijom.

KALIFORNIJOS LIETUVŲ DIENŲ programon rugsėjo 24 d. Los Angeles mieste yra įtrauktas naujasis kompoz. Bruno Markačio, SJ, kūrinys „Pilnatis“, kuriam įkėpė ją jis yra radęs poeto Bernardo Brazdžionio kūryboje. „Pilnatis“ atlikime dalyvaus vietiniai solistai — Birutė ir Rimantas Dabšiai, J. J. Cekanaušienė, Stasė Klimaitė-Pautienė, Antanas Pavasaris su keliais instrumentalistais ir pianiste Raimonda Apeikyte. Skautai filisteiriai Lietuvių Dieną papildys dail. Zitės Sodeikienės darbų paroda. Dieną rengia JAV LB Vakarų apygardos valdyba su pirm. V. Vidugiriu ir kultūros reikalų vadovu J. Raulinaičiu.

M. DAUKSOS „POSTILĖS“ indeksuota, paruosta Česlovo Kudzinovskio, dviem stambiais tomais išleido Poznanės A. Mickevičiaus universitetas, įtraukęs baltų filologijos serijon 2 m. Vilniečiai kalbininkai dažniausiai kruopščiai atliktu darbu, kurin yra įtraukti „Postilės“ žodžio bei formos pavartojimo vieta. Č. Kudzinovskis rėmėsi pirminiu šaltiniu — J. Vujeko „Pastile“, norėdamas išaiškinti lietuviško teksto klaidas, per šimtmečius nublukusias diakritinius ženklus.

V. Kst.

Putinas sesers atsiminimuose

J. KUZMICKIS

Liečiant iškilaus mūsų rašytojo V. Mykoloičio - Putino šakotą, įvairių dramų įtakoję brandintą asmenybę ir nepaprastai plačią įvairių žanrų kūrybą, man prisimena vokiečių literatūros istoriko F. Gundolfo tvirtinimas, kad literatūros kūrėjas ir jo kūriniai organiškai rišasi, kad kūrėjo pergyvenimai ir jo kūryba yra identiški dalykai.

Kai Putino „Altorių šešely“ romaną, sukėlusį nepaprastą susidomėjimą palyginti ramiame literatūros gyvenime, puolėsi kedenti seni ir jauni kritikai, autorius neiškęs paskelbė straipsnį „Liudo Vasario draugai ir bičiuliai“ (1934 m.). Jame pažymėjo, jog „visuomenė ir kritiko išsakinio nuomonė, kad „Altorių šešely“ yra autobiografinis kūrinys ir kad Liudas Vasaris esąs aš pats“, ir pridūrė: „Tinkamai suprasta šita nuomonė gali būti visai priimta: Vasario ir mano gyvenimo aplinkybės yra panašios; jo gyvenimo klausimai ir konfliktai domina mane — vieni praktiniu, kiti teoriniu atžvilgiu; kai kuriuos iš jų esu pats išgyvenęs“.

Idomi, simbolinėmis mįslėmis iškaista Putino poezija. Prasmingos, daug pasakančios misterijos. Lie šiol susidomėjimą kelia psichologinis „Altorių šešely“ ir kiti romanai.

Intriguojantis ir pats autorius: 1914 ar 1915 m. įšventintas kunigu, 1935 m. Rygoje susituokė su Emilija Kvedaraite, gi prieš pat mirtį susitaikė su Bažnyčia, norėdamas mirti ne tik poetu, bet ir kunigu.

Autorė ir jos uždaviniai

Kasgi galėjo geriau pažinti Putiną, jei ne jo sesuo, kuri, nors ir 15 metų jaunesnė, stebėjo jį Pilotiškių tėviškėje, o nuo 1924 m. rudens gyveno Kaune jo artumoje ar net mane pačiamė bute! Be to, ir jį poetė, pradėjusi rašyti studijų metu ir ligi šiol nemetanti plunksnos: jai ne tik brolio asmuo, bet ir jo šakotą kūrybą, be abejonės, geriau pažįstama ir lengviau įsijauchama.

Atskirus atsiminimų pluoštus paskleidusi laikiniuose laikraščiuose, Magdalena Marija Mykoloičytė - Slavėnienė šių metų pradžioje pateikė mums stamboką „Putinas mano atsiminimuose“ knygą, kurią su retomis nuotraukomis išleido Anglijos lietuvių „Nidos“ knygų klubas 99-jų leidiniu.

Memuarinių atsiminimų žanro kūriniuose, norint nenorint centrinę vietą užima autorius. Juo šis asmenybė turiningesnė, juo stipriau kūrinys spinduliuoja ir žavi jo idealais, etiniais įsitikinimais, jausmų antplūdį. Atsiminimų savybės: ištikimas nuoširdumas, atviras teisingumas, nenusilepijimas nemalonių faktų, ne tik istorinių faktų, bet ir jų įtakos iškilimas aprašomo asmens idėjinė bei kūrybinei brandai. Tai galų gale autentiškas pagrindinio atsiminimų charakterio atskleidimas, neperkraunant nei perdėtomis ekskursijomis ir pašalinės detalės, nei palaidais samprotavimais, nei nepagrįstais faktais. Istoriinių įvykių turėtų sekti psichologiškai pagrįsta analizė, atkurianti gyvenimiską tikrovę.

Mūsų autorė pirmajame skyriuje („O saulė tait skaisčiai tekejo“) labai nuoširdžiai ir atvirai pasakoja apie Pilotiškius, Gražiškius, Kryžiaus kalnelį, kaimo gyventojus, jų papročius bei jaunimo dainas, kurios „kėlė Putino kūrybines nuotaikas, vedė jį į poezijos pasaulį“. Ko tada, būdama maža mergaitė, negalėjo suvokti, papildo Putino laišku kun. Ig. Česačiui: „Svajoji — mąstai, užvožęs jau gal ne vieną skaudų gyvenimo knygos lapą“.

I knygų seminariją

Po pradžios mokslo Gudeliuose ir keturių klasių Marijampolės gimnazijoje švelni ir jautri motina pradeda kalbą apie kun. seminariją. Autorės teigimu, „Vincukas nedavęs jai nė sakinio užbaigti, tuoj linksmai pasakęs: „Taip, mama, aš į seminariją eisiu!“ Ir pats Putinas savo atsiminimuose tą patį teigia: „Tuo norėjo tėvai, nesipriešinau tam nė aš pats“. Dar daugiau: jis tvirtina, kad išleisti sūnų į kunigus lenkė „idealistas momentas“.

Tačiau jau 1914 m. dijononui Vincui, kuris jaučiasi moraliai stiprus, kyla abejonų: bijo, netekęs jėgų, „kristi į šlykštų gyvenimo purvyną“ arba (turbūt pakeitus kelia) „sužeisti kitu, ypač mane mylinčiu, širdis“. Už

poros mėnesių išvažiuoja į dvasinę Petrapilio akademiją. 1918 m. į Fribourgą, vėliau į Muencheną, o 1923 m. grįžta į Lietuvą ir nuo rudens pradeda skaityti literatūros paskaitas Kauno universitete, teologijos-filosofijos fakultete.

Atsiminimų autorė, remdamasi išskirtine atmintimi ir tėvų pasakojimais, vaizdingai ir atvirai aprašo broli iki išvažiavimo į Rusiją. Sekančiame — „Putinas svetur“ — skyriuje jau ne atsiminimai, o chronologiški įvykiai ir poeto ankstyvųjų eilėraščių nagrinėjimas, liečiant karo temas.

Vidinis konfliktas

Autorė vėl gaivališka stichija išsitiesia „Kaune su Putinu“ skyriuje, spinduliuodama intriguojančiais pasakojimais apie savo mokslą, teatrą, glaudų ryšį su broliu, keičiamus butus ir ilgiau stabteli prie vidinio rašytojo konflikto, pamažu riedančio į „išsilaisvinimą“.

Atrodo, Putinas, būdamas „nedrąsus, bailus, kiekvieno lenkišasis, niekam neužkliuvas“, ir jausdamas „vidujinį graužimą, kažkokį spengiantį disonansą“, ima vis stipriau jausti tragišką, bet jokiam sprendimui nesiryžta ir nenori ryžtis: jam, kaip ir „Altorių šešely“ Vasariui, reikėjo praktiškos, valingų moters, kuri gyvenimo vardu jį pastumtų „išsilaisvinimo“ kryptimi. Mažai gelbsti ir visai kito būdo konfratro, optimisto kun. J. Tumo-Vaižganto praktiškas patarimas: „Moterys nepamilės neišgyvens: vilkas vis i mišką žiūri. Ir to aš neskaitau blogybę; antraip, meilės kankynės tepadaro žmogų žmogui, o ne nuvytusią kerpe ar bejausmiu basliu, kokis buvo a.a. Baranauskas ir kiti jam lygūs beširdžiai sukeplėliai“.

Pagaliau vienišio, besikankinančio Putino gyvenimo horizonte pasirodo ryžtinga moteris, jo studentė Emilija Kvedaraite, kuri stengėsi atrodyti „europietiška!“. „Dėjo pastangų autorafinacijai, turėjo „gerus metodus“, būdėdama savo grožio sargyboje“. Autorė tada atrodė, kad „ji perdaug turi savyje nenusilepiamo dirbtinumo: ir jos kalba, ir jos juokas, ir manieros — viskas buvo ne mano skonio“. Toliau autorė priduria, jog „Emilija buvo drasi, savimi pasitinkti, siekianti didelių ponių pozicijų“. Studijų perktu lankydamasi pas Putiną, pradėjo darbe pietauti, nepaisydama šeimininkės Marijonos priekaištų, „ko ji čia pas kunigą taip dažnai lankantis“, kol dėl brangios nuomos (400 lt mėn.) už dr. J. Purickio namą Vaižganto gatvėje buvo priimta „subnuomininke“.

Konflikto išsprendimas

Atrodo, Putinas vis nesirijo galutinai „išsivaduoti“, nors jau buvo užmetęs kasdienes kunigiskas pareigas. Tačiau Emilija ryžtinga — „apie 10 metų trukusią draugystę su Putinu nusistatčiusi priversti prie galutinės atomazgos: arba, arba“. Ji ir knygos autorė „psichologiškai ruošė tam įvykiui“. Pagaliau 1935 m. vasarą, išsiuntęs seserį su dviem moterim į Palangą, Putinas su Emilija nukeliavo į Rygą ir civ. jungtuvėmis susituokė. „Įvyko tai, ko ir buvo bijota“, pažymi autorė: „jaučiausi širdyje kažkokį spaudžiantį kartėlį, viskas atrodė taip nenatūralu, taip svetima“ (328 p.).

Atsiminimų autorė, nuoširdi ir atvira: prisipažinusi, kad ilgai svarščiusi, kaip teisingiau pavadinti šį „brolio gyvenimo epizodą“ — kreivė, lūžiu ar paklaida, sustoja prie šiuo atveju „aiškiausiai suprantamos sąvokos“ paklaidos „kaip dvasiškai laisvo žmogaus, bet kaip kunigystės luoman patekusio jauno vyro“. Dr. J. Grinius šį epizodą vadina „ne tiek džiaugsmingos meilės sutuoktuvėmis, kiek racionalaus draugiško dėkingumo pareiškimu Emilijai už jos atkaklį ištikimybę“. Mūsų autorė tai pavadina — „kiekvieno žmogaus įgimtąja teise — gyventi pilnutiniu savo prigimties gyvenimu, būti „sau žmogui““.

Pats Putinas, interpretuodamas Liudo Vasario nukunigėjimą, pastebėjo, kad jį į tai vedęs susipainiojęs vidinis gyvenimas, kad jis iš viso nejautes palinkimo būti kunigu, kad jo — poeto „savijauta, jausmai, širdies ir fantazijos polėkiai iš esmės (ne dėl galimų kompromisų) yra nesuderinami su kunigo gyvenimo nuostatais ir idealais“ (Raštai VIII t., 72 p.). Lygiagrečiai galima spėti, kad ir Putinas giliai išgyveno vidinę disharmoniją, jautėsi negalįs būti idealiu

Rašytojas VINCAS MYKOLAITYS-PUTINAS savo darbo kabinete

Jaunas solistas iš Lietuvos

Ričardo Daunoro sprendimas žengti lemtingą žingsnį

S.m. rugpjūčio viduryje į S. Ameriką pirmą kartą koncertuoti atvyksta sol. Ričardas Daunoras. Išbus iki rugsėjo galo. Praėjusią vasarą, būdamas Paryžiuje, jis apsisprendė palikti Sovietų Sąjungą ir žengė lemtingą žingsnį į Vakarus. Čia norime pateikti R. Daunoro trumpą gyvenimo istoriją ir įvykius, kurie padėjo jam tą sprendimą padaryti.

Tarp sprogstančių bombų 1944 m. Lietuvoje, Žagarėje, gimė būsimasis solistas. Kaip tiksliai tuo metu frontas siautė Žagarės apylinkėje. Kaip pasakoja patsai Ričardas: „Sako, aš smarčiai bijojęs ir garsiai rėkęs!“ Tai ir buvo solisto karjeros pradžia! Ričardo tėvai Vincas Daunoras ir Marija Pečkauskaitė - Daunorienė buvo Žagarės miestelio gyventojai, dirbę kirpykloje. Po karo motinai teko dirbti slaugė ligoninėje.

Ričardas yra jauniausias iš trijų brolių. Vacio ir Ričardo talentas paveldėtas iš tėvų. Motina turėjo koleratoratinio sopranu balsą, o tėvas — stiprų baritoną. Tėvo baritoną paveldėjo Ričardas, o bosu tapo Vacys. Vakarais buvo įprasta jų šeimai susėsti kartu ir traukti lietuvių liaudies dainas. Gražūs šeimos prisiminimai yra likę Ričardo širdyje, nes jo mėgstamiausias kūriniai yra lietuvių liaudies dainos.

Karui apimtus, prasidėjo normalios gyvenimo sąlygos. Ričardas 1951 m. pradėjo lankyti pradinę Žagarės mokyklą. Gimnazijoje pradėjo lavinti savo balsą ir pirmasis viešas pasirodymas buvo duetu su klases draugu. Pasakoja Daunoras: „Žinoma, buvome raudoni kaip burkai, o kinkos drebėjo kaip epušės lapai!“ Žagarės gimnazijoje baigė 1963 m. Tuo metu jo brolis Vaclovas, jau pasireiškęs kaip solistas (Vaclovas jau yra koncertavęs S. Amerikoje), baigė valstybinę konservatoriją Vilniuje ir pradėjo tenai dėstyti. Brolio prikaltintas, Ričardas bandė stojamuosius egzaminus į konservatoriją, kurie jam pasisėkė. Tuo prasidėjo tolimesnis balso lavinimas ir muzikinių žinių gilinimas. Pirmuoju mokytoju buvo Z. Paulauskas, o vėliau, pradėjus dėstyti jo broliui Vacui, Ričardas perėjo pas jį. Konservatoriją baigė 1972 m.

Atlikdamas privalomą karinę tarnybą, Ričardas pradėjo statyti sau gilius klausimus. 1964-1966 m. tarnavo Permės srityje, Kizilio miestelyje. Sako: „Čia buvo pirmutinis mano susitikimas su gyvenimo tikrove, pirmieji apmąstymai. Atsidūriau, kaip sako, „ant viškų“ — sargybos bokštelyje. Teko pamatyti kalinių gyvenimą iš arčiau, nors betkoks bendravimas su jais grėsė lagerio kalėjimu, dar griežtesniu, negu šitų kalinių. Buvo progos pamatyti kaip iš tikrųjų valgomą duoną Sovietų Sąjungoje“. Per šį laikotarpį matyta tikrai prievarta ir grubumas. „Tai man davė ryškesnį vaizdą gyvenimo prasme pažinti ir atskirti, kas balta, kas juoda“.

SOLISTAS RICHARDAS DAUNORAS, kurio koncertai rengiami S. Amerikoje š.m. rugpjūčio ir rugsėjo mėn.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

paskelbė dienraštis "The Toronto Sun". Laikraštis cituoja Helsinkio susitarimų paragrafą, užtikrinantį, kad vizos turi būti tuojau pat parūpinamos artimųjų sunkios ligos ar mirties atvejais. Latvės Amalijos Graubins atvejis aiškiai rodo, kad Sovietų Sąjunga šio paragrafo nesilaiko. Vedamasis ragina Kanados užsienio reikalų min. Jamiesoną pareikšti oficialų protestą Sovietų Sąjungos ambasadoriui Otavoje. Vedamajame taipgi pabrėžiama, kad tokių Helsinkio sutarties pažeidimų Sovietų Sąjungoje Kanados Baltiečių Federacija yra užregistravusi labai daug.

Kanados paštininkų unijos atstovai savo suvažiavime Hali-fakse naujuoju vadu išsirinko vicepirm. J. C. Parrotą pakeisti 9 metus unijai vadovavusiam pirm. J. Davidsonui. Pastarasis dabar grįžta į Otavos paštą kaip eilinis tarnautojas. J. Davidson vadovavimo laikotarpyje Kanados paštininkai pasižymėjo karinga laikysena, beveik metiniais legaliais ir nelegaliais streikais, kurių paskutinis buvo 1975 m. pabaigoje ir truko net 7 savaites. J. Davidson vadovybėje visiškai sulėtėjo paštininkų paslaugos. Pagerejimo betgi netenka tikėtis, nes ir naujasis pirm. J. C. Parrotas yra karingos linijos bei streikų šalininkas. Suvažiavime buvo priimta rezoliucija, grasinanti nauju paštininkų streiku. Unijos vadovybė įpareigojama nepasirašyti naujos sutarties, kol pašto vadovai neatšauks sankcijų prieš jos narius. Konkrečiai norima, kad paštas vėl priimtų darban 1975 m. streike atleistus 28 Montrealelo paštininkus, suspenduotą Sherbrooko skyrus unijos vadovą. Unijos sutartis su paštu yra pasibaigusi birželio 30 d. Pradėtas derybas paštininkų unija nutraukė pirmajame posėdyje.

Pašto problemas savo spaudos konferencijai palietė premjeras P. E. Trudeau, prisipažindamas, kad korespondencijai tarp Otavos ir Montrealelo vyriausybė jau naudoja privačių kurjerių paslaugomis, nes priešingai atveju tokių raštų pristatymas pareikalautų net kelių dienų. P. E. Trudeau sakėsi neturintis recepto paštui sutvarkyti. Šios problemos neįstengė išspręsti net ir palyginti dažnai keičiami jo pašto ministrai. Dėl pašto streikų vis daugiau institucijų kreipiasi į privačius kurjerius. Pasak P. E. Trudeau, streikai sudaro aiškią grėsmę patiem paštininkams, nes jie gali netekti darbo. Paklaustas, ar vyriausybė neplanuoja pašto perduoti privačiai bendrovei, P. E. Trudeau pareiškė, kad dėlto jis neturėtų jokių ideologinių sąžinės priekaištų.

Ekonominės Kanados negerovės liudija vis didėjantis kanadiško dolerio vertės kritimas. Prieš metus Kanados doleris buvo vertingesnis už amerikietiško, o dabar jis tėra vertas 92-93 amerikietiško centų. Prie dolerio kritimo prisidėjo sumažėjęs kanadiškų gaminių eksportas užsienin. Net ir JAV rinkoje Kanados gaminiai buvo pasidėję brangesni dėl unių išsikovojo augštesnių atlyginimų kanadiečiams darbininkams. Dolerio vertės kritimas palengvins eksportą, bet taip pat sumažins kanadiečių santaupas bankuose ir sudarys nemažą problemą su Kanados paskolomis užsienyje. II D. karo pabaigoje Kanados skola užsieniu siekė vos \$7 milijonus dolerių, o 1976 m. paki-
lo net iki \$96 milijonų. Šios sumos \$84 milijonus sudaro ilgalaikės paskolos, už kurias reikia mokėti palūkanas. Dolerio vertė krintant, didėja ne tik pasiskolintoji suma, bet ir palūkanos, iš Kanados plaukiančios užsienin. Išdalinus visą Kanados \$96 milijonų skolą užsieniu, kiekvienam dirbančiam kanadiečiui tektų maždaug po \$9-600. Toks įsiskolinimas iš tikrųjų yra didelis.

Dr. St. Haidasz, federacinio parlamento atstovas, specialiu laišku kreipėsi į Toronto burmistrą D. Crombie, skatindamas išvalyti Yonge gatvę nuo prostitucijos ir atstatyti turėtąjį prestižą.

Dr. St. Haidasz, federacinio parlamento atstovas, specialiu laišku kreipėsi į Toronto burmistrą D. Crombie, skatindamas išvalyti Yonge gatvę nuo prostitucijos ir atstatyti turėtąjį prestižą.

Dr. St. Haidasz, federacinio parlamento atstovas, specialiu laišku kreipėsi į Toronto burmistrą D. Crombie, skatindamas išvalyti Yonge gatvę nuo prostitucijos ir atstatyti turėtąjį prestižą.

Dr. St. Haidasz, federacinio parlamento atstovas, specialiu laišku kreipėsi į Toronto burmistrą D. Crombie, skatindamas išvalyti Yonge gatvę nuo prostitucijos ir atstatyti turėtąjį prestižą.

Dr. St. Haidasz, federacinio parlamento atstovas, specialiu laišku kreipėsi į Toronto burmistrą D. Crombie, skatindamas išvalyti Yonge gatvę nuo prostitucijos ir atstatyti turėtąjį prestižą.

Aiteitinkiskasis jaunimas, davęs iškilmingą įžodį per Detroito aiteitinkų šeimos šventę

Nuotr. I. Damašytės

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Antrąsias Sovietų Sąjungos jaunimo žaidynes, aprėpusias net 27 sporto šakas, laimėjo Rusijos respublika, surinkusi 5.006,99 taško. Antroji vieta teko Ukrainai su 4.424,13 taško, trečioji — Maskvos sportininkams su 3.640,62. Lietuva komandėje 17-los varžovų lentelėje užėmė tik X vietą su 1.190,50 taško, Latvija (1.153,01 t.) palikusi XI vietoje, Estija (766,60 t.) — XV-joje. Silpniausi buvo Turkmenijos atstovai, išsikovojo tik 216,11 taško. Pussunkio svorio bokso čempionu tapo vilnietis A. Jančiauskas, baigmėje įveikęs kazachietį V. Skabą. Neblogai pasirodė Lietuvos rankinio merginų ir vaikų rinktinės. Merginų varžybas laimėjo ukrainietės rankininkės. Dėl II vietos kovojo Lietuvos ir Gudijos rinktinės. Lemiamąsias rungtynes laimėjo gudės, lietuvaitės nustumdamos į III vietą. Tai gi joms teko bronzos medalis. Vaikų rankinio grupėje baigminė kova dėl aukso medalio vyko tarp Lietuvos ir Gudijos. Pranašėni buvo gudai. Trečią vietą laimėjo maskviečiai. Lengvosios atletikos varžybose Lietuvos rinktinė užėmė VII vietą su 180 taškų. Tai liudija padaryta pažanga, nes pirmosiose žaidynėse lietuviams buvo tekusi XII vieta.

Pabaltijo šachmatų čempionų prieš 12 metų buvo tapęs sporto meistras V. Mikėnas. Dabar jo laimėjimą pakartojo jaunas vilnietis G. Piešina. Gomelyje įvykusiose Pabaltijo ir Gudijos pirmenybėse jis surinko 10,5 taško iš 15 galimų, antroje vietoje palikęs puštakiui atsilikusi latvi J. Klovana. Deja, dėl kitų Lietuvos rinktinės šachmatininkų prasto pasirodymo Lietuvai su 23 taškais teko paskutinė vieta. Turnyrą laimėjo Latvija su 35 taškais.

"Baltijos taurės" regatoje šiemet pirmą kartą su savo jachtomis dalyvavo suomiai ir lenkai. Tūkstantis jūrmilų lenktynės laimėjo klaidiečių I klasės jachta "Lietuva" su kapitonu Osvaidu Kubiliūnu, į visus uostus — Taliną, Klaipėdą ir Rygą atpaukusi pirmoji. Jos įgulai įteiktas specialus prizas už greitį. Vienos tonos jachtų klasėje II vietą išsikovojo kauniečių "Žalių kalalienė", vadovaujama kapitono B. Dumbakio, pralenkusi 26 kitas jachtas.

GOLFO ŽINIOS

Šeštasis Toronto Lietuvių Golfo Klubų šį sezoną turnyras liepos 24 d. Glen Eagles laukuose praėjo gana sėkmingai, dalyvaujant 64 nariams ir keletui svečių. Geriausiai žaidėję ir pirmos vietos laimėtojų pasėkme 76 tapo Antanas Sergautis. Antroje vietoje su 78 liko jaunieji — Petras Paukštys, Antanas Siminkevičius, Vilijus Sergautis ir Valteris Ubeika. Turnyras Utopijos laukuose liepos 30 d., septintas iš eilės, pagal suplanuotą 1977 m. sezono žaidynių tvarką, praėjo taip pat gerai. Dalyvių skaičius — 63. Geriausiai turnyre sužaidusio titulo dalinosi net trys, visi pasiekę po 74: jaunasis Petras Paukštys, Algis Simanavičius ir dr. R. Barakauskas.

Sekantis turnyras įvyks rugpjūčio 20 d. George Town laukuose. Šis turnyras bus paskutinis prieš SALFAS turnyrą Čikagoje. Jis svarbus tuo, kad jo pasekmės daug lems sudarant reprezentacines komandas, kurios atstovaus Torontui tarptautinėse varžybose.

SALFAS turnyras Čikagoje įvyks rugsėjo 3-4 d.d. Silver Lake Golf & Country Club laukuose, 147 St. & 82 Ave., Orland aPrk, Ill. Pirmenybės bus prarastos vyrų, moterų, senjorų (virš 55m.), jaunių ir jaunučių klasėse. Tarp miestinės varžybos bus vykdomos kiekvienam miestui sudarant vieną (ar daugiau) komandą iš 9 asmenų. Laimėtojai bus išvedami remiantis 6 geriausiai 36 skylių rezultatais. Jaunučių klasę sudaro gimę 1963 m. ir jaunesni, o jaunių klasę — gimę 1959 m. ir jaunesni. Moterų klasėje individualinės varžybos bus prarastos remiantis išlyginamųjų smūgių modifikuota USGA sistema. Apie viešbučius ir turnyro detales, gavę iš rengėjų informaciją, nedelsdami informuosime savo narius. Valdybos buvo planuota nusamdyti "Grey Hound" autobusą į Čikagą, tačiau paprašyta kaina vertė keisti nuomonę ir atsisakyti šios idėjos. Taigi, vyksime privačiai, kaip kam bus patogiau. Sig. K.

Tradicinis Georgian Bay vasarotojų golfo turnyras liepos 31 d. Cold Water Bonaire aikštynė sutraukė 50 žaidėjų, bet dėl užėjusios audros buvo nutrauktas ir nukeltas į rugpjūčio 6 d.

Rugpjūčio 6 d. dalyvavo 28 asmenys, nes tą dieną lijo, be to, dalis vasarotojų, užbaigę atostogas, išvažinėjo.

Šiais metais visų golfo turnyrų laimėtojai išeidavo jaunieji golfinkai. Tačiau šiame turnyre geriausias buvo vyresniųjų atstovas Alyozas Kuolas, užbaigęs pilną medžių kliūtis išdėstytą aikštyną 81 smūgiu. Antras — Romas Simkus — 84 sm., trečią vietą pasidalino Henrikas Paukštys ir D. Laurinavičius, abu užbaigę 86 sm. Su išlyginamaisiais sm. pereinamąją taurę laimėjo D. Laurinavičius 65 (86), antrą — Al. Kuolas 68 (81), trečią — H. Paukštys 69 (95).

Šeštą žaliąją vienu sm. arčiausiai prie vėliavos primetė H. Paukštys ir 13-tą, taip pat vienu sm., B. Sergautis. Premijuotas 9 ir 18 skylių liko nelaimėtos.

Geriausią moterų žaidėją buvo G. Kuchalskienė 64 (118), antra E. Kėkštienė 90 (117). Trečią vietą pasidalino — J. Paukštienė ir J. Kymanienė, sužaidusios po 99 (149).

Geresnes pasekmes išsikovojo šie žaidėjai: Al. Kuolas 81, R. Simkus 84, V. Paukštys 86, D. Laurinavičius 86, P. Paukštys 87, M. Ignatavičius 88, R. Kymanas 94, H. Paukštys 95, dr. S. Kazlauskas 95, S. Kėkštis 94.

Organizatorius E. Kuchalskis turnyrą pravedė labai tvarkingai, visus laimėtojus apdovanojo vertingomis dovanomis. Tenka pastebėti, kad šiuo turnyrų susidomėjimas kas metai didėja. Al. K.

AUSROS ŽINIOS

Rugpjūčio 6 d. pranciškonų stovyklavietėje įvyko draugiškos krepšinio žaidynės tarp Hamiltono Kovo, Toronto Vyčio ir Ausros vyrų komandų. Toronto Ausra laimėjo prieš Hamiltono Kovą 77:59 ir prieš Vyty 94:68. Hamiltono Kovas laimėjo prieš Vyty 76:62. Ausros komanda žaidė L. Rautinšas, R. Kakevičius, Al. Grigonis, Abramavičius, Bartusevičius, Valickis, Dementavičius, Ar. Slekyas, Ed. Norkus ir R. Underys. Telsėjai: Nakrošius, Underis ir Bartusevičius. Pasitaikė gražūs oras. Žaidimai buvo gero lygio. Šiuos žaidimus rengė Ausros klubas. Vakare buvo suruošti šokiai, į kurias susirinko daug jaunimo ir buvusių sportininkų. V. M.

"THE LONDON FREE PRESS" APIE GERULAITI

Bene pirmą kartą Ontario dienraštis "The London Free Press" taip palankiai įvertino Gerulaitio pajėgumą, perduodamas iš Anglijos plačią informaciją apie jo pusbaigines varžybas prieš pasaulio meistrų švedą Bjorn Borg. Wimbledon lauko teniso pirmenybės, minėtosios savo šimtmetį, užtruko 12 dienų ir sutraukė 336.207 žiūrovų. Nors Gerulaitis pralaimėjo, bet Borg laimėjimas buvo pasiekimas labai sunkioje kovoje ir nulemtas tik paskutiniu momentu, nes abu buvo lygūs pajėgumo ir, kaip pats Borg pastebėjo, vienas taškas buvo nulemtas žaidimą: "Jei Gerulaitis būtų gavęs tą tašką savo naudai, greičiausia ne aš, bet jis būtų laimėjęs". V. Gerulaitis pasiekė geresnį santykį, negu išpopuliarintasis Connors, žaisdamas prieš tą patį Borg. Spauda pastebėjo, kad Gerulaitis buvo viskuo panašus į Borg, išskyrus barzdą. Jis jam prilygo tiek savo greičiu, tiek viskuo kitu ir davė reikiamą atkirtį kiekvieno atveju, nežiūrint kokias pinkles Borg jam mėgino daryti. Jų varžybos iš penkių rungtių, kurių Gerulaitis laimėjo dvi, užtruko net 3 val. ir 10 min. Lemianti rungtis Borg buvo laimėta tik nežymia persvara. Nors tai buvo tik pusbaigimas, bet buvo populiariausia vyrų dvikovą iš visų pirmenybių. Anglijos spauda ją pavadino didingų pirmenybių momentu, o jos kritikai, stebėję daugelio metų pirmenybes, išsireiškė, kad tai buvo geriausias teniso žvaigždžių susitikimas, kokį jie kada yra matę tame garsiaame teniso aikštynė. Gi centrinės aikštės su 14.000 sėdimų vietų, kurioje šį atkaklią dvikovą vyko, žiūrovai (jų buvo 15.000) pagerbė abu žymius varžovus atstojimu ir sukėlė vienas iš didžiausių ovacijų, bėkdamas patirti Wimbledon vykusias pirmenybes. S. Danilūnas

REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

QUEBEC-ANNETTE, 10 kambarių plytinis dvibutis, vandeniu šildomas; geras įvažiavimas, garažas; prašoma kaina tik \$63.500.

JANE — ANNETTE — VIENAAUGSTIS, 5 kambarių, pilnai užbaigtas rūšys, neperenas; elektrinis šildymas, plotas, privatus įvažiavimas, garažas. Savininkė ima atgal vieną atvirą mortgicijų su \$8.000 įmokėjimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras, 10 kambarių, plytų namas. Dvi prausyklos, virtuvės, gerame stovyje. Kaina sumažinta — \$56.500. Įmokėti tik \$6.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandenių alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

OSSINGTON — DUNDAS, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 10 kambarių, garažas. Prašo \$65.900.

PEARSON GATVĖ, 7 kambariai per 2 augtus, naujas vandeniu alyva šildymas; garažai vieta; nedidelis įmokėjimas; savininkas ima vieną mortgicijų; prašo tik \$58.900.

YONGE-FINCH, 8 kambarių vienaugstis, plius 3 kambariai rūšys; nauji kilimai, šildymo-vėsinimo sistema, maudymosi baseinas; arti Yonge požeminio; prašo \$89.900.

YONGE-SHEPPARD, 5 kambarių vienaugstis, vandeniu šildomas; žaidimo kambarys; arti Yonge gatvės; sklypas 40 x 300; prašo \$64.900.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869

A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgicijus
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 17 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS

Miesto leidimas E-1079

Nemokamas įkainojimas

Skambinti (collect)

Tel. 1-936-4612

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305

1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai,
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST

(kampus Mississauga Road N.)

Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

R. Cholkan & Co. Ltd. Realtor

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA, puikus labai geros statybos modernus vos keleto metų senumo, 7 kambarių vienaugstis (bungalow), 3 prausyklos, didžiulė moderni virtuvė, gražiai užbaigtas rūšys su atviru židiniu ir išėjimu į kiemą, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

ISLINGTON-BLOOR, atskiras gražus 5 kambarių vienaugstis (bungalow), puikiai užbaigtas saulės kambarys, pilnai užbaigtas rūšys, centrinis vėsinimas, puikus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; netoli požeminio traukinio; viena atvira skola.

PRINCE EDWARD DR.-BLOOR, gražus didžiulis 7 kambarių vienaugstis (Side split bungalow); pilnai užbaigtas rūšys, centrinis vėsinimas; dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, greitas užėjimas, puiki vieta.

JANE-BLOOR, atskiras originalus keturbutis (4-plex); vandeniu alyva šildomas; garažai su privačiu įvažiavimu; gauna virš \$10.000 metinių pajamų; netoli požeminio traukinio; apie \$30.000 įmokėti ir viena skola.

JANE-BLOOR, atskiras 6 kambarių namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, 2 prausyklos, garažas; netoli Bloor; namas bei skola.

RUNNYMEDE-BLOOR, pilna kaina tik apie \$59.900; atskiras mūrinis 7 kambarių namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos; garažas su šoniniu įvažiavimu; reikalingas mažo remonto; neblogas parkinys.

INDIAN RD.-BLOOR, didžiulis 18 kambarių atskiras namas, 4 atskiri butai; gauna apie \$10.000 metinių pajamų; namas gerame stovyje, garažai su plačiu įvažiavimu; apie \$30.000 įmokėti ir viena atvira skola; netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

P. KERBERIS,

2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
	depozitų-čekių s-tas 6%

Ketvirtadieniais	10-8	DUODA PASKOLAS:	
Penktadieniais	10-8		
Šeštadieniais	9-1		
Sekmdieniais	9.30-1		
		asmenines	9½%
		nekiln. turto	9¼%
		investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Jaunas solistas iš Lietuvos

(Atkelta iš 7-to psl.)

siskubino priimti pasiūlymus, manydamas, kad dar reikėtų pasitobulinti ir išmokyti kalbą.

1976 m. vasarą Ričardas pirmą kartą padainavo savo tautiečiams Europos lietuvių studijų savaitėje Chantilly, netoli Paryžiaus. Publika buvo sužavėta puikiu balsu. Buvo aiškiai matyti, kodėl Ričardui, Vakarų pasaulyje esant pirmą kartą, pasisekė pasirašyti sutartį Briuselio operoje ir kodėl iš karto gauta tiek daug pasiūlymų.

Stuttgarte Vokietijos lietuviai sudarė jam sąlygas pasirodyti augštosios muzikos mokyklos profesoriams. Jie jį priėmė tobulintis savo srityje. Mokslus Ričardas tęsė čia nuo šio rudens. Tai pagrindinė priežastis, kodėl savo kelionę S. Amerikoje turi nutraukti rugsėjo mėnesio gale (mokslas prasideda spalio pradžioje).

Užmezgęs ryšius su lietuvių Vakaruose, Ričardas noriai įsijungė į jų gyvenimą. Norėdamas talkinti pagal savo išgales ketvirtąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošę, pakviestas rengėjų komiteto vykti koncertuoti S. Amerikon, mielai su-

tiko. Ričardo debiutu S. Amerikoje rūpinasi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, kuri tvarko jo koncertus ir keliones. Tikimės, kad lietuviška visuomenė nepraleis retos progos išgirsti Ričardą, pirmą kartą koncertuojantį mūsų pasaulyje. Tikimės taip pat, kad jo priėmimas bus šiltas, nuoširdus bei atmintinas ne tik jam, bet ir atsilankiusiems į jo koncertus.

Ričardo koncertai Kanadoje bus Hamiltone rugsėjo 17 d. ir Toronte — rugsėjo 18 d. Amerikoje koncertai numatyti rugpjūčio 28 d. Čikagoje, rugsėjo 10 d. — Detroite.

Buvo kreiptasi ir į kitas lietuvių kolonijas, tačiau metų laikas buvo nepatogus. Tikimės, kad nuotoliai iki Hamiltono arba Toronto nebus perdideli tiems, kurių kolonijose koncertai šiuo metu nenumatyti rengti. Koncertų pelnas skiriamas IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Jei atsirastų kolonijos, kurios dar norėtų surengti Ričardo Daunoro koncertą kongreso naudai, prašomos kreiptis į Jūrą Šeškutę, PLJS vicepirmininką (18 Grenview Blvd. North, Toronto, Ont.).

Gabija

HAMILTON

(Atkelta iš 4-to psl.) šeštadienį buvo susirinkęs didelis būrys hamiltoniečių. Prel. J. Tadaraušas laimingos kelionės intencija atnašavo šv. Mišias, palaimino ir palinkėjo sėkmės. Po to autobusas dainininkes su vadovais ir palydovais išvežė į Toronto aerodromą.

ANTANAS JUSYS su savo sūnum ir dukra išvyko į Lietuvą susitikti su savo artimaisiais.

J. G. BLEKAČIAI grįžo iš savo išvykos Europon, kur apkelavo daugelį kraštų, pasiekdami net Skandinaviją. Jie ten buvo prisijungę prie vysk. V. Brizgio vadovaujamos ekskursijos.

ANTANAS TEVELIS pardavė savo viešbutį "Colonial House" ir pasitraukė į pensiją. Jo žmona Elytė "Wintario" loterijoje turėjo laimės ištraukti \$10.000 bilietą. Kor.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame: prel. dr. J. Tadaraukui ir kun. L. Januškaui už paskelbtą parapijos biuletenyje kvietimo vykti į SLA gegužinę, kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už visokeriopą paramą iš St. Catharines, "T. Žiburiams", "N. Lietuvai", "Tėvynei" ir "Naujiejiems". Nuoširdžiai dėkojame aukojusiems SLA gegužinės paramai: D. Dauginams už \$25, J. ir M. Paukščiams už \$10 (iš St. Catharines), J. Romikajūnui už \$5 (iš Hamiltono); daiktinės loterijos aukotojams: A. Padolskiui ir C. Farr

SLA 72 kuopa

PADEKA

Stagiai patekus į ligoninę, man buvo padaryta sėkminga operacija. Dėkoju, gydytojams, savo šeimininkams, giminėms, draugams ir broliams, mane lankiusiems ligoninėje. Taip pat dėkoju telefonu bei kortelėmis linkėjusiems greitai pasveikti. Ačiū visiems. Jūsų —

Vincas Sakas

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų
Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8
Tel. 361-0303

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos surengtoje stovykloje prie Kalgario, Albertoje, paskaitą skaito Mykolas J. Drunga

St. Catharines, Ont.

KANADOS VALDŽIA padarė reikšmingą išimtį, Kęstutui Jokubynui duodama leidimą vykti Vokietijon ir dirbti "Laisvės radijuje". Mat, Kanada dar neturi tokio įstatymo, pagal kurį naujas imigrantas galėtų išvykti į kitą šalį ir ten įsidarbinti. K. Jokubynas jau varstė visokių departamentų duris, bet nesėkmingai. St. Catharines mieste jam pasisekė. Sis korespondentas ir pats K. Jokubynas matė ir girdėjo, kaip gali veikti energingas visuomenės atstovas. Per kelias valandas federacinio parlamento narys Gilbert Parent telefonu su Otava sutvarkė visą reikala. Viskas praėjo skubos keliu, nes G. Parent turėjo tuojau pat skristi į Briuselyje vykstančios Atlanto S-gos posėdžius. Jis yra Kanados ginklavimo komisijos narys. Specialiu potvarkiu K. Jokubynui padaryta išimtis, ir jis gali vykti Vokietijon vienerių metų laikotarpiui. Po to reikės naujo leidimo.

Kodėl K. Jokubynas panorio Vokietijon? Neturėdamas Kanados pilietybės, susidūrė su kliūtimis gauti tinkamą tarnybą. Be to, kaip laisvės kovos žmogus, nori prabilti laisvės žodžiu ir pavergtus brolius ir seses Lietuvoje.

K. Jokubynas išvykimas dar priklauso ir nuo pačios V. Vokietijos įstatymų, bet reikia tikėtis, kad užteks Kanados valdžios raštiškos garantijos, jog jis ir toliau pasilieka Kanados imigrantu. Šiam ryšiui išlaikyti, K. Jokubynas, privačias turėti kuriame nors Kanados banke kad ir nedidelių savo santaupų sąskaita.

Kor.

PADEKA

Žmogaus gyvenimas eina dvejopa kryptimi—gera bei laiminga ir bloga bei nelaiminga. Kol žmogus esi jaunas, atrodo tau nieko netrūksta: draugai, draugės, pasilinksminimai ir t.t. Vėliau sukuri šeimą ir pradedi rimčiau galvoti apie gyvenimą; sekasi neblogai, darbas geras, sveikata gera, šeimoje visų nuotaika kuo puikiausia. Nepagalvojai visai apie trūkumus, nelaimės, ir atrodo kad jį niekad ir būti negali. Deja, tos nelaimės, ligos anksčiau ar vėliau atsiranda.

Kai prisitartina liga ar nelaimė, žmogus praranda viską — džiaugsmą, gerą nuotaiką, laimę ir visa tai, ką būdamas sveikas turėjai. Tada pradėdi galvoti, ir automatiškai kyla mintys apie kitą pasaulį.

O tokios nelaimės kaip man gali pasitaikyti kiekvienam. Tad, brangieji, saugokit savo sveikatą! Būdamas sunkios ligos prisilėgęs ligoninėje Toronte, susilaukiau daug pagalbų. Geriems bičiuliams, draugams, giminėms už pareikštą užuojautą, gėles, dovanas, atvirukus, labonui — už paskelbtą per pamokslą, už pagalbą mano žmonai reikiu savo ir žmonos vardu broliškai nuoširdžiai padėk.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju už pagalbą bei lankymą ligoninėje ir namuose: A. J. Ališauskams, E. P. Baronams, H. J. Diliams, V. St. Gudaičiams, A. Gverždiui, M. J. Grigams, K. Jonušui iš Delhi, M. J. kun. J. Liaubai, OFM, V. A. Liaksams, A. Lukui iš Hamiltono, kun. B. Mikalaukui, OFM, J. A. Norvaisams, M. J. Paukščiams, R. M. Saukams, T. Stanuliu ir dar vienam, kurio pavardės nenugirdau, Toronte Liet. Namų valdybos vardu, A. I. Sajaukoms, I. P. Sidlauskams, F. V. Satkams, A. Setikiui, J. J. Vysniauskams, "Ramovės" valdybai ir nariams (per J. Vysniauską), A. V. Zubams, Ritai Zubaitę.

Jūsų visų nuoširdumo, moralinės pagalbos ir nuoširdžios užuojautos dėka tikiuosi greitai laiku būti su jumis. Ačiū už viską ir visiems.

P. Polgrimas

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Nauja ištuokų tvarka

J. KAIRYS

Kaip daug kur kitur, taip ir Vokietijoje veikia valstybės teismų vykdomos ištuokos. Jos veikia nuo seno ir visą laiką buvo vienaip ar kitaip kaitaliojamos. V. Vokietijoje svarbiausias pakeitimas yra įvestas nuo šių metų liepos 1 d.

Sprendimai ištuokų bylas seniau teismai paisė aplinkybių, kurių dėlei vedusiųjų bendras

Sudbury, Ontario

Gražus vasaros sekmadienis, saulė žeme ridinėjasi, o kaitrūs jos spinduliai lietuvių veją iš miesto. Pasigirdę savo metalinius žirgelius pabrangusia alyva, jie atsūdrė French River E. P. Jutelių vasarvietėje "Baravykas", kur buvo surengta pirmoji Lietuvių Bendruomenės gegužinė pasidalinimo išpuždis, pasimaudyti žydrame įlankos vandenyje ir kartu paminėti buvusio šios vasarvietės savininko a.a. Petro Jutelio mirties trejų metų sukaktį.

Gegužinės pelnas paskirstytas taip: Kanados Lietuvių Fondui, papildant a.a. Petro Jutelio įnašus \$110, Sudburio Lietuvių Bendruomenės įnašams papildyti \$50, velionies vardo prisiminimui "T. Žiburiams" \$25, "N. Lietuvai" \$25, "Moters" žurnalui \$20.

Gauta aukų: Juozas Venšovaitis, Torontas, \$10, p.p. Steponavičiai, Hamiltonas, \$10. Dalyvavo svečiai: p.p. Steponavičiai iš Hamiltono ir Onutė Grigutienė su dukrele Dailyte iš Suvalkų trikampio. Gegužinę nuoširdžiai globojo E. P. Juteliai. Parengime talkino Birutė Stankienė, Onutė Grigutienė, Jadvyga Labuckienė, kuri taip pat paaukojo loterijai vyno bonka.

LSS MAIRONIO KUOPA surengė šalių ir vietos lietuvių išvyką — gegužinę prie didelio ir gražaus Kypawa ežero, netoli Timmiskaming miesto, Kvebeko provincijoje, Valio Bružo vasarvietėje. Didžiulis autobusas, riedėdamas per šiaurės Ontario ir Kvebeko apylinkes — Sturgeon Falls, North Bay, didžiulį Nipissing ežerą, Timmiskaming, vežė 30 lietuvių — senimo ir jaunimo. Daina skambėjo visą kelią, vadovaujant choro vadovui A. Kusinčiui. Vasarvietės šeimininko Valio Bružo sutikti ir nuoširdžiai globojami, pralaidome visą pusdienį. Vietovė jauki, rami, apsupta Kypawa ežero siauromis atšakomis, apaugusi pušynais ir lapuočiais medžiais. Vasarvietę įrengta pagal lietuvišką — žemaitišką skonį. Saulutei bučiuojant horizontą, autobusas pajudėjo namų link, atgal į padūmavusį Sudburį. Kas su daina, kas paslėdęs romantiškoje sapnų karalijoje, bet visi linksmi ir patenkinti lietuviška išvyka su daina pasiekė namus.

Dalyvavo ir Jonas Venskis iš Vankuverio, keliaujas per Kanadą. Išvykai vadovavo Maironio kuopos pirm. J. Staskus ir moterų pirm. J. Labuckienė, visus kitus reikalus tvarkė — Ant. Juozapavičius, E. Staskuvienė, Z. J. Labuckai, J. K. "GELEZINIS VILKAS" — medžiotojų ir žūklautojų klubas š.m. rugsėjo 4, sekmadienį, V. M. Gudriūnų vasarvietėje klubo nariams ir svečiams rengia gegužinę. Programoje: šaudymo varžybos pereinamajai taurėi laimėti, įvairūs šaudymo pratimai su premijomis, premijuotas žvejybos (su savais žvejybos įrankiais), sportas, turtinga loterija, pagarbos ir nuoširdžios užuojautos dėka tikiuosi greitai laiku būti su jumis. Ačiū už viską ir visiems.

P. Polgrimas

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės Žiburiai • 1977. VIII. 18 — Nr. 32-33 (1435-1436) • 9 psl.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAUKIANT PASISAKYMŲ

"T2" 1977. VI. 23 nr. 25 buvo išspausdintas K. Barono straipsnis "Leidinyje kartojami visiems žinomi dalykai". Taip, pasinaudojau B. Kvickio stambiai keturtomiu leidiniu "Mūsų Lietuva", dr. P. Mačiulio knyga "Trys ultimatumai" ir kitų autorių spaudiniais, norėdamas su pažindinti mūsų išeiviją su lenkų padaryta skriauda Lietuvai, okupuojant trečdalį Lietuvos su sostine Vilniumi. Duomenis knygai "Vilnius lenkų okupacijoje" rinkau tik savo asmeninėje bibliotekoje, nes plačiau jų rinkti nepajėgiau dėl savo senyvo amžiaus (85 m.) ir dėl finansinių išteklių. Džiaugčiaus, jei kas šiuo reikalu plačiau pasisakytų.

Esn dėkingas K. Baronui už kritiką. Mano adresas: 18 Henry St., Kensington 3031 Vic., Australia.

J. Mulokas

NETIKSLI ŽINUTĖ

"T2" 1977 m. birželio 23 d. 25 (1428) nr. įdėta žinutė, liečianti ma-

ne, nėra tiksliai. Gegužės 4 d. nešvenčia jokios veikimo Brazilijoj su-kakties. Brazilijoj esu ne 40, bet 42 metai. Gegužės 15 d. Lietuvių Kat. Bendruomenės choras surengė pobū-vį - pietus mano 70 metų amžiaus su-kakties proga ir Liet. Kat. Bendruomenės choro 40 metų veiklai atžymėti. Sis choras yra vienintelis šiuo metu Brazilijoj lietuvių choras, įžen-gęs į keturiasdešimt pirmuosius veiklos metus. Prel. P. Ragazinskas

LANKYKITE IR TOLIAU

"Tėviškės Žiburiai" mus lankė per šešerius sunkių išbandymų metus Turkijoje. Jie padėjo ir šviete mums kalėjimuose ir lageriuose. Mes nuoširdžiai dėkojame gerb. redaktoriui ir visiems mecenatams už supratimą mūsų sunkios padėties ir visapusį-ką brolišką paramą.

Linkėdami "Tėviškės Žiburiams" ištvermės bei sėkmės, tikime, kad jie ir toliau lankys mus kaip ir tūkstančius kitų tautiečių.

Pranas ir Algirdas Brazinska

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

laukti nemažų kliūčių JAV kongrese, nes daugelis politikų Panamos kanalą bei jo zoną laiko beveik 51-ąja JAV valstija.

Belgrado konferencija

Paruošiamuosius darbus Belgrado konferencijai užbaigė pasiektas susitarimas, pasiūlytas Ispanijos su kitomis neutraliomis šalimis. Konferencija bus pradėta spalio 4 d. ir užbaigta gruodžio 22 d. Sovietų Sąjungos atstovas J. Voroncovas pagaliau sutiko, kad konferencijos užbaigta turi būti atvira, prieinama žurnalistams. Bus sudaryti penki komitetai, kurių vienas svarstys žmogaus teisių problemas. Konferencijos darbotvarkė dabar turi patvirtinti dalyvausiančių 35 valstybių vyriausybės.

Baudžiamoji medicina

Tarptautinė organizacija "Amnesty International" išleido Aleksandro Podrabineko 265 puslapių knygos santrauką "Punitive Medicine". Jos autorius yra sovietų disidentas, kovojantis už žmogaus teises, medžiaga apie psichiatrijos piktnaudžiavimą Sovietų Sąjungoje pradėjęs rinkti 1976 m. Knygos santraukoj pateiktas duomenimis, specialioje psichiatrinės ligoninės yra uždaryta apie 1.000 politinių kalinių. Nemažas skaičius esąs patalpintas ir normaliose psichiatrinėse ligoninėse su tikrais ligoniais. Labai daž-

nai politiniai disidentai laikinai atsiduria ligoninėse didžiųjų švenčių ir ypatingų svečių viešnagės progomis. Aukas psichiatrinėms ligoninėms parenka KGB aparatas, nesivadovaudamas jokiais įstatymais. A. Podrabinekas savo knygoje taipgi paskelbė apie 100 pavardžių turintį psichiatrų sąrašą, kurin yra įtraukti psichiatrijos pikt-naudotojai Sovietų Sąjungoje, praktikuojantys baudžiamąją mediciną.

HOPE, B.C.

AUGA IR GRAŽEJA MIESTUKAS. Džiuga, kad mūsų pusiau kurortinis miestukas, turintis jau apie 5.000 gyventojų, vis dar auga. Tai dėl patogaus plentais ir geležinkeliais susisiekimo ir švelnių klimatinų sąlygų, nes tikros žiemos prarodas čia trunka tik 6 savaites. Todėl kas metai čia statomi nauji namai ir atsikelia daugiau naujų gyventojų. Padidinta ir sumoderninta vietos ligoninė. Siemet čia apsigyveno lietuvis gydytojas Rimas Simkus. Jo kabinetas yra 360 Wallace Street, Morrison Medical Clinic name. Gydytojas savo pacientus nuodugniai ir nesiskubindamas gerai ištiria.

Hope, BC, miestukas turi beveik visas naujas mokyklas gražuose pastatuose. Siemet vietos gimnaziją baigė 90 abiturientų. Pradžios mokyklą lanko arti 600 vaikų.

Nasle Salomeja Juozaitienė, turinti čia gan gražų 18 vienetų "Fraser Bridge" motelių, nori parduoti. Jos pareiškimu — pirmenybę lietuviui pirkėjui.

Buvęs Klaipėdos miesto lietuvis p. Grioleit čia turi modernišką ir švarų "Mountain View" restoraną, kuris, dėl prieinamų kainų, publikos yra gausiai lankomas. A. K.

HETHERINGTON

Marius Rusinas

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

KELIONIŲ AGENTŪROJĖ
visus kelionių reikalus į
betkurią šalį sutvarkys
Tel. 531-4674

FRANK BARAUSKAS

LIMITED, REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Istaigos telefonas: 233-3323

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER

REAL ESTATE REALTOR

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Baigus šventovės išorės darbus, pradėdami vidaus įrengimai. Elektrikų streikas gerokai trukdo tolimesnius darbus.

— Praėjusią savaitę Anapily lankei skulptorius Ramojus Mozoliauskas, kuriam pavesta sukurti triumfuojančio Kristaus bareljefą virš didžiojo altoriaus.

— Vitražų sukūrimas bei pagaminimas šventovei pavestas dalį Albinui Elskui ir Juozui Bakui.

— Šventovės statybai aukoją \$1000: A. D. Viskontai (Alberta); po \$200: A. L. Kaminskai, A. Z. Dobilai, J. V. Dimiskiai; \$150: H. S. Butkevičiai (Ošava); po \$100: J. A. Kriščiūnai (St. Catharines, Ont.), E. V. Smilgiai, S. E. Baltrušaitis, S. Kneitas (Ošava, Ont.); \$60: J. D. Prasauskai, Rochester, N.Y.; po \$50: L. Balys, K. Z. Simonaitis; po \$25: Ch. Kaukaitis ir A. Mikoliūnas, abu iš JAV. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Šį sekmadienį antroji rinkliava — misijoms.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a. A. Vytas Kažemėkas, Eugenija Senkuvienė, Pranas Kalvaitis, Sergijus Savukaitis, Mykolas Krusas ir Paulius Miškinis.

— Anapilio salėje indų papildymui po \$50 paaukojo: J. O. Dementavičiai, K. J. Kaknevičiai, J. Z. Stravinskai ir A. E. Underli.

— Iš šios parapijos sutuokta: Kazimieras Luszcak ir Daina Jakavičiūtė, Vincenta Užupienė ir Juozas Dimiskis, Algirdas A. Kaminskis ir Liucija M. Barkauskaitė. Ruošiasi tuoktis: Edvardas J. Stravinskis ir Ramunė K. Underly.

— Pakrikštyta: Leanna Kristina Smilgytė ir Brandon - Jason - Gintaras Clark.

— Dėkojame kun. dr. J. Gutauskui per du sekmadienius talkiniam pamaldose Wasagoje.

— Nuoširdžiai sveikiname Antaną ir Sofiją Pacevičius, atšventusius širdinę vedybų sukaktį; Vitą ir Luką Vilkutaičius 40 m. vedybų sukakties progą; susižadavusius stud. Antaną Pacevičių ir Liliją Zenkevičienę.

— Pamaldos: šį seštadienį, 7.30 v. r., už a. a. Marijoną Jakelaitienę; sekmadienį, 10 v. r. už a. a. Magdalėną Verešienę, 11 v. už Tačiulską ir Česaičių šeimų mirusius; Wasagoje 11 v. — už Vasiliauskių ir Skurdelių šeimų mirusius.

Lietuvių Namų žinios

— Atostogų metu sekmadienio popietėse dalyvauja maždaug 200 svečių iš Toronto apylinkės ir tolimesnių vietovių. Svečių knygoje pasirašo: J. M. Spuras iš Baltimorės, V. Kalytis iš Niujorko, L. Frechette ir B. Wibant iš Nicolet, Kvebeke, C. Lacroix iš Sudburio, A. Meiliūnas iš Montreale, A. Navickas iš Floridos, J. Biliūnas iš Mentor, Ohio, V. Mačinis iš Kenora, Ont., C. Hryniewicz iš Lenkijos, J. Kalvis iš Anglijos.

— LN nario įnašus įmokėjo: Marijonas Valaitis, Angelė Kazlauskas, Jūratė Lukošytė, Jonas Venckus, Viktoras Staškūnas, Irena Račinskienė, Jonas Račinskas ir Juozas Bakša po \$100; Aleksandras Spudis ir Antanas Supronas po \$25; papildė B. Rukštelė ir Dovydas Genys po \$20.

— Pirmoji LN stovykla buvo sėkminga. Dalyvavo 70 asmenų, gegužinėje — 300. Programoje buvo paskaitos (T. Sekonienės), laužai, dainos, rungtinės (sporto klubų).

— A. a. E. Senkuvienė mirus, valdybos narį sūnų Algį Senkų ir jo tėvelį nuoširdžiai užjaučiamie ir kartu liūdime.

— Administracija atsiprašo "Lokio" lankytojus už sudarytus nepatogumus dėl vykstančio remonto.

— LN valdyba paskyrė pinigų dviem studentams kelionei ten ir atgal į Vasario 16 gimnaziją. Taip pat paskirta Hamiltono mergaičių chorui "Aidas".

— Praėjusį sekmadienį ir popietę atvyko: J. Jaunilius iš Čikagos, Danutė iš Nijole Gaunilaitis iš Čikagos; S. J. Melnikai iš Filadelfijos, Birutė A. Butrimaitė iš Vasario 16 gimnazijos, Rimantas ir Algis Bitėnai iš Elizabet, NJ, Juozas Klimas iš Kauno, Elena Songinienė iš Čikagos ir P. P. Alaisiai iš Hamiltono.

HIGH PARK RAJONE išnuomojamas vyrių kambarys ir virtuvė. Tel. 532-8224 Toronto.

FOTOGRAFAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarvydai tel. 537-3684.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

GELES IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 valandos vakaro Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Maldininkų kėlionė į Midlandą įvyks rugsėjo 18, sekmadienį. Mišios — 1.30 v.p.p., Kryžiaus kelias — 2.30 v.p.p.

— Bendras giedojimas šventovėje vyksta kas sekmadienį per 10 ir 11.30 v. Mišias, kurių metu groja muz. E. Kriščiūnas.

— Sveikiname susituokusius Vytautą Tamulaitį su Nijole Bočkute, Juozą Žadavičių su Marijona Mėlinauskiene, Angelę Čaplikaitę su Aleksandru Zacheja, Algį Gontą su Mary - Jane Schultz, Vytautą Bačėną su Cynthia Soucie ir Liliją Jocyte su Norman Dyer.

— Ruošiasi tuoktis Edvardas Stravinskis su Ramūne Underyte.

— Pakrikštytas Juozas-Jonas, Kazio ir Stasės Radzevičių sūnus.

— Jonas Varanavičius, parapijos bankelio vedėjas, nuo liepos mėn. pasitraukė iš pareigų. Diplomotas ekonomistas J. Varanavičius parapijos banke dirbo 8 metus. Jam vadovaujant, bankas pasiekė virš 12 mil. dol. kapitalą. Dėkojame Varanavičiui už sąžiningą darbą ir pasiūlymą. Naujas banko vedėjas yra Ramūnas Underys, o jo padėjėjas — Jonas Valiulis.

— Misijos remti rinkliava bus rugpjūčio 21, sekmadienį. Vokeliai bus padėti prie šventovės įėjimo.

— Giliai užjaučiame: Elena Bočkienę, Detrote mirus jos seseriai Sofijai Baužienei; Gražiną Sudeikienę, Ameriko mirus jos mamytę Onai Samevičienę.

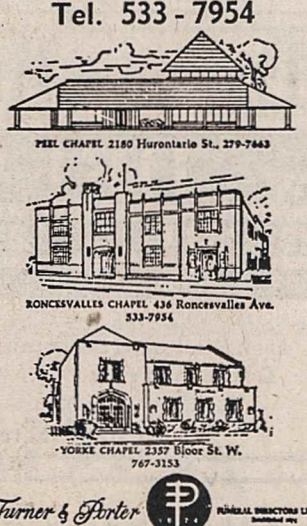
— Mišios mūsų stovyklavietėje šį sekmadienį bus 11 v. r. Tai paskutinės Mišios šį sezoną. Ilgajai savaitgalių Mišių stovyklavietėje nebus.

— Mišios: seštadienį 8 v. už Karoliną Matukaitę, užpr. dr. A. Matukas, 8.30 už Fabroniją Dalindienę, užpr. I. Vadauskienę, 9 v. už Aloyzą Kanapką, užpr. V. D. Simonaitis, 9.20 v. už Oną Gataveckienę, užpr. pirmasis Toronto lietuvių pensininkų būrelis; sekmadienį 8 v. už Justiną Bernotą, užpr. B. Kareckienę, 9 v. už Oną Aliušauskienę, užpr. Z. Didžbalienę, 10 v. už Kazimierą Ardavičių, užpr. N. Ardavičienę, 11.30 už parapiją, 8.30 v. v. už Aleksą Batulį, užpr. Batulį šeima.

KLB Sudburio apylinkės valdyba iš surengtos gegužinės pelno "TŽ" paskyrė \$25. Dėkojame už paramą.

Dėl labai lėto pašto patarnavimo "TŽ" redakcija kreipėsi į Kanados pašto ministerį, atkreipdama jo dėmesį į nenormalią situaciją. Po kelių mėnesių gautas specialaus ministerio asistento John McNab laiškas, kuriame atsiprašoma už atsakymo nudsėlimą ir paaiškinama, kad "TŽ" pristatymo sulėtinimas įvyko dėl centrinio Toronto pašto reformų. Esą siuntų skirstymas iš centrinio pašto buvo perkeltas į keletą naujų patalpų. Ryšium su tuo esą atsirado daugybė klūčių, ypač sudėtingoje skirstymo mašinerijoje. Taip pat esą padaugėjo skundai, pasiteiravimai, kurie taip pat prisidėjo prie siuntų gausos ir darbo sulėtėjimo. Laiško pabaigoje sakoma: "Džiaugiamės galėdamas pranešti, kad dauguma minėtų problemų yra išspręstos ir kad pašto patarnavimas kasdien eis geryn."

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

TEL CHAPEL 2160 Hurontario St. 279-7443
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORK CHAPEL 3337 Upper St. W. 761-3153

Turner & Porter

JIESKOMI TAIKAS BŪDO VYRAS SU ŽMONA (arba padori moteris) nuo 65 iki 70 m., negeriantis ir nerūkantis, norintis kartu gyventi ir prižiūrėti sergančią širdies ligą senelę bei palaikyti tvarką namuose. Rašyti: A. Zemgulytė, 202 Lorne Ave., Le Froy, Ont. L0L 1W0 arba skambinti tel. 456-2195 Le Froy, Ontario.

"PARAMOS" KREDITO KOOPERATYVUI reikalinga tarnautoja - kasininkė, norinti išmokyti dirbti su kompiuteriu. Pirmenybė — turinti patyrimo banko ar buhalterijos darbe. Kreiptis į vedėją tel. 532-1149 ar 532-8723.

Toronto dainos grupė "Volungė", dalyvavusi tautybių savaitės programoje ir jaunimo stovykloje prie Kalgario, Albertoje

Devintasis ateitininkų kongresas įvyks š.m. rugsėjo 1-4 d.d. Klevelande (žiūr. programą 3 psl.). Nakvynių tarnyba prašo būsimus kongreso dalyvių nedelsti su rezervacijomis viešbutyje. Jo kainos: \$25 už naktį vienam asmeniui (viena dviguba lova), \$32 dviem asmenim; taip pat \$32 už kambarį su dviem dvigubom lovom, jei registruojasi du asmenys. Moksleiviai bei studentai iki 18 m. amžiaus, jei apsisotėja viešbutyje su suaugusiu, priimami nemokamai. Viešbučio adresas: "Bond Court" Hotel, 777 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44114, USA. Tel. 1 (800) 321-1090 (galima skambinti nemokamai nuo 8.30 v. r. iki 5 v.p.p.). Kreipiantis į viešbutį, reikia paminėti, kad esate "Lithuanian Ateitis Congress" dalyvis. Registracijos ir nakvynių reikalus viešbutyje tvarko O. Kliorytė, 1543 Holmden Rd., S. Euclid, OH 44121, USA. Tel. 1 (206) 291-3607. Apisotojantiems ne viešbutyje nakvynių reikalus tvarko B. Skrinšienė, 3344 Lake Shore Blvd., Eastlake, Ohio, USA. Tel. 1 (216) 951-7937.

A. a. ark. Jurgio Matulaičio 50 metų mirties metinės bus minimos Toronto š.m. lapkričio 6, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Meninę programą atliks sol. R. Mastienė iš Čikagos. Po programos bus vakariėnė. Minėjimą rengia N. Pr. Marijos seserys ir rėmėjai.

Apie brolius Stukus, žymiuosius sportininkus, plėtoją informaciją išspausdino "The Toronto Star" 1977. VII. 27. Daugiausia parašyta apie Annis Stukus, kuris buvęs žymiausias iš trijų brolių ir vadinamas "big Stuke, the Loguaciūso Lithuania". Jis pasižymėjęs futbolu, ledo ritulio srityje ir kaip televizijos bei radijo pranešėjas. Šiuo metu jis esą gyvena Vankuveryje ir dirba CFUN radio stotyje kaip sporto skryiaus pranešėjas. Brolis Frank, 54 m. amžiaus, turįs daugiaubutį namą Toronto, o Bill, 56 m. amžiaus, esąs psiaus pensininkas ir globojās 87 m. amžiaus motiną. Visi trys broliai apie 1940 m. buvę legendiniai futbolo žaidėjai.

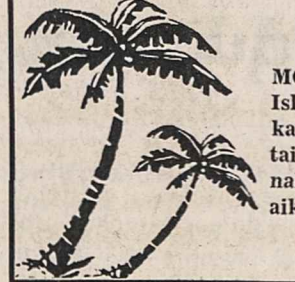
Bernardo Naujalio natūralaus gydymo klinika bus atidaryta po rugpjūčio 21 d.

Daugiakultūrė Ontario Istorijs Draugija, valdžios remiama, teberenka archyvinę medžiagą, liečiančią etnines grupes Ontario provincijoje. Dalis medžiagos yra surinkta ir apie lietuvių. Draugijos pirm. istorijos prof. Robert F. Harney "TŽ" redakcijai atsinešė laišką: "Daugiakultūrės Istorijs Draugijos vardu reiškiau padėką už medžiagą, kurią leidote įrekomuoti. Per sekančius penkerius metus Draugija rinks dokumentinę medžiagą (sources) apie imigraciją, etniškumą ir daugiakultūriškumą, kuri bus patalpinta Ontario archyvuose ir įvairiose bibliotekose. Jūsų pateiktoji medžiaga bus sukataloguota ir ten patalpinta. Ji bus prieinama visiems suinteresuotiems studentams.

Jūsų bendradarbiavimas įgalins tyrinėtojus ir būsimas kartas suprasti bei įvertinti lietuvių bendruomenės vaidmenį Ontario istorijoje. Draugija dėkoja už pagalbą išsaugoti reikšmingą mūsų kultūrinio palikimo dalį."

— Jei kas turi dokumentinės medžiagos, liečiančios senosios lietuvių ateivių veiklą bei gyvenimą, tepraneša minėtai Draugijai: The Multicultural History Society of Ontario, 5 Hoskin Ave., Toronto, Ont. M5S 1H7. Tel. 979-2973.

FLORIDA

THE FARGO MOTEL

10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus maloniai kviečia lietuviai savininkai — ALFONSAS IR TERESĖ ZEBERTAVIČIAI

Ketinate pirkti nekilnojamą turtą — investuoti bei apsigyventi — **FLORIDOJE?**

John (Jonas) PAŠKUS,
atstovaujantis didžiausią ir seniausią nekilnojamojo turto įstaigą visoje Floridoje, mielai jums patarnaus.

The Keyes Co.
REALTORS

Įstaigos telefonas:
1-305-782-4422

3640 N. Federal H-way,
Pompano Beach,
Fla. 33064, USA

Vakarais ir nedarbo metu:
1-305-946-4389

Irena Sernaitė - Meiklejohn Ontario vyriausybės aktu yra paskirta Ontario daugiakultūrės tarybos nare dveju metų laikotarpiui — nuo 1977 m. birželio 15 d. iki 1979 m. spalio 31 d. Ta proga naujoji tarybos narė gavo sveikinimo laišką iš Ontario prov. sekretorės min. Margaret Birch. Minėtoje Ontario daugiakultūroje taryboje yra 25 nariai, skiriami vyriausybės rotacine tvarka iš įvairių tautybių. Iki šiol toje taryboje nebuvo nė vieno lietuvių ar lietuvių.

I. Meiklejohn yra pirmoji. Ji stipriai reikišiasi lietuviškoje veikloje — yra KLB krašto valdybos vicepirmininkė, Maironio mokyklos mokytoja, Baltiečių Moterų Tarybos narė, skautų veikėja, dažna iškilmių pranešėja ir t.t. Linkime p. Irenai geriausios sėkmės naujose pareigose.

Vestuvės. Š.m. rugpjūčio 13 d. Prisikėlimo šventovėje susituokė Algis Kaminskis ir Liucija Barkauskaitė. Apeigas atliko Lietuvos Kankinių par. klebonas kun. P. Ažubalis, koncelebruojant kun. Aug. Simonavičiui, OFM, ir kun. Eug. Jurgučiui, OFM. Giedėjo sol. V. Paulionis. Vestuvinis pokylis buvo suruoštas Anapilio salėje. Jame dalyvavo apie 450 asmenų iš Kanados ir JAV. Ypač gausu buvo jaunimo, nes abu jaunavedžiai buvo "Gintaro" ansamblio nariai. Pokylio metu buvo atliktos lietuviškos vestuvinės apeigos su piršlio (J. Kasasiejaus) ir sūčios (G. Paulionienės) dalyvavimu, gintarių atlikta Sadute ir Rezginėle (grojant pačiam jaunavedžiui Algiiui), piršlio teismu (M. Rusinas) ir jo pakorimu. Jaunavedžius sveikino kun. P. Ažubalis, giminės Lietuvoje (telegramomis), jaunojo tėvas A. Kaminskis, jaunosios tėvas dr. A. Barkauskas. Visi džiaugėsi lietuviškos poros santuoka. Algis yra baigęs ekonomijos mokslus Toronto un-te ir jau turi tarnybą, o Liucija yra baletų šokėja, baigusi meno mokslus tame pačiame un-te. Nuo šio rudens ji studijuos mokytojų kolegijoje.

Rugpjūčio 13 d. taip pat susituokė Vytautas-Juozas Bačėnas su Synthia Ann Soucie. Prisikėlimo šventovėje, dalyvaujant gausiam būriui lietuvių ir nelietuvių. Vestuvinis pokylis įvyko Toronto Lietuvių Namuose. Dalyvavo apie 300 asmenų. Iš abiejų pusių susilaukta gausių sveikinimų. — Lilija Jocyte susituokė su Norman Dyer.

Vasario 16 gimnazijai reikalingas berniukų bendrabučio vedėjas. Jis galėtų ir šiek tiek pamokų turėti gimnazijoje. Geras atlyginimas, pigus pragyvenimas. Rašyti: Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim-Huettenfeld 4, W. Germany.

MONTREAL

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Liepos 16 d. mūsų šventovėje susituokė Izabelė Abrasaitė ir Mario Masicotte. Vestuvinės vaišės įvyko Sheraton salėje, Longueil. Dalyvavo arti 100 giminių bei svečių. Izabelė yra vienišė, tarp trijų sūnų, Lionės ir Kazimiero Ambrasų dukrelė. Jos tėvelis yra buvęs veiklus par. k-to pirmininkas, ilgametis parapijos kronikos korespondentas "TŽ". Jaunieji, išijungę ir parapiją, liks gyventi Montrealyje.

— Liepos 18 d. iš šios parapijos palaidotas Mykolas Milius-Mileris, 58 m. amžiaus. Laidotuvėse dalyvavo ypač daug žmonių. Velionis buvo gimęs Montrealy, su savo broliu išvyستęs labai sėkminga metalo su-pirkimo - pardavimo bendrovę. Savo parapijai buvo duosnus — kas į bendrovę kreipėsi šios parapijos vardu, skirdavo nemažą auką. Liko žmona, sūnus ir duklė. Buvo surengti ir pusrūčiai. Laidotuvėse dalyvavo giminaitis mokytojas Kazimieras Milius iš Detroito ir daugybė parapijiečių, pažįstamų.

— Jono Valiulio šeima šią vasarą atostogās praleido Havajų salose.

— Kazimieras (Charles) Ambrasas ilgiam laikui yra išskridęs į Kanados vakarus; lankosi pas Winnipeg lietuvių kleboną J. Bertasių ir pažįstamus. Yra numatęs aplankyti įžymesnes vietoves bei lietuvių kolonijas. Nuolatiniam Sv. Kazimiero par. ir jos choro rėmėjui linkime gražiausių dienų.

— Rugpjūčio 6 d. mūsų šventovėje įvyko Vidos Žitkutės ir Algio Jaugelio sutuoktuvės. Vestuvinės Mišias ir apeigas atliko klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Mišių metu jaunas ir jaunoji skaitė lekcijas. Savo pamer-

gėm jaunoji pasirinko vien tik Rūtas — Jaugelytę, Kuzaitę ir Rudinskaitę. Pabroliais buvo Rimas Žitkus, Jonas Dumčius iš Princeton-un-to, Darius Sadautis iš Bostono. Jauniausioji pora — Paulius Stasiukevičius ir Rita Jaugelytė nešė jaunųjų žiedus. Vestuvių puota vyko jaukioje Wandlyn svetainėje, daugiausia giminių tarpe. Iš Amerikos į vestuves buvo atvykę — jaunojo krikšto tėvas Jonas Kova su žmona Jurgita iš Hartfordo, Conn., seneliai Diana ir Jonas Sostakai, teta Kova iš Detroito, jaunosios giminės iš New Britain, Conn. — Aldona ir Kazys Stasiukevičius, Genė ir Algis Dūdos, M. V. Juozukai, B. L. Pele rin' iš Newington. Vyriausia viešnia vestuvėse buvo 90 metų amžiaus Marija Stasiukevičienė. Visų gerą vestuvinę nuotaiką išlaikė jų vadovas Jonas Kova. Prasmingus linkėjimus savo ir žmonos Joanos vardu perdavė jauniems jaunosios tėvas Juozas Žitkus. Gražūs sveikinimai buvo perduoti iš Lietuvos. Jaunuosius įdomiai pasveikino pirmasis pabrolis Rimas Žitkus. Pasidžiaugdami savo vedybine diena, abu jaunieji dėkojo tėvams už jų vestuvines dienas paruošiamą ir svečiams už dalyvavimą. Vestuvinio pokylio metu grojo puiki muzika. Abu jaunieji yra augusius mokslus baigę jaunūliai: Vida — mikrobiologija, Algis — architektūra.

Išleidžiant juos į tolimąjį Kalgarių, buvo gaudu — nebesusitikime jų, kaip ligi šiol, parengimuose, susirinkimuose, stovyklose, o Vidos ypač pasigėsimė mūsų parapijoje kaip Mišių lekcijų skaitytojos. Vidai ir Algiiui linkime sėkmingai įsikurti naujoje vietoje ir toliau tęsti kultūrinį lietuvių darbą. S. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas	6.0%
Tauptamąsias s-tas	7.5%
Pensijų planas	8.5%
Term. ind. 1 m.	8.75%
Term. ind. 2 m.	8.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės	10.5%
Nekiln. turto	10.0%
Čekių kredito	12.0%
Investicines nuo	10.5%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

1947 metais į Kanadą atvykusių lietuvių 30 metų sukaktį paminėti pobūvis, kuris turėjo įvykti š.m. rugsėjo 3 d. Toronto, neįvyks. Norintųjų dalyvauti atsirado labai mažas skaičius (iš numatytų 350-400 asmenų atsiliepė tik apie 35). Tad, atsižvelgiant į visas numatomas išlaidas, rengti yra neįmanoma. Vakarių rengti komiteto vardu pirm. V. Verikaitis

Patikslinimas. "TŽ" 30-31 nr. a. a. Edės Jankutės nekrologę įsibrovė netikslumas, liečias kunigų dalyvavimą velionės laidotuvėse. Evangelikų kunigas A. Zilinskis, nors buvo išvykęs atostogų, bet atskrido specialiai į velionės laidotuves ir atliko visas apeigas. Laidotuvėse taip pat dalyvavo katalikų kun. P. Ažubalis, kuris vieną vakarą budėtuose sukalbėjo atitinkamas maldas.

Kanados Lietuvių Fondo naujai išrinktoji valdyba liepos 26 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: E. Čuplinskis — pirmirmininkė, L. Skripkutė — vicepirmininkė, V. Ignaitis — vicepirm. palikimų reikalams, K. Lukošius — sekretorius, L. Tamošauskas — išdininkas.

Ligoniai: Jonas Žekas Sv. Juozapo ligoninėje, Antanas Sprainaitis Toronto General, Juozas Jurgaitis Princes Margaret ligoninėje.

Pagrindinė Toronto Yonge gatvė buvo užvaldė visokie masazono saloniai, kurie iš tikrųjų tėra prostitutijos lizdai, pornografijos knygynai, pornografiniai filmai. Jų reikiančios reklamos dramsdavo praeivių ramybę. Yonge gatvė tapo tikra nuodėmių, nešvarių biznių gatve. Ligšiolinės burmistro D. Crombie pastangos ją išvalyti buvo ne-

sėkmingos, nes miestui trūkstai įstatyminės galios. Vilties dabar teikia Torontą sukrėtusi tragedija — 12 metų amžiaus portugalų berniuko Emanuelio Jacques nužudymas virš masazono "Charlie's Angels". E. Jacques valdydavo batūs praeiviams ir buvo suviliotas homoseksualistų pažadu užsidirbti \$35 į valandą už talką fotografinių reikmenų pernešime. Policija jo lavoną rado ant minėto pastato stogo. Gydytojai nustatė, kad E. Jacques buvo panaudotas homoseksualistų orgijai ir po to prigrįdytas. Policija dėl jo nužudymo Toronte suėmė S. D. Beteshą, o traukinyje Sioux Lookout stotyje — W. Gruenere, A. Krišą ir J. Woodą, bandžiusius pabėgti Vankuverin. Pastarieji yra "Charlie's Angels" salono tarnautojai. Nužudytą berniuką laidotuvėse dalyvavo apie 4,000 torontiečių, jų tarpe ir pats burmistras D. Crombie. Ontario premjeras W. Davis pažadėjo paruošti specialų įstatymą, kurio dėka bus galima pašalinti tas visas nešvarias institucijas iš Yonge gatvės. Apie 15,000 Toronto portugalų jau surengė protesto demonstracijas prie Toronto rotušės ir Ontario parlamento rūmų, reikalaujanti sutvarkyti minėtą gatvę ir grąžinti mirties bausmę žmogžud